

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 247 (13.780)

Trst, sredo, 31. oktobra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Washington ne more v nedogled držati svojih vojakov v Arabski puščavi Nad Zalivom se ponovno zgrinjajo nevarni oblaki splošnega spopada

*Sadam Husein upa, da bo zmedel protiiraško fronto s podporo sovjetskemu načrtu
Zalivske države že zavrnilo vsako pobudo, dokler se Irak ne umakne iz Kuvajta*

BAGDAD, WASHINGTON — Sadam Husein je ponovno dokazal, da ga nobena pobuda protiiraške fronte ne preseneti. Hladnokrvno je odbil že deseto resolucijo Varnostnega sveta OZN, ohranil je svojo masko neomajnega jastreba, svojemu zunanjemu ministru Tariku Azizu pa poveril vlogo golobice, ki naj s podporo načrtu Mihaila Gorbačova o vsearabski konferenci zmede protiiraško fronto.

Po vsem sodeč mu je to že delno uspelo. Sovjetski načrt so takoj poleg Bagdada podprli v Amanu in v vrstah PLO, arabske zalivske države pa so pripravljene na tako konferenco le pod pogojem, da se prej Irak umakne iz Kuvajta. Zalivske države obenem nasprotujejo zamisli o delnem iraškem umiku, ker bi to pomenilo priznanje, da so bile Sadamove ozemelske zahteve vsaj delno upravičene.

Položaj je torej do skrajnosti zapleten. V Washingtonu se dobro zavedajo, da lahko vsa zadeva zaide v slepo ulico, iz katere bo mogoče le za ceno težkih žrtev z vojaško opcijo. Prav zato so republikanski in demokratični voditelji včeraj Busha pozvali, naj bo previden in naj seže po orožju le v skrajnem primeru. Tako eni kot drugi se namreč bojijo, da bi morebitni spopad pred skorajšnjimi volitvami v ZDA prizadel večino kandidatov, ki so podprli Busha v zalivski krizi. Washingtonska administracija se tega dobro zaveda, je pa obenem tudi spoznala, da bo morala prej ali slej ukrepati. Množična prisotnost ameriških vojakov v Zalivu je do skrajnosti draga zadeva. Še dražja pa bi bila politična cena, če ZDA ne bi uspelo izsiliti iraškega umika iz Kuvajta. Prav zato bo ameriški državni tajnik Baker začel novo diplomatsko misijo v arabskih in evropskih državah, ponovno se bo sestel s sovjetskimi zunanjim ministrom Ševardnadzejem, da bi ga prepričal, kako so vsi mirovni poskusi s pretkanim Sadamom Huseinom obsojeni na propad. Med drugim prihajajo iz Iraka skrajno protislovne vesti o posledicah gospodarske blokade. Medtem ko osvobodjeni talci navajajo, da se pomanjkanje že občuti, pa tajne službe ugotavljajo, da bi lahko Sadam Husein vzdržal vsaj še eno leto preden bi zaradi pomanjkanja v državi izbruhnili družbeni nemiri.

Nič čudnega torej, da so analitiki prepričani, da bo treba prej ali slej seči po orožju. Prav včeraj se je sestel generalni štab OZN, ki je razpravljal o zalivski krizi. Za razliko od prejšnjih podobnih sestankov so se tokrat seje udeležili štirje generali in en kontraadmiral iz držav, ki so stalne članice Varnostnega sveta OZN. Za marsikoga bi bila namreč vojaška opcija uresničljiva le pod pogojem, da bi jo izvedli pod okriljem OZN.

Predsednik Havel na tridnevnem obisku v Bratislavi Slovaška vse bližja odcepitvi

BRATISLAVA — Češkoslovaški predsednik Václav Havel je včeraj prispel na tridnevni obisk na Slovaško. Na obisk prihaja ravno v trenutku, ko se vse bolj glasno govori o proglasitvi suverenosti Slovaške, do katere naj bi prišlo ob obletnici upora proti komunističnemu režimu 17. novembra, glavni pobudniki za odcepitev pa naj bi bili iz vrst Slovaške narodne stranke. Slovaško v teh dneh tudi pretresajo manifestacije nacionalistov, ki se ne strinjajo s sprejetim zakonom o rabi jezika. Parlament v Bratislavi je namreč pred nekaj dnevi sprejel zakon, ki določa, da lahko češka in madžarska manjšina na Slovaškem uporabljata svoj jezik v odnosih z oblastmi povsod tam, kjer manjšina predstavlja vsaj deset odstotkov krajevnega prebivalstva. Slovaški nacionalisti pa temu nasprotujejo in zahtevajo, da se slovaški jezik proglasi za edini uradni jezik na Slovaškem.

Tako že štiri dni pred slovaškim parlamentom v Bratislavi gladovalno stavka približno sedemdeset ekstremistov, ki pripadajo nacionalistični kulturni organizaciji Slovaška matica, vče-

raj pa je neka druga sorodna organizacija v slovaški prestolnici organizirala protestno manifestacijo, na kateri je sodelovalo nekaj tisoč ljudi.

Slovaški premier Vladimír Mečiar je že v ponedeljek zvečer izjavil, da izredno resno jemlje govorice o možnih terorističnih akcijah in o ustanavljanju fašistoidnih oboroženih skupin na Slovaškem. Zaradi vsega tega je slovaška vlada že pred dnevi sklenila, da policijske enote okrepi s 1.800 novimi policisti, ki so jih dobili iz vrst nekdanjih obmejnih stražarjev, po vseh slovaških mestih in še posebej v Bratislavi pa so tudi močno okrepili varnostne ukrepe.

Medtem pa v Pragi potekajo pogajanja med vsemi tremi vladami iz ČSFR (federalne, češke in slovaške) o razdelitvi medsebojnih pristojnosti. Zvedelo se je, da je slovaška vlada na pogajanjih predstavila izredno radikalen predlog, ki je naletel na ostro obsodbo »federalistov«, ki trdijo, da bi ob sprejemu tega predloga federativna ureditev postala popolnoma brezpredmetna.

Sedem mrtvih na nosilki helikopterjev Iwo Jima

RIAD — Za ameriške vojaške enote v Zalivu je bil včeraj črn dan. Sedem mornarjev je namreč izgubilo življenje v strojnici nosilke helikopterjev Iwo Jima, ki je sodelovala v izkrcevalnih manevrih. Pentagon je sporočil, da je v strojnici počila cev, v kateri je bila para pod izrednim pritiskom. Šest mornarjev je takoj izgubilo življenje, štirje pa so dobili teške poškodbe in opekline, tako da je eden od ranjenec kasneje podlegel. To pa ni vse, v arabski puščavi je bilo več ameriških mornariških strelcev ranjenih, ko se je neka enota znašla pod ognjem neke druge ameriške enote.

Z včerajšnjo nesrečo je ameriška vojska v Zalivu izgubila že 37 mož, kar zgovorno dokazuje, pod kakšnim psihološkim pritiskom se nahajajo ameriški vojaki v arabski puščavi, tako da bi bil za marsikaterega vojaka spopad pravo olajšanje.

Na sliki (telefoto AP): nosilka helikopterjev Iwo Jima

Organizacija Gladio bi morala državo braniti pred morebitno komunistično oblastjo

Morovi rokopisi odpirajo zaskrbljujoče resnice o prevratništvu in tajnih službah

RIM, MILAN — Morovi rokopisi, ki so jih našli v nekdanjem skrivališču rdečih brigad v Milanu, počasi odkrivajo neslutene resnice. Ali pač, za nekatere so le potrditev desetletnih sumov in dvomov, ki jih ni bilo mogoče pojasniti zaradi sklicevanja na državno tajnost in podobno. Organizacija Gladio, neke vrste paralelna tajna služba SID in severnoatlantskega pakta NATO, ki bi morala ščititi državo v primeru, da bi prišli na oblasti komunisti, je eno od številnih protislovij razpoložljivosti italijanske politike.

Beneški sodnik Casson, ki vodi preiskavo o petoveljskem atentatu, je včeraj zaslísal generala Micelija, čigar vloga v podtalnem delovanju tajnih služb ni bila zanemarljiva. Prav Miceli je sodniku razložil delovanje in vlogo organizacije Gladio, ki je bila res vzporedna NATO vendar je finančna sredstva in orožje dobivala od Italije. »V bistvu je šlo za vojaško organizacijo prstovoljcev, ki so bili pripravljeni žrtvovati življenje v primeru, da bi domovina padla v roke sovražnika,«
je obrazložil Miceli. Spoštovanje državne tajnosti pa ga je prisililo, da je leta 1974, ko so ga aretirali zaradi domnevnega sodelovanja z neofašistično organizacijo Rosa dei venti, da je zamolčal marsikateri pomemben podatek v zvezi s

sumljivimi dejavnostmi tajnih služb. Sodnik Casson bo v prihodnjih dneh zaslísal še številne osebe, med temi tudi nekatere politike. Primer Gladio, sum, da so rdeči brigadisti kratko malo izvajali ukaze »od zunaj«
in sum, da so bile razne politične zamenjave sredi sedemdesetih in v začetku osemdesetih let dobro zrežirane, pa je še naprej predmet ostrih kritik in komentarjev v političnih krogih. Occhetto je že napovedal vrsto pobud da bi resnica čimprej prišla na dan. Zahteval bo imenovanje posebne komisije in vpogled v arhive oziroma v tajne dogovore med raznimi tajnimi organizacijami. Socialisti pa govorijo o neizpodbitnosti dejstva, da so bili nekateri šefi tajnih služb tudi člani prostozidarske lože P2, in torej snovalci političnega prevratništva. Tudi o tem obstaja vrsta domnev, ki jih potrjujejo v glavnem datumi nekaterih ključnih političnih dogodkov. Skoraj vsi pa se strinjajo, da bi bilo treba drastično zmanjšati mrežo tajnih služb, ki je kljub nekaterim reformam še preveč široka in po svoje tudi samostojna. Pričakujemo lahko novo politično afero, katere posledice bodo lahko prav tako neslutene, kot vzroki, ki so jo sprožili, pa menijo v direkciji DP.

General Miceli, bivši šef tajne službe SID, je večkrat izjavil, da dobro pozna zakulisje italijanskega prevratništva. Včeraj ga je zaslísal beneški sodnik Casson v zvezi z atentatom v Petovljah. Miceli je leta 72 naročil bonifikacijo skrivališč orožja v FJK, med drugim pa je potrdil, da je bil sedanji šef Sismi Martini prav v tistem obdobju seznanjen z dejavnostjo paralelnih rganizacij Gladio in SID

(Telefoto AP)

V Sloveniji lov na devize

NA 2. STRANI

□ □ □

Obeležen dan političnih zapornikov v SZ

NA 12. STRANI

□ □ □

Indija pred krvavimi verskimi spopadi

NA 12. STRANI

Zaskrbljena novinarska konferenca generalnega ravnatelja Ljubljanske banke Politična negotovost v Sloveniji razlog za divje dviganje deviz iz bank

LJUBLJANA — Ljubljanska banka je včeraj priredila zanimivo in vznemirljivo tiskovno konferenco, na kateri je generalni ravnatelj Anton Slapernik uvodoma poudaril, da bi morali ob dnevu varčevanja govoriti o dosežkih in novih ponudbah banke. Tudi o tem je bil govor, vendar se je resnična razprava razvnela okrog nelikvidnosti in resnih likvidnostnih težavah bank, ki se prenaša na celotno slovensko in jugoslovansko gospodarstvo.

Težave so se pričele 1. oktobra, ko je šestnajst vojaških policajev zasedlo izpraznjeno poslopje poveljstva slovenske Teritorialne obrambe. Naglo so padle devizne vloge in ta padec so zabeležili v več smereh.

Povečal se je interes za nakup deviz, istočasno so občani dvignili devize s svojih tekočih računov. V enem dnevu so na tak način dvignili v bankovcih tudi do 80 milijonov dolarjev. Vse to je povzročilo celo vrsto verižnih težav: ni bilo dovolj bankovcev, kar je že tehnično zelo zapletena operacija, saj jih je treba v tako ogromnih količinah kupiti v tujih bankah, prepeljati in razdeliti na bančna okenca. Predvsem pa je zmanjkalo v banki dinarjev, da bi lahko kupila devize v Narodni banki Jugoslavije, ki je devize vedno zagotovila iz svojih nacionalnih deviznih rezerv.

Pričakovali so, da se bo psihoza kmalu pomirila, kot se je dosedaj vedno v preteklosti in so občani najprej devize dvignili, nato pa vrnili na svoje devizne račune. Tokrat se to ni zgodilo in se je dramatično in hitro dviganje sicer nekoliko ustavilo, toda psihoza se še ni pomirila.

Velika večina tega denarja je doma, v nogavicah. Banka ocenjuje, da je tega denarja za pol milijarde dolarjev, kar je za Slovenijo in njeno gospodarstvo izredno visoka številka. Narodna banka Jugoslavije ni reagirala, prav obratno, 1. oktobra je uvedla nove restriktivne ukrepe, povečala je depozite, zmanjšala možnosti izkoriščanja obveznih rezerv. Narodna banka opravičuje tako ravnanje, češ da je treba za ostri restriktivno politiko, ker je treba zmanjšati osebno porabo. Drastično zmanjšanje likvidnosti pomeni, da banke vračajo kredite, da vlečejo kredite iz gospodarstva, ki se že tako bori s hudimi nelikvidnostmi. Je pa seveda protinflacijski ukrep.

Generalni ravnatelj je podčrtal, da bodo še vedno izplačevali občanom njihova sredstva, istočasno pa opozarja na izredno resne posledice za slovensko gospodarstvo.

Verižna reakcija, ki se je pričela v Sloveniji je bila omejena na Slovenijo dober teden, nato pa se je kot požar razširila po vsej Jugoslaviji in je drugod

še ostrejša. Velika večina bank preprosto ne izplačuje ne deviz, niti osebnih računov.

Rešitev tega resnega problema je v ukrepih osrednje Narodne banke, ki lahko s svojimi instrumenti sprost devizne rezerve, toda na tak način, da ne bo povečala denarne mase v obtoku in ne bo pospešila inflacije.

Bistvo problema pa seveda ni v bančnih in stičnih ukrepih, temveč je izključno politično. Treba je odstraniti politične razloge, zaradi katerih prihaja do nezaupanja občanov v slovenski in v drugih republikah. V bistvu gre torej za razreševanje vseh jugoslovanskih političnih sporov, ki se logično odražajo tudi na bančnem sistemu, na zaupanju ljudi, treba je presekati jugoslovanske politične in gospodarske vzroke.

Slovenska vlada je na predlog bank že sprejela posebno izjavo, ki pomeni novo politično jamstvo, formalno jamstvo za vloge pa seveda še vedno nudi zvezna vlada in Narodna banka Jugoslavije z vsemi svojimi rezervami, ki so zelo visoke.

V tem okviru se ustvarja dvojni tečaj dinarja: uradni, ki še vedno velja in ki temelji na odnosu 7 dinarjev za eno marko in sivi, ki se postopoma, toda iz dneva v dan, oddaljuje od tega tečaja.

BOGO SAMSA

Zakon o RTV predmet dolge razprave v skupščini

LJUBLJANA — Slovenska skupščina se je včeraj ponovno zapletla ob formalnih in proceduralnih zadevah in celodnevno zasedanje se je končalo brez pravega izida. Skupščina ni sprejela niti enega pomembnega zakona še zlasti pa se je zapletlo in končalo brez prave rešitve glede perečega zakona o radiju in televiziji. Skupščina se bo sestala ponovno 20. novembra, s tem pa se reševanje teh vprašanj zavleče za dober mesec. To seveda ni in ne more biti samo golo proceduralno vprašanje in goli tehnični zapleti, temveč odraža ostre spore med Demosovo koalicijo in opozicijo glede nekaterih ključnih vprašanj, istočasno pa tudi prve ostre spore znotraj Demosove večine.

Demos je predlagal kratek, vendar odločilen, zakon o RTV, ki predvideva, da bi skupščina izvolila 25 članov upravnega sveta RTV, ki bo v devetdesetih dneh imenoval novo vodstvo televizije. Razmerje sil bi bilo v upravnem svetu isto, kot je razmerje sil v skupščini in bi torej imel Demos absolutno večino, z njo pa bi tudi imel odločilno besedo v vodstvu radia in televizije.

To je klasična lotizacija, po kateri bi imela večina v rokah pomembno sredstvo množičnega obveščanja. Toda v razpravi so tudi različni drugi predlogi, da je treba upoštevati civilno družbo, da je treba upoštevati zaposlene in predvsem, da mora biti končni rezultat uravnotežen, vodstvo strokovno in politično pluralistično, zagotovljena kvaliteta in pluralnost informacij.

Včeraj se je cela zadeva končala tako, da so v zboru združenega dela sprejeli popravek liberalcev, da je treba izvoliti vodstvo z dvotretjinsko večino, razmerje sil v upravnem svetu pa mora odražati proporcionalno razmerje sil strank, kar seveda pomeni, da imajo velike stranke več predstavnikov kot male. V zboru občin in pokrajin pa so sicer ohranili razmerje sil 22 izvoljenih predstavnikov skupščine, toda zaposleni naj bi imeli 5 lastnih predstavnikov, ki bi jih izvolili sami. Tukaj so razmerja sil nekoliko bolj zapletena in negotova, toda Demos ne bi imel več vnaprej zagotovljene večine, pomembne bi postale strokovne in druge značilnosti kandidatov za ravnatelja in za ostala vodilna mesta, saj bi se na tej osnovi ustvarjala zaveznitva in večine v novem upravnem svetu. Družbeno politični zbor pa je zasedal precej pozno v noč v razburjenem ozračju. Seveda ni moglo proti do vsklajevanja stališč in s tem se je vsa zadeva ponovno odložila. (B. S.)

Nasilje v Izraelu in na zasedenih arabskih ozemljih

TEL AVIV — Dva mrtva in trije ranjeni je obračun včerajšnjih izgrediv v Izraelu in na zasedenih arabskih ozemljih. Neki Palestinec je izgubil življenje, druga dva pa sta bila ranjena v eksploziji peklenskega stroja, ki so ga nameravali podtakniti v kraju Bnei Brak pri Tel Avivu, kjer živijo predvsem ortodoksni Židje. Iz uradnih virov se je tudi izvedelo, da so izraelski vojaki v Nablusu ubili nekega Palestinca, ki je skušal zabosti izraelskega kamionista. Oblasti v Jeruzalemu pa so sporočile, da so aretirali Palestinca, ki je včeraj z nožem lažje ranil nekega izraelskega policista (na sliki AP).

Od pokola na ploščadi pred jeruzalemsko mošejo Al Aksa 8. oktobra je življenje izgubilo že sedem oseb, trinajst pa jih je bilo ranjenih. Prav zato so izraelske oblasti od včeraj prepovedale vstop na izraelsko ozemlje vsem Palestincem z zasedenih ozemelj, ki so bili kdaj vpleteni v protizraelsko dejavnost.

To bo nedvomno še obtežilo gmotni položaj Palestincev, ker jih bo ogromno ostalo brez zaslužka. Da ne bi prišlo do zlorab, bodo morali imeti vsi Palestinci z zasedenih ozemelj, ki hočejo v Izrael, posebne magnetne dovolilnice, tako da bo lahko policija vsak trenutek preverila njihovo istovetnost.

Cossigova »zgovornost« Bettinu Craxiju ni všeč

RIM — Spopad med socialističnim tajnikom Craxijem in predsednikom republike je bil kratkotrajen, a izredno oster, predvsem pa neobičajen. Doslej se namreč ni še nikoli zgodilo, da bi tajnik kake stranke pozval šefa države k spoštovanju odgovornosti, ki mu jih pripisuje ustava. Cossiga je v Londonu, kjer se je mudil na daljšem državnem obisku in od koder se je vrnil včeraj, govoril o potrebi po prenovi vseh političnih strank, vendar je polagal velik poudarek na prenovi KPI. Bettino Craxi pa takih pozitivnih ocen ne odobrava. »Predsednika republike, ki je iz Londona vabil stranke k prenovi, si dovolim opozoriti, naj ne meče vseh v isti koš. Mi (socialisti) smo se že pred časom odločili za korenito spremembo, zato naj bo vabilo namenjeno drugim in ne PSI,« je obrazložil Craxi. Opozorila pa še ni konec; Craxi namreč z veseljem ugotavlja tudi, da predsednik republike čuti potrebo po tem, da govori o politiki, vendar »bi moral vedeti, da lahko vselej naleti na nasprotnike, da je politika pogostokrat tudi polemika in vselej odgovornost in da mora vsak, ki želi govoriti o politiki, imeti tudi sogovornika, kajti v obratnem primeru postane odgovornost meglena in se lahko celo oddalji od ustavnih pravil.«

Craxijev napad je bil torej oster, vendar je predsednik Cossiga nanj odgovoril mirno, kot bi

želel pogasiti plamen, ki lahko postane požar. »Mojega osebnega mnenja o nečem ne more spremeniti kopica očitkov in opozoril,« je pojasnil vendar je takoj postavil tudi pičice na »i«: »Ne verjamem, da bi obstajala dva predsednika republike, vsaj v Italiji je samo eden, zato sem pripravljen na vsako soočanje, če se bo izkazalo, da je to potrebno,« je še dodal in s tem očitno mislil na Craxijevo izjavo o sogovorniku.

Polemike na račun nekaterih predsednikovih izjav pa se ne omejujejo samo na socialiste. Predstavniki neodvisne levice Stefano Rodotà mu je na primer zameril nekatere izjave v zvezi s sodniki in pravniki, ki naj bi »govorili v prazno«. Rodotà meni, da si najuglednejši predstavnik države ne sme privoščiti takih izjav, pa čeprav nima političnih odgovornosti in jih torej ni dolžan utemeljevati. Gre torej zgolj za ustavno vprašanje; prav zaradi tega pa bi se moral izogibati izjavam, ki jih je mogoče tolmačiti na razne načine in ki izpadejo kot vmešavanje v politične stranke. »Predsednikov glas je glas parlamenta,« spet opozarja Craxi, razen če Cossiga ne namerava spremeniti ustavnih pravil, kot bi radi videli prav socialisti. V tem primeru bi namreč tudi predsednik republike moral prevzeti odgovornost za lastna dejanja in izjave.

G. R.

Lombardska liga napadla Cossigo v deželnem svetu

MILAN — Vse kaže, da se bo šele pred sodiščem razpletlo dogajanje na zasedanju deželnega sveta Lombardije, kjer je med razpravo predsednik Lombardske lige - Liga sever in načelnik skupine v deželnem svetu Franco Castellazzi grobo napadel predsednika Cossigo. O njem je dejal, da je predsednik »rimske republike«, Cossigove izjave v zvezi z ligami pa je pospremil s pripombo, da »gre bolj kot za politični problem za problem skleroze in bi zato Cossiga nujno potreboval medicinsko nego.«

Predsednik deželnega sveta Borghini je takoj odzvel besedo Castellazziju in obsodil njegove izjave. Demokristjanska skupina pa je v zvezi s tem zahtevala, da se magnetoskopski zapis zasedanja deželnega sveta predloži sodnim oblastem, gre gre po njihovem mnenju za žalitev predsednika republike, kar naj bi se kazensko preganjalo. Odločno je izjave predsednika Lombardske lige obsodil tudi načelnik deželnih svetovalcev KD, ki je s tem v zvezi izjavil, da Castellazzijeve obtožbe predstavljajo »vulgaren in nepravilen napad na najvišjo institucijo italijanske republike«. Poseg pa je obsodil tudi svetovalec Lombardske lige Brivio, ki se je distanciral od »absurdnega in nedemokratskega napada na predsednika republike Cossigo«.

V Manili se je podrl most

V predmestju Manile se je podrl 50-metrski odsek mosta, po katerem je v trenutku nesreče potekal gost promet. Pri nesreči sta dve posebi utonili, kakih dvajset pa so rešili iz vode (Telefoto AP)

Libija izgnala pristaše Abul Abasa

AMAN — Libijske oblasti so iz države izgnale vse pristaše Fronte za osvoboditev Palestine, ki jo vodi Mohamad Abas, bolj znan kot Abul Abas. To se je včeraj izvedelo v Amanu, kjer pa libijski veleposlanik ni hotel komentirati te vesti. Abas je libijski voditelj Gadafi do nedavne vsestransko podpiral, njegovim pristašam pa omogočil, da so imeli v Libiji svoja oporišča. Abas pa je že dalj časa z večino drugih voditeljev skrajnih palestinskih organizacij na varnem v Bagdadu, kar kaže ni bilo po godu Gadafiju.

Bučar o stanju v Sloveniji

WASHINGTON — Predsednik skupščine Republike Slovenije France Bučar, ki je na obisku v Združenih državah Amerike, se je včeraj sešel z namestnikom ameriškega zunanjega ministrstva Lawrenceom Eagleburgerjem. Bučar je v Washingtonu odgovarjal tudi na vprašanja novinarjev o razmerah v Jugoslaviji in položaju Slovenije. Zanikal je možnost, da bi v Jugoslaviji izbruhnila državljanska vojna in poudaril, da Slovenija ne razbija Jugoslavije, ampak jo želi preurediti na novih temeljih. (dd)

Pogovori za vstop v Efto

BEOGRAD — Na zasedanju mešanega odbora EFTA-Jugoslavija sredi novembra v Bernu naj bi sprejeli odločitev o začetku pogovorov o sporazumu o območju proste trgovine. Pogovori naj bi se začeli najkasneje v začetku prihodnjega leta. O tem sta včeraj novinarje seznanila generalni sekretar Evropskega združenja za svobodno trgovino dr. Georg Reisch, ki je včeraj končal uradni obisk v Jugoslaviji in zvezni sekretar za gospodarske odnose s tujino Franc Horvat. V prehodnem obdobju bo imela Jugoslavija prost pristop k tržiščem držav članic EFTE brez obvezne reciprocičnosti.

Srbi romali v Jasenovac

JASENOVAC — Kot je bilo napovedano, je včeraj okoli 13. ure v spominski park Jasenovac na Hrvaškem prišla delegacija približno 300 članov srbskega gibanja obnove. Delegacija je položila venec k spomeniku žrtev ustaškega terorja. V parku se je zbralo približno 1.500 ljudi, predvsem domačinov in Srbov iz Bosne. Hrvaško notranje ministrstvo na to območje ni poslalo posebnih varnostnih enot.

Haider pride v Ljubljano

LJUBLJANA — Če je koroški vladar Jörg Haider še vedno zainteresiran za dobre trgovinske odnose s Slovenijo, potem je treba za Slovence, ki živijo na Koroškem, najti ustrezne rešitve. To je v včeraj objavljenem intervjuju za avstrijsko tiskovno agencijo povedal slovenski minister za vprašanja Slovencev na tujem Janez Dular. Sporočil je, da se bosta Haider in predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ki se bosta srečala 9. novembra v Ljubljani, pogovarjala predvsem o spornih vprašanjih, to je hidroelektrarni Golica - Koralpe in tudi o šolskih zakonih na Koroškem.

Utrjevanje odnosov RS - FJK

VIDEM — Slovenija je idealni partner Furlanije-Juljske krajine v odnosih med vzhodno in zahodno Evropo. To je poudaril novi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Tomaž Košir na včerajšnjem srečanju s predsednikom Trgovinske zbornice v Vidmu Giannijem Bravom in njegovimi sodelavci. Koširja so spremljali njegov predhodnik Marko Bulc, načelnik novogoriške zbornice Davorin Škarabot in zastopnik Gospodarske zbornice Jugoslavije v Trstu Bruno Korelič.

Novi gospodarski tok v Sloveniji - je nadaljeval Košir - privilegira odnose s Furlanijo. Če je bila Italija pred dvema letoma tretja na lestvici držav, ki poslujejo z Jugoslavijo (pred njo sta bili SZ in ZRN), je poskočila zdaj na prvo mesto, kar gre pripisati vitalnosti že utečene trgovske izmenjave med Slovenijo in FJK.

Marko Bulc je priznal, da so sedaj dvostranski odnosi lažji, ker v Sloveniji ni več zaprek pri ustanavljanju mešanih družb; z letošnjim letom lahko vsak tuj podjetnik tudi sam ustanovi v Sloveniji lastno družbo, ne da bi se mu bilo treba povezati z ondotnim partnerjem, poleg tega pa sme prenesti v domovino ustrezní profit v žlahtni valuti.

Gianni Bravo je podčrtal, da sta ohranili videmska in ljubljanska zbornica prijateljske in spoštljive odnose »tudi v najtežjih časih« in da sta se vselej zavzemali za sodelovanje. Razgrnil je tudi kratkoročni načrt o nadaljnjem sodelovanju in Tomaža Koširja povabil, naj pripravi specifičen "lesni projekt", na podlagi katerega naj bi dosedanje dvostransko izmenjavo surovin zamenjala izmenjava polizdelkov. Poleg tega je Bravo apeliral, naj bi se čim več mladih slovenskih podjetnikov udeležilo tečaja za menedžerje mešanih podjetij v organizaciji njegove ljubljanske zbornice. Zavzel se je tudi za to, da bi se Slovenija pridružila Klubu regij v Glasgowu na Škotskem za ustanovitev posebnega mednarodnega centra, ki naj bi dajal vsestransko zaslombo malim podjetjem v vsej Evropi.

V Nadiških dolinah Kljub boljšemu vremenu še skrbi

ČEDAD — V skrajnih severnih predelih Furlanije-Juljske krajine se je vreme včeraj nekoliko popravilo, prav tako tudi na Čedajskem in v Nadiških dolinah, ki jih je nenavadno močno neurje tako hudo prizadelo. To je kajpak v uteho samo v toliko v kolikor lahko izboljšane vremenske razmere olajšajo odstranjevanje velikanske škode, ki so jo povzročili v soboto silovití nalivi in posledični zemeljski usadi ter povodnji, ker so številni hudourniki in potoki prestopili bregove. Sprva so škodo ocenili na kakšnih 70 milijard lir, včeraj pa je postalo jasno, da je v resnici precej večja.

Učinki neurja so še prav posebno vidni na cestah in gozdnih poteh, ki jih je krepko zasulo in so se v nekaterih primerih globoko vdrla, tako da ne bodo popravila ne kratka ne lahka. Poleg tega so naplavine obšutno poškodovale številne industrijske obrate pa tudi stanovanjske hiše in nevarno razmajale več mostov, tako da jih bilo treba nekaj zapreti za promet.

Kakor smo že poročali, se je ujma znesla še najbolj nad občinami Sovodnje, Grmek in Sv. Lenart. Marsikatera vas pa je še zmerom odtrgana od sveta, a nevarnost zemeljskih usadov pa tudi plazov še ni mimo. Pristojne krajevne uprave, Center civilne zaštite v Palmanovi in njegova špeterska postaja so seveda stalno na preži, čep-rav kažejo vremenoslovске napovedi, da se bo stanje v teh krajih obrnilo na bolje.

Lepe novosti na časopisni sceni

LJUBLJANA — Slovensko časopisno sceno je zadnje mesece obogatilo nekaj svojevrstnih novosti. Prva med vsemi je nedvomno uveljavitev tednika Delo Plus, tj. časopisa, ki izhaja v okviru časopisnega in grafičnega podjetja Delo v Ljubljani. Od ustanovitve do danes je Delo Plus postal teko-rekoč pravi fenomen, saj je dose-gel naklado 85.000 izvodov, kar je celo več kot Mladina v zlatih časih. In ne samo - naklada čedalje bolj raste.

V čem je skrivnost uspeha Dela Plus? Nedvomno je k temu pripomogel trenutek, v katerem je tednik nastal. Prva številka je namreč izšla prav na dan »prvih svobodnih volitev po svobodi«. V skladu z geslom »drugačen časopis za drugačno družbo« si ni težko utrdil pot med bralci, njegovo vodilo je pri tem bilo: naj prikrito postane odkrito, javno še bolj javno...

Delo Plus je poleg tega uveljavil poseben tip novinarstva, tj. raziskovalno novinarstvo; izkazal se je kot razburljiv, iščeč, piker, tudi opravičljiv tednik. Skratka, včasih tudi zdravo nesramen. Ta tip novinarstva je bil v Sloveniji doslej le malo razširjen, razen če izvezamo Mladino, Tribuno ipd. Glavni in odgovorni urednik Dela Plus Tine Guzej odločno zavrača očitke, po katerih naj bi se časopis približeval t.i. rumenemu tisku, nasprotno, trdi, da časopis ni protiutež resnemu tisku, pač pa dopolnilo. Torej, nekakšen ventil, vendar ventil, ki si upa tisto, česar si večina drugih ne upa.

Na valu Dela Plus je konec avgusta nastal tednik s podobnim imenom: Delo Plus lks. Od Dela Plus se razlikuje v tem, da je veliko bolj senzacionalističen, primerjali bi ga lahko z britanskimi »popular« časopisi. Prispevki, ki se največ pojavljajo v njem, zadevajo področje kriminalnih dejanj,

Deželna skupščina bo vzela v pretres evropsko združitev

TRST — V četrtek, 8. novembra, bo deželni svet obravnaval prihodnost Evropske skupnosti z vidika njene gospodarske, denarne in politične združitve ter ustrezno vlogo italijanskega in evropskega parlamenta. Nanjo bodo povabili tudi evroparlamentarce, ki so bili izvoljeni v severnovzhodnem okrožju, in državne parlamentarce iz FJK. To so sklenili včeraj na sestanku med predsednikoma deželne vlade Biasuttijem in deželne skupščine Solimbergom ter načelniki svetovalskih skupin, a s pridržkom, da se lahko seja odloži na ponedeljek, 12. novembra. Deželni svet bo zasedal tudi 7. novembra. Med drugim bodo na dnevnem redu zakonski osnutki o pravici do univerzitetnega študija, o odtujitvi premoženja, ki je last Dežele, in o biološkem kmetijstvu.

Ob koncu včerajšnje seje je predsednik deželnega odbora za nadzorstvo nad radiotelevizijskimi programi Franco Brussa poročal o izvajanju "zakona Mammí", na podlagi katerega bodo imeli ti odbori širše pristojnosti kakor v preteklosti, saj bodo morali izre-kati odslej obvezna mnenja o določanju frekvenc, dodeljevanju koncesij zasebnim radio-TV postajam, razdeljevanju finančnih prispevkov itd.

Deželna KPI obnovila svoje vodstvo

TRST — Pod predsedstvom deželnega sekretarja Roberta Viezzija in v prisotnost Maura Ottaviana iz vsedr-žavnega organizacijskega departmaja se je v Tržiču sestel deželni komite KPI. Predvsem je sklenil razširiti šte-vilo članov, da bi v čimvečji meri proporcno odgovarjal novim razmer-jem sil v stranki po bolonjskem kongresu. Sledilo je nato glasovanje, ki je bilo tajno.

Deželni komite je izvolil deželno vodstvo, ki je odslej tako sestavljeno: Viezzi, Baracetti, Calabria, Bellina, Budin, Brugnoli, Costa, Cuzzi, Di Bisceglie, Finos, Gasparotto, Lamberti, Lusa, Paiza, Pessato, Riuscetti, Ruffino, Salomoni, Travanut, Zanolin, Borghello, Cuffaro, Gerbec, Kersevan, Minigutti, Pegolo, Pirella, Pironi, Mauchigna, Monfalcon. Predlog je bil odobren z 48 glasovi, 10 jih je bilo proti, 8 pa se jih je vzdržalo. V obrazložitvi predloga je tajnik Viezzi podčrtal, da se nova direkcija želi »poslužiti« tudi parlamentarcev, ki jih bo povabila na sestanke.

Deželni komite je nato izvolil novo deželno tajništvo, ki ga poleg deželnega sekretarja Roberta Viezzija sestavljajo še strankini tajniki ostalih štirih pokrajin in sicer Nico Costa, Antonio Di Bisceglie, Elvio Ruffino in Maurizio Salomoni. Vsi so pristali prve resolucije. Predlog je bil odobren z 42 glasovi, 17 je bilo nasprot-nih, 6 vzdržanih, ena glasovnica pa je ostala bela.

Za predsednika deželnega komiteja je bil izvoljen Arnaldo Baracetti, zagovornik resolucije štev. 1, ki je prejel 34 glasov. Kandidat manjšine, pristasi resolucije štev. 2 Claudio Tonel pa je prejel 28 glasov. Dva sta se vzdržala, ena glasovnica je bila bela, ena pa neveljavna.

Po čestitkah Baracettiju in ostalim izvoljenim je deželni tajnik Viezzi ugotovil, kako se je seja odvijala v sproščenem in konstruktivnem vzdušju kljub razlikam med večino in manjšinama. Te razlike se niso sprevrgle v ostre kontrapozicije, je zapisano v tiskovnem sporočilu, ki utrjuje deželno vlogo stranke in ji omogoča, da se lahko v enotnem duhu spoprime z bližnjimi kongresnimi obveznostmi ter s političnimi in socialnimi bitkami v deželi.

I. VOGRIČ

MPZ Primorsko častno nastopil v Schiu

Mešani zbor Primorsko z dirigentom Tonetom Balohom med nastopom v gledališču Astra v Schiu

Mešani pevski zbor Primorsko iz Mačkoli je v svoji prvi preizkušnji kot nosilec slovenske zborovske pesmi in poslanec življenja in kulture Sloven-cev v Italiji nadvse častno zastopal slovensko ljudsko in umetno pesem na nepozabnem gostovanju v Schiu v pokrajini Vicenza.

Občina Schio je - v koordinaciji odborništva za kulturo - priredila v petek, 26., in v soboto, 27. oktobra, 5. revijo La montanara, na kateri sodelujejo zbori iz območja Alpe-Jadran. Revijo prirejajo občinski upravitelji z izrecnim namenom, da bi se ljudje iz Slovenije, Hrvaške, Koroške, Bavar-ske, Furlanije-Juljske krajine in Vene-ta med seboj čimbolj trdno povezali v imenu melodij in napevov, ki so jim najbolj pri srcu. Preko pesmi in novih osebnih poznanstev naj bi navezali globlje in trdnjše stike, obenem pa s svojim umetniškim doprinosom pomagali ustvarjati skupni dom Srednje Ev-rope.

Občina Schio je industrijsko razvita in kulturno zelo dejavna. Na njenem območju živi 36.000 prebivalcev; veliko je malih tovarn, obrtnikov in pod-jetnikov. Schio je lepo, bogato in pri-jetno mesto in po njegovih ulicah je na vsakem koraku čutiti, kako utripa kultura sožitja, ne glede na jezik, raso

Kogojevo priredbo slovenske ljudske Stoji mi polje, Signore delle cime Bepija de Marzia, ki je tam napol domačin, in Srebotnjakovo priredbo makedonske ljudske Kupila mi mama. Za dodatek pa še Zdravljico (Premrl-Prešeren). Spored je povezoval Boris Pangerc, ki je med napovedi vpletel zgoščene podatke o Slovencih, njihovi zgodovini in kulturi ter o življenju Slovencev v Italiji.

Učenci so med celotnim nastopom zbora pokazali zgledno disciplino. Sporedu so sledili pazljivo, od pesmi do pesmi pa se je njihovo navdušenje stopnjevalo in končnega aplavza kar ni hotelo biti konec, odhod pevcev iz telovadnice pa so pospremili še s skandiranjem. V spomin na to izjemno srečanje je zbor podelil šolski knjižnici najnovejšo publikacijo Pavla Stran-ja La comunità sommersa. Ravnatelj De Zen se je pevcem oddolžil s peničim se vinom, vsakemu članu zbora pa je podelil spominek - majico z napisom šole.

Po kosilu je bil na županstvu na Trgu Statuto sprejem za vse zbore in skupine, ki so oba dni sodelovali na reviji La montanara. To so bili: moški zbor Brodosplit iz Splita, Godci iz Ponte Caffara, člani gledališča iz Op-peana, zbor Primorsko ter domača zbora Monte Pasubio in G.E.S. (Grup-po escursionisti Scledenci).

V imenu občinske uprave jih je pozdravil odbornik za kulturo in names-nik župana Antonio Cassuti ter obdaril dirigente in skupine. Ob izmenjavi daril pa je prisotnim spregovoril dr. Aldo Štefancič, odbornik za kulturo Občine Dolina in uradni spremljeval-c mešanega zbora Primorsko. S svojo mislijo, kako so takšna srečanja po-membna in koristna in z željo, da bi prireditelji še naprej uspešno nadalje-vali po tej poti, je vzbudil pozornost in odobravanje.

Po sprejemu na županstvu je bila v palači Toaldi Capra, v kateri ima se-dež glasbena šola iz Schia, okrogla miza, na kateri sta muzikologa Dino Coltro in Bruno Pianta pronicljivo raz-členila motiviko, ki je bila glavna tema letošnje revije La montanara. Govorila sta o duševnih in družbenih vzgibih, o ambientalnih in vsakršnih okoliščinah, ki vplivajo na nastanek pesmi o delu. Višek večera pa je bil trodelni koncert v gledališču Astra v

središču Schia. Koncertu sta prisostvo-vala domači župan Giuseppe Berlatto Sella in župan občine Dolina Marino Pečenik, ki se je v Schio pripeljal s službene poti v Bologno, da bi izrecno prisostvoval nastopu naših pevcev.

Kot prvi je bil na vrsti zbor G.E.S., ki ga vodi mladi Filiberto Zanella. Zbor zasleduje tipični način alpskega petja, kar je potrdil tudi s svojim zvokom in sporedom.

Drugi na vrsti je bil mešani zbor Primorsko, ki ga vodi Tone Baloh. Pri prvih dveh pesmih (Stoji mi polje in Ta pav'r pa grehov'co seje) je bilo ču-titi dokajšnjo nesploščenost, ki so ji botravale tri nadvse neugodne okoliš-čine: odgovornost pred pomembno na-logo, akustično zelo nevhvaležna dvo-rana in pa dejstvo, da je precej pevk pestila gripa, tako da je moral zbor nastopiti celo okrnjen v sopranski skupini.

Toda s tretjo pesmijo, melodiozno in za italijanska ušesa neobičajno pre-kmursko ljudsko Ne ouri, ne sefaj, se je zbor prebil v srca poslušalcev, ki so se od pesmi do pesmi bolj ogrevali.

Zvok zbora se je nenehno krepil. In-tonančnih nesigurnosti ni bilo več. In-terpretacije so se razvezale in razgiba-le. Zbor je pel suvereno in kultivirano. Občinstvo je še posebej bučno spreje-

lo Močnikovo Kdor jih bere, ki ima sicer sodobnejše, vendar vsakomur do-stopne prijeme, tržaško Marinaresco in primorsko ljudsko Pa se sliši. Na željo občinstva je Baloh dodal še Sig-nore delle cime, ki je izzvala navduše-no reakcijo poslušalcev. Kot zadnji so nastopili člani skupine Piccolo teatro di Oppeano, pri kateri opravlja men-torsko vlogo Dino Coltro. Ta skupina je v ljudskem slogu (podobno kot naša ženska pevska skupina Stu ledi) pre-pevala pesmi o delu s področja Vene-ta in je naravno, da je dvorano poteg-nila za sabo, saj je bilo to tako rekoč srečanje med znanci.

Pevci, dirigenti in spremljevalci so se po koncertu zadržali še na skupni družabnosti. Na koncu smo dolžni omeniti še, da je bil duša in gibal celotne organizacije, ki je bila - razen nekaterih napak v tiskanih sporedih - domala brezhibna, občinski uslužbe-nec Giorgio Dall'Igna, ki ima sloven-ske zbore posebno v čislih in se je že okvirno zanimal za bodoče stike.

Pevci zbora Primorsko pa so se v Mačkolije vrnili ob jutranjem svitu, iz-mučeni sicer, vendar z zadoščenjem, da so opravili pomembno poslanstvo in svesti, da je zahodna smer dokaj prevozna na akordih slovenske ljud-ske in umetne pesmi.

Predsednik KD Primorsko David Stepančič sprejema na županstvu darilo iz rok gostiteljev

Provinca pred težko politično preizkušnjo Pokrajinski proračun ali »sanjska knjiga«?

Proračun Pokrajine, ki sta ga na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta predstavila predsednik Crozzoli (PSI) in odbornik Cannone (KD), je bolj kot navadnemu finančnemu proračunu podoben "sanjski knjigi". Toliko je namreč obvez, načrtov in števil, da je tudi za samega kronista precej težko razlikovati konkretne programe od želja upraviteljev, zlasti če upoštevamo, da ima Provinca v sedanjih razmerah zelo omejene upravne pristojnosti. Z nedavno reformo krajevnih uprav se bodo zadeve skoraj gotovo spremenile na boljše, kljub temu pa je usoda te ustanove še precej negotova in nejasna, vsaj dokler ne bo Dežela jasno povedala, kako si pravzaprav zamišlja izvajanje preustroja izvoljenih teles, v prvi vrsti pokrajin in gorskih skupnosti. Do takrat bo tudi naša Pokrajina poslovala v precejšnji negotovosti in se omejevala na izvajanje dosedanjih (v marsičem samo birokratskih) nalog in pristojnosti.

Poglejmo sedaj nekatere zanimivejše aspekte zelo obsežnega programa Crozzolijevega odbora, v katerem sedijo predstavniki KD, PSI, PRI in PLI. Uprava posveča precejšnjo pozornost delovanju Kraško-obalne konzulte, v katero bi se morali aktivneje vključiti tako predstavniki slovenske manjšine v Italiji kot italijanske v Jugoslaviji, seveda poleg uprav, ki poslujejo med Nabrežino in Reko. Na področju kulture bo uprava globlje posegala v prostor delovne skupnosti Alpe-Jadran in spodbujala razne pobude obeh manjšin, nove iniciative pa napovedujejo tudi na področju knjižničarstva in zgodovinskega raziskovanja. V ta okvir sodi tudi aktivni pristop Pokrajine k daljnoročni raziskavi "Trst v drugi svetovni vojni", ki jo vodijo strokovnjaki Deželnega inštituta za proučevanje odporiškega gibanja. V programu so se upravitelji spomnili tudi (žal za mnoge že pozabljenega) Kraškega muzeja v Repnu, ki je bil doslej zelo malo ali nič uporabljen in valoriziran. Odbor načrtuje tehnično posodobitev teh prostorov in pripravo delovnega programa, ki naj bi bil sad sodelovanja med Pokrajino in kraškimi občinskimi upravami.

Poglavje zase predstavlja problematika bodočega Kraškega parka. Deželna vlada je lani poverila Pokrajini nalogo, da izdela načrt za ustanovitev tega parka in dala na razpolago tudi že del potrebnih finančnih sredstev, strokovno študijo pa naj bi izdelali do leta 1992. Delo pristojnih pokrajinskih uradov poteka precej v zatišju, marsikomu pa ni jasno, kakšne so glede tega točne pristojnosti občin, Pokrajine in Dežele, ki je prav pred kratkim napovedala, da bo v zakonskem osnutku o Krasu tekla beseda tudi o načrtovanem parku. Sprva se je na Pokrajini marsikdo ogreval, da bi park v prvi osebi upravljala ta ustanova, v proračunu za leto 1991 pa ni o tem vprašanja niti besedice. O kmetijstvu (na tem področju ima Provinca precejšnje

pristojnosti) pa piše le, da pristojno odborništvo v celoti potrjuje delovni program iz prejšnjega proračuna, kar je nedvomno premalo, če pomislimo na številna pereča neresena vprašanja, ki pestijo to pomembno gospodarsko panogo.

Na Proseku se zaključujejo gradbeni dela v bivši karabinjerski postaji, kjer bo imel sedež novoustavljeni Laboratorij za kraške raziskave. Pobudo za ta laboratorij je dal posebni pripravljalni odbor, ki je nastal s podporo deželne vlade, njegova dejavnost naj bi bila pretežno informacijskega značaja, trenutno pa še ni jasno, kdo ga bo upravljal in s kakšnimi finančnimi sredstvi. Zahodnokraški rajonski svet je že pred leti uradno predlagal, naj v tej stavbi uredijo zdravstveni in socialni center za potrebe domačega prebivalstva, Pokrajina pa ni bila tega mnenja. Med projekte, ki jih namerava uprava izvesti v triletnem 1990—1992, sodijo tudi jahalna steza med Miljami in Nabrežino in številni posegi za preureditev šolskih stavb. V ta okvir sodijo tudi razna dela na slovenskih višjih srednjih šolah Žiga Zois in France Prešeren.

Tehnični proračun se izenačuje na vsoti 149 milijard lir. Pristojni odbornik Cannone se je pritožil, da se državi prispevki iz leta v leta krčijo, stroški pa iz leta v leto naraščajo. Težave pokrajinske uprave se tako stopnjujejo, njena vloga v družbeni in upravnih stvarnostih pa je žal iz dneva v dan vse bolj nejasna. Objektivno težki upravni situaciji pa je treba dodati še politično zmedo, saj trenutno še ni jasno, ali bo Crozzolijev odbor sploh lahko prestopil to (težko) proračunsko preizkušnjo.

S. T.

Ob dnevu mrtvih polaganje vencev na grobove in spomenike Spomin na padle še živi

Ob dnevu mrtvih bodo tudi letos številne organizacije in ustanove ter občinske uprave polagale vence na grobove in pred spomenike padlim v NOB.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza bo polagala vence jutri v dopoldanskih urah k obeležjem v Ul. D'Azeglio, v Ul. Ghega, k spominskemu kamnu, pred spomenik bazoviškim žrtvam, na grob Pinka Tomažiča in na skupni grob na pokopališču pri Sv. Ani, na vojaškem pokopališču in v Rižarni.

Predstavniki **Jugoslovanskega generalnega konzulata v Trstu** bodo že danes jutraj med 8. in 10. uro polagali vence pred obeležja na Proseku, v Zgoniku, Križu in Nabrežini, jutri pa (med 8.30 in 13. uro) v Miljah, Dolini, na Katinari, v Bazovici, Padričah, Gro-padi, Trebčah, na Opčinah, Colu in v Repnu. Ob 12.30, prav tako jutri, bodo položili vence v Rižarni, nato pa še na pokopališču pri Sv. Ani in na vojaškem pokopališču.

Delegacije **Občinskega odbora ZZB Koper** bodo jutri med 8.30 in 12.30 polagale vence pri Korošcih, v Dolini, pri Domju, v Mačkoljah, Boljuncu, Prebenu, Borštu, Ricmanjih in Gročani, predstavniki **Občinskega odbora ZZB Sežana** pa bodo prav tako jutri med 8. in 11.30 počastili obeležja v Barkoljah, na Kontovelu, v Gabrovcu, Saležu, Samatorci, Praprotnu, Šempolaju in Prečniku.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava bo polagala vence jutri med 8. in 10. uro na županstvu, v Slivnem, Medji vasi, Devinu, Cerovljah, Mavh-njah, Prečniku, Trnovci, Praprotnu, Šempolaju, Križu in Nabrežini. Umrlih vaščanov in vseh padlih se bo spomnili tudi nabrežinsko **KD Igo Gruden**. Moški zbor bo jutri popoldne zapel

nekaj žalostink pred spomenikom na nabrežinskem trgu in nato na domačem pokopališču, kjer se bodo še posebej spomnili prerano umrlih prof. Sergija Radoviča in Stanka Devetaka. Še isto popoldne bo zbor pel tudi na šempolajskem pokopališču.

Dolinska občinska uprava bo jutri ob 9. uri položila venec na osrednji spomenik padlim za svobodo v spomeniškem parku v Dolini, njeni predstavniki pa se bodo udeležili polaganja vencev na obeležja v občini skupaj s predstavniki Jugoslovanskega generalnega konzulata in OO ZZB Koper po zgoraj omenjenih urnikih.

Občina Zgonik bo že danes od 16.30 dalje skupaj s **KD Rdeča zvezda in ŠK Kras** polagala vence na spomenike in grobove padlih, in sicer na pokopališču na Proseku, na proseški postaji, v Gabrovcu, Samatorci, Saležu in Zgoniku. Nastopil bo tudi mešani pevski zbor Rdeča zvezda, ki bo zapel žalostinke. Udeležili se bodo tudi četrtkovega polaganja vencev skupaj s predstavniki generalnega konzulata SFRJ in odbora ZZB iz Sežane.

V **repentabski občini** bodo jutri predstavniki generalnega konzulata SFRJ in občinske uprave položili vence: ob 12.40 na Colu pred spomenikom vsem žrtvam fašizma in na grob komandanta bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču, ob 13. uri pa v Repnu pred spomenik padlim borcev in NOB.

V **Miljah** bodo občinska uprava in krajevne družbeno-politične organizacije v občini danes popoldne (od 16. ure dalje) položile vence na obeležja, posvečena A. Vivodi, E. Marianiju, O. Buttorazu in L. Mauru ter padlim od Korošcev. Jutri ob 10. uri pa bodo v sprevedu krenili od Trga Marconi do

raznih obeležij v občini. Osrednja komemoracija bo pred spomenikom padlim, kjer bosta spregovorila občinski odbornik Franco Colombo in Jurij Vodopivec v slovenščini. Sodelovala bosta tudi pevski zbor Ongia in Jadran.

Partizani, aktivisti sekcije Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci se bodo zbrali jutri ob 9.30 na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah. Najprej bo počastitev padlih pri vaškem spomeniku NOB, nato na vaškem pokopališču. Istočasno bo delegacija položila vence pri spomeniku 71 talcem, pri spomeniku P. Tomažiču in tovarišem ter pri obeležju Rozaliji Gulič. Sodeluje moški pevski zbor Tabor z Opčin.

Kriška sekcija VZPI-ANPI prireja jutri tradicionalno polaganje vencev na vaška obeležja NOB. Zbirališče ob 10. uri v Ljudskem domu v Križu. Moški zbor Vesna pa bo pel ob 16. uri na pokopališču.

Odbor sekcije VZPI-ANPI Prosek-Kontovel obvešča, da bo polaganje vencev pred spomenike padlim v NOB jutri ob 8.15 na kontovelskem pokopališču nato pri spomeniku in grobnicah na Proseku in končno pri spomeniku desetim obešenecem na proseški gmajni. Isti dan bo delegacija sekcije položila venec na spomenik padlim v Volčji Dragi pri Novi Gorici v spomin na padlo partizanko Marto Daneu.

Kulturno društvo Škamperle - Union bo položilo venec na pročelju nekdanjega Narodnega doma na Vrdeški cesti jutri ob 11. uri.

Odbor za postavitev spomenika NOB iz Škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane vabi na jutrišnjo počastitev padlih v NOB pri začasnem spomeniku pri Sv. Ani. Ob 11.30 bo govoril Ravel Kodrič, nastopala bosta ŽPZ I. Grbec in MePZ iz Škednja.

Na Pomorski postaji odprli 8. razstavo antikvariata

Pogled v svet ustvarjalnosti mode in okusa treh stoletij

Na Pomorski postaji je od včeraj na ogled 8. prodajna razstava antikvariata, ki se je v letih tehoti uveljavila kot ena od redkih tržaških tradicionalnih specializiranih prireditelj meddeželne obsega. Njena posebna odlika pa je v sicer živahnem italijanskem svetu starin ta, da ponuja dokaj svojevrstne antikvarne eksponate domačih starinarjev, ki črpajo iz preteklosti Trsta in njegove okolice kot križišča med srednjeevropskim in sredozemskim kulturno-bivanjskim stilom. Prav ta značilnost je - poleg vztrajnosti in navdušenja prirediteljev, domačih starinarjev v sodelovanju s konzorcijem Promotrieste in Trgovinsko zbornico - tržaški razstavi prinesla veljavo v vsedravnem prostoru in celo čez mejo. Ni namreč naključje, da so razstavo letos predstavili v Beljaku, od koder tudi prihaja prvi tuji razstavljalci, seveda v upanju, da se bo sodelovanje čez državno mejo v prihodnosti razširilo.

Kot smo že poročali, se tokratne osme izdaje tržaške izložbe antikvariata udeležuje 42 razstavljalcev, prireditelji pa pričakujejo, da bo letošnji obisk presegel lansko rekordno število

10 tisoč obiskovalcev. Razstava je namreč iz leta v leto bogatejša in popolnejša, v skladu z načelom, ki jo spremlja od vsega začetka in ki teži k čim višji kakovosti in izvirnosti eksponatov. To sicer še ne pomeni, da obiskovalec ne bo našel predmetov za široko uporabo, kot so najrazličnejši stano-vanjski okraski, pohištveni kosi, slike in nakit, vendar se težišče razstave vse bolj preveša k antikvariatu kot raziskovanju preteklosti, kot iskanju izvorov naše omike, kulture in okusa. V tej smeri ponuja razstava obilo grafičnega materiala, zemljevidov in najrazličnejših preciznih naprav. Za splošnejši okus pa seveda ne manjka izbranih dragocenih okrasov in nakita v bidermajerskem in liberty stilu, ki bodo najbrž tudi protagonisti običajne do-brodne družbe v korist Združenja za raziskovanje rakastih obolenj (AIRC) in posebne mini razstave o modi in bižuteriji iz tridesetih let.

Na sliki (foto Magajna) detalj iz 8. prodajne razstave antikvariata, ki bo na Pomorski postaji odprta do vključno prihodnjega ponedeljka.

Glavna ovira so birokratski zapleti in pomanjkanje sredstev

Inštitut Rittmeyer potrebuje radikalno obnovo dejavnosti

Inštitut Rittmeyer je edina struktura, ki lahko nudi vsestransko oskrbo vsem slepcem v deželi Furlaniji-Julij-ski krajini, toda za to so potrebne v prvi vrsti institucionalne spremembe, nato pa finančna sredstva, s katerimi uresničiti že začrtano paleto programov. O vsem tem je tekla včeraj beseda na tiskovni konferenci, ki jo je komisar inštituta Di Candia sklical v dvorani agencije ANSA. Poleg tajnika inštituta Bonette in krajevnih predstavnikov organizacij slepcev, so se je udeležili tudi deželna odbornica za skrbstvo Lamberti-Mattiolijskega, pokrajinski odbornik Martini, občinski odbornik Berce, sindikalisti in predstavniki zaposlenega osebja. Skratka, šlo je za zelo obiskano javno srečanje, ki dokazuje, kako pereče je vprašanje bodočega delovanja inštituta Rittmeyer. Komisar Di Candia in tajnik Bonetta sta zelo izčrpno pojasnila položaj. Inštitut Rittmeyer je še vedno vzgojno-izobraževalna ustanova in kot tak odvisen od šolskega ministrstva, čeprav je z zakonom o vključevanju prizadetih iz leta 1977 povsem izgubil to vlogo (in tudi ustrezna finančna sredstva). Komisar je pojasnil, da je uprava zavoda, ob sodelovanju zainteresiranih združenj za slepce, že pred leti poskrbela za dokumentirano proučitev, da bi inštitut — s primerno spremembo statuta — prešel v pristojnost Dežele z značilnostmi skrbstvene ustanove. Kot je ugotovil Di Candia, pa je sramotno, da je celotna zadeva obtičala v Trstu.

Zakon in časi se vsekakor spremenjajo in tudi dejavnost inštituta Rittmeyer se mora radikalno obnoviti. Uprava je prepričana, da inštitut ne sme več imeti vloge doma ali zavoda, razen sedev nekatereh izjem. To naj bi bili slepi starostniki (že sedaj jih živi v njem sedem, po gradbeni preureditvi pa naj bi se število zvišalo na 40), slepi mladostniki, ki so tudi drugače težko prizadeti, mladi slepci, ki obiskujejo razne poklicne tečaje, konservatorij ali univerzo. Vse druge de-

javnosti naj bi inštitut razvijal s teritorialnimi in ambulantnimi službami. Konkretno so v načrtih poklicni tečaji za telefonske in računalniške operaterje, izpopolnjevanje osebja v rehabilitaciji vida, spremljanje slepih, njihovo šolsko in delovno vključevanje, posebna novost pa naj bi bila ustanovitev centra za preprečevanje slepote in to v sodelovanju z otroško bolnišnico Burlo Garofolo. Potrebno je tudi, da se inštitut primerno opremi za obsežnejšo transkripcijo knjig in učbenikov iz navadne v Braillovo pisavo. Za vse te programe je uprava že preverila možnost finančnih virov, konvecij z javnimi upravami, sodelovanja z različnimi poklicnimi ustanovami in vse kaže, da so perspektive ugodne. Bistveni oviri sta dve: prehod pod deželno upravo in preureditev prostorov, saj je bil inštitut zgrajen v začetku stoletja s kriteriji, ki ne ustrezajo sodobnim potrebam, od arhitektonskih pregrad dalje. Glede preureditve je Bonetta opozoril, da je inštitut zaprosil Sklad za Trst za finančni prispevek, a je prejel odklonilen odgovor, čeprav so za dela predvidene štiri faze in bi torej Sklad lahko zaenkrat kril vsaj prvo v višini 880 milijonov lir.

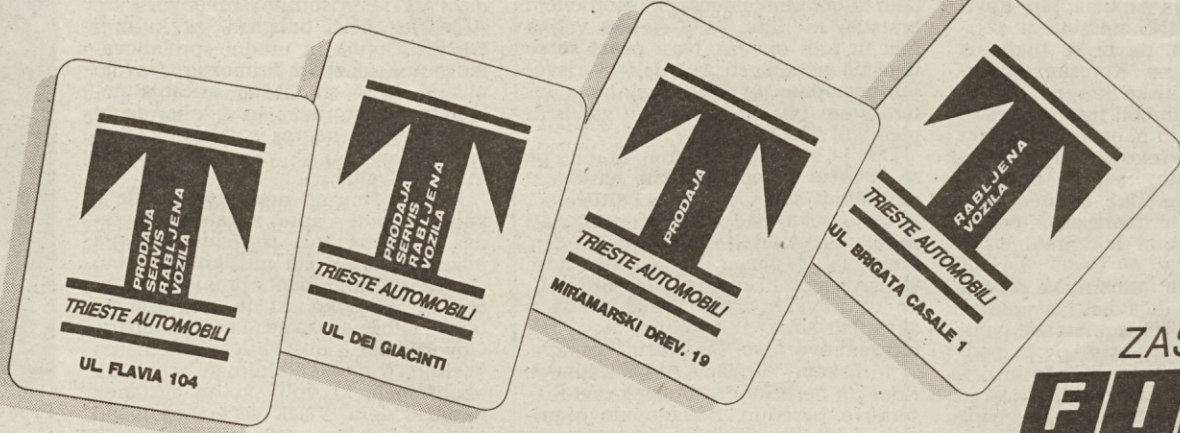
Ze prisotnost pristojnih odbornikov je bila dokaz, da se krajevne uprave zanimajo za vprašanje slepcev, kar je izzvenelo tudi iz njihovih izjav. Deželna odbornica Mattiolijske je za prihodnje leto potrdila predvideni deželni prispevek, obljubila pa je tudi, da ga bo Dežela skušala prilagoditi življenjskim stroškom. Poudarila je vsekakor, da je globalna rešitev odvisna le od državnih organov, ki naj bi inštitut čimprej predali Deželi F-JK.

Iz številnih posegov direktno zainteresiranih in njihovih predstavnikov je v razpravi nato prišla do izraza želja in potreba, da bi inštitut Rittmeyer resnično in kvalitetno služil mladim, odraslim in ostarelim slepcem, tako da bi postali čimbolj avtonomni in da bi kljub prizadetosti lahko dostojno živeli.

N. F.

Na voljo
smo vam
na štirih
mestih

ZASTOPNIK
FIAT

Z nedavnega zasedanja strankinega pokrajinskega sveta

Vodstvo SSk kritično ocenjuje načrte Dežele za razvoj Krasa

Pokrajinski svet Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji zelo kritično ocenil namene deželne uprave na področju prostorskega načrtovanja kraškega teritorija, ki jih bo deželni odbor, kot je napovedal odbornik Carbone, v kratkem strnil v tako imenovani zakon o Krasu. V tem normativu bo tekla beseda tudi o načrtovanem parku, o katerem poteka v teh dneh soočanje med političnimi silami in drugimi dejavniki našega javnega življenja. Na seji pokrajinskega sveta SSk, ki jo je vodil predsednik Zorko Harej, je o teh vprašanjih obširno poročal predsednik strankine gospodarske komisije Jože Škerk, o političnem položaju pa je spregovoril sekretar Miro Oppelt.

Po neprekinjenem valu razlastitev v zadnjih desetletjih — piše v tiskovnem sporočilu SSk — je deželna uprava sprejela v okviru prostorskega načrtovanja niz težkih omejevalnih ukrepov, ki že stvarno posegajo v razpoložljivost preostale zemljiške lastnine. »Grozijo pa novi zakoni, ki bodo zadali končni udarec s popolno odtujitvijo avtohtonega ozemlja slovenske narodnostne skupnosti. Manjšina, ki je doslej, razlastitvam navkljub, še vedno razpolagala z večino ozemlja, bo spremenjena v zgolj jezikovno skupnost«. Gre za vprašanje, ki je po mnenju SSk tesno povezano z zaščitnim zakonom, ki mora predvidevati tudi predpise za zagotovitev gospodarskega razvoja manjšine. Načrtovani posegi pa segajo v življenjsko bistvo narodnostnega ozemlja.

Pri oblikovanju te zakonodaje niso pristojna telesa, piše še v izjavi za tisk, nikoli upoštevala manjšine kot subjekta. »Tudi zadnja besedila s predlogi za ustanovitev Kraškega naravnega parka, oziroma zakona za razvoj Krasa

z naravovarstvenimi predpisi, so za slovensko narodnostno skupnost nesprejemljiva. Normativ določa deželna uprava, krajevne uprave in Kraška gorska skupnost pa so pripuščene zgolj k upravljanju, se pravi k uresničevanju predpisov. Pozitivne ocene teh besedil so torej neutemeljene in neodgovorne«.

SSk se zavzema za učinkovit zakon za razvoj Krasa in njegovo aktivno zaščito, ki je možna le ob sodelovanju krajevnega prebivalstva, nosilca lastnine svojega ozemlja, ki je edino brnilo in ohranilo Kras skozi stoletja in to kljub številnim grobim posegom od zunaj. V pričakovanju oblikovanja zakona, pri katerem mora biti slovenska narodnostna skupnost soudeležena kot subjekt, pa morajo pristojne oblasti po mnenju SSk uresničiti vse doslej sprejete obveznosti. Zagotoviti je treba sočasen razvoj obalnega in kraškega predela s točno določenimi posegi in prispevki. SSk nadalje zahteva pred-

hodno uresničitev vseh obveznosti, ki so bile sprejete v zvezi z razlastitvami za sinhrotron in območje za znanstvene raziskave, brez drugih pogojevanj. »Stranka bo sprožila obsežno akcijo, da seznani slovensko prebivalstvo z grožnjo o stvarni in popolni razlastitvi zemlje, v glavnem brez odškodnine, in bo pozvala k odporu proti novemu atentatu na slovensko narodnostno skupnost«.

Glede politične zmede, ki vlada na krajevni ravni, je pokrajinski svet Slovenske skupnosti mnenja, da tako KD kot PSI nista spoštovali sprejetih obveznosti v okviru političnih dogovorov. »Ob tej grobi kršitvi bo SSk dosledno ravnala, saj obe stranki nista pokazali nobenega znaka dobre volje za premostitev položaja, čeravno je SSk sprejela breme težkih izbir zgolj za zagotovitev ravni sožitja«, piše na koncu še v dokumentu SSk. Namig na politični položaj v devinsko-nabrežinski občini je več kot očiten.

Pokrajinsko tajništvo KPI proučilo dokaj težke razmere v tržaški KZE

Pokrajinsko tajništvo KPI je na svoji zadnji seji proučilo položaj v tržaški Krajevni zdravstveni enoti, ki jo, kot znano, že nekaj časa upravlja izredni komisar, ki ga je po razpustu skupščine imenovala tukajšnja prefektura. Komisar je prevzel funkcije socialističnega predsednika Rossinija. Seje tajništva KPI so se udeležili tudi izvoljeni predstavniki stranke v tržaškem občinskem svetu in v okoliških upravah, prisotno pa je bilo tudi zastopstvo strankine sekcije zaposlenih v zdravstvenem sektorju.

Komunisti so mnenja, da nosijo odgovornost za razpust medobčinske skupščine KZE v prvi vrsti vodilne politične stranke, ki niso našle skupnega jezika za vodenje te zelo pomembne ustanove. V pričakovanju novega državnega zakona, ki naj bi dokončno in celovito uredil poslovanje KZE, bodo komunisti pozorno sledili problematiki zdravstva. Zato napovedujejo vrsto pobud in srečanj s sindikalnimi organizacijami in družbenimi dejavniki. Načrtujejo pa tudi sestanek z izrednim komisarjem KZE podprefektom Mazzurcom.

Stališče Zveze neposrednih obdelovalcev

Kako urediti cvetličarski center in kraško mlekarno

Pred dnevi se je na svojem sedežu v Trstu sestal odbor Pokrajinske zveze neposrednih obdelovalcev in obravnaval razne probleme, s katerimi se ta čas spopadajo kmetovalci na Tržaškem, posebno pozornost pa je namenil vprašanju Cvetličarskega centra na Proseku ter stanju Zadružne mlekarne na Colu. Kot piše v tiskovnem poročilu Pokrajinske zveze neposrednih obdelovalcev, so odborniki soglašali, da delovanje proseškega centra ni odgovarjalo pričakovanjem tržaških cvetličarjev. Soglašali so nadalje s stališčem Deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA), po katerem bi temu centru morali dati novega zagona s pomočjo Univerze v Vidmu in Deželnega združenja cvetličarjev. Tržaški odbor Zveze neposrednih obdelovalcev je mnenja, da je treba »zavrniti vsako demagoško prikazovanje tržaške stvarnosti«, obsoja pa tudi dejstvo, da ni bila v zadostni meri upoštevana prisotnost tržaških cvetličarjev v odboru, ki bo upravljal center in načrtoval eksperimentiranje. V zvezi s tem si bo Zveza neposrednih obdelovalcev prizadevala, da bi v novem odboru bili resnični predstavniki tržaških cvetličarjev. Po njenem bi morala biti dejavnost proseškega centra namenjena predvsem mladim in kmetijam, ki se s cvetličarstvom ukvarjajo poklicno, zajeti pa bi moralo celoten cikel, od začetne faze gojenja cvetic do komercializacije.

Kar zadeva zadružno mlekarno, piše nadalje v tiskovnem poročilu, je na seji bil poudarjen pomen, ki ga ima njen obstoj za živinorejo na Krasu. Pokrajinski odbor Zveze neposrednih obdelovalcev je prepričan, da je mlekarna zabredla v kritičen položaj predvsem zaradi njene dosedanjega slabega upravljanja in ne zaradi težav, s katerimi se sooča ta sektor v vsedravnem merilu. Odbor meni, da bi morali kolikor mogoče pokriti finančni primanjkljaj in predvsem izplačati živinorejcem mleko, ki so ga že oddali mlekarji. V zvezi s tem so že nastopili pri različnih forumih in dobili

konkretna zagotovila. Glede nadaljnjega obstoja in reorganizacije mlekarne pa je odbor mnenja, da bo treba vprašanje še vsestransko poglobiti.

Na seji so odborniki sprejeli tudi glavne smernice delovanja v letu 1990-91. Med drugim se namerava Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev zavzeti za razvoj kmečkega turizma in preveriti možnost, da bi ustanovili pokrajinsko združenje za ta sektor v okviru vsedravnega organizacije Terranostra. Posebno pozornost namerava posvetiti cvetličarstvu in še zlasti skupnemu nastopanju cvetličarjev na tržišču. Zavzeti se namerava nadalje za ovrednotenje krajevnih pridelkov, kot so sadje, olje in še zlasti vino, ki se mora kupcu predstaviti z zagotovljenim izvorom in kakovostjo.

Tudi v našem mestu stavka kovinarjev

Tudi v naši pokrajini je bila včeraj 4-urna stavka kovinarjev, ki protestirajo proti zavlačevanju v pogajanjih za obnovo delovne pogodbe. Protestna akcija je po mnenju sindikalnih organizacij dobro uspešna. Stavkajoči delavci in uradniki so prekržili roke zadnje štiri ure ob koncu vsake delovne izmede, sindikalisti in predstavniki tovarniških svetov pa so v mestnem središču razdeljevali letake, v katerih so opozarjali javnost na potek pogajanj in na zaprta stališča javnih in zasebnih delodajalcev. Sindikalna zveza kovinarjev CGIL, CISL in UIL je za 9. november proglasila splošno stavko.

pismo uredništvu

Kako naj rešujemo probleme šolstva

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika

Z zanimanjem sem prebral članke o šolstvu. Pohvale vredna je časnikarka g. N. Filipčič, da opredeljuje tematiko v precejšnji meri še tabu. Nisem pa opazil pri raznih zainteresiranih dosti predlogov glede možnih izboljšav današnjega stanja. Šolski sindikat ali profesorji ali učitelji ali vrtnarice bi lahko sprožili kako zanimivo pobudo. Če sola boleža, jo skušajmo ozdraviti.

Z. Floridan

† 30. t. m. nas je zapustila naša draga

Romana Roze vd. Zajec

Pogreb bo v petek, 2. novembra, ob 9.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočata hči Eliana in zet Giuliano.

Trst, 31. oktobra 1990

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi drage mame Romane Roze izreka svoji sodelavki Eliani Zajec iskreno sožalje

Glasbena matica

Ob izgubi drage Romane Roze izreka iskreno sožalje prizadeti družini.

Loredana Coccani

Ob smrti drage mame izreka Eliani Zajec iskreno sožalje

ansambel Miramar

† Zapustila nas je naša draga

Vida Coretti

Pogreb bo v petek, 2. novembra, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricimansko cerkev.

Žalostno vest sporočajo hči Nedija z družino ter brat Milan in sestra Basilia z družino.

Trst, 31. oktobra 1990

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

Ob prerani izgubi drage tete Vide izreka svojemu članu Franku iskreno sožalje

Godba na pihala iz Ricmanj

Slovenski zgodovinar predaval v DSI

Janko Prunk o prvi jugoslovanski državi

Društvo slovenskih izobražencev je v ponedeljek priredilo srečanje z zgodovinarjem Jankom Prunkom, ki je osvetlil za Slovence izredno pomembno zgodovinsko obdobje — leto 1918 (točneje 29. oktober), ko je Slovenija, skupaj s Hrvaško in Bosno, proglasila neodvisnost od Avstrije. Dr. Prunk se že dalj časa ukvarja s to tematiko in je o prvi jugoslovanski državi napisal tudi nekaj razprav. Trenutno piše knjigo o dvesto letih slovenske politike, v kateri s posebno pozornostjo obravnava tudi to obdobje.

Slovinci so se za samostojno pot odločili zaradi strahu pred germanizacijo, ki je tedaj resno ogrožala obstoj našega naroda. Prepričani so bili, da se te nevarnosti lahko ubranijo samo s formacijo lastne države. Dr. Prunk je poudaril, da v Evropi skoraj ni naroda, ki bi bil moral v tako kratkem obdobju kar trikrat resno razmišljati o lastni usodi. Leta 1918 smo se Slovenci odločili za monarhijo SHS, pred drugo veliko dilemo je bil naš narod postavljen v obdobju druge svetovne vojne, tretja velika preizkušnja pa čaka Slovenijo danes.

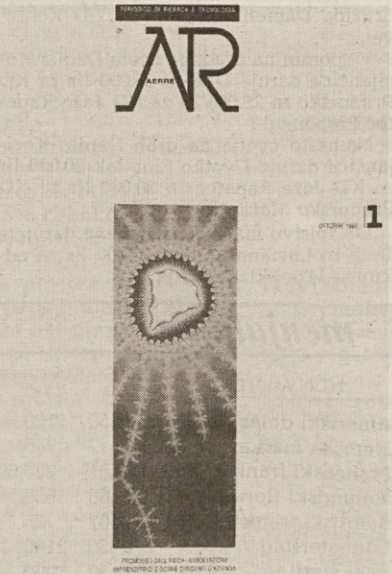
Dr. Prunk se je v svojem predavanju dotaknil pomembne povezavalne vloge, ki jo je imel Janez Evangelist Krek v obdobju ustanovitve prve jugoslovanske države, govoril je o enotnem jugoslovanskem klubu v dunajskem parlamentu, majniški deklaraciji, ženevskih pogajanjih, London-skem paktu in o zapletenih odnosih med Hrvati in Srbi. Ob koncu je predavatelj izrazil prepričanje, da je bila leta 1918 odločitev za jugoslovansko državo pravilna; za Slovence dejansko druge rešitve ni bilo.

V zanimivem razgovoru med gostom in publiko, ki se je razvil ob koncu srečanja, so prišla na dan številna vprašanja predvsem o sodobnem trenutku v Sloveniji. (hj)

Revija AR želi postati most med znanostjo in industrijo

Na pobudo deželne delegacije Združenja podjetnic in podjetniških voditeljic (AIDDA) ter Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah se je v Trstu rodila nova znanstveno-tehnološka revija. Imenuje se AR, izhajala bo trikrat letno v približno 5.000 izvodih, njen odgovorni urednik pa je predsednica delegacije AIDDA za Furlanijo-Juljsko krajino Etta Carignani.

Prvo številko revije, ki nosi datum oktober 1990, so predstavili včeraj v hotelu Duchi d'Aosta ob navzočnosti številnih predstavnikov tržaškega znanstvenega, kulturnega, gospodarskega in političnega življenja. Urednica Etta Carignani je povedala, da se je zamisel o reviji porodila na posvetu, ki ga je pred časom priredila deželna delegacija AIDDA v Trstu na temo »Znanstveno raziskovanje za inovacijo in razvoj«. Z njo bi hoteli spodbuditi sodelovanje med padriškim Centrom srednje industrije ter sploh pretok znanja in izkušenj med znanstvenim in gospodarskim svetom. Zamisel o reviji je takoj podprl predsednik padriškega Centra za raziskave Domenico Romeo, na ugoden odziv pa je naletele tudi med industrijci. Glavna urednica prve številke sta Fulvio Belsasso in Elena Ragusin, za grafično podobo pa je poskrbel Luigi Schepis. V glavnem

Naslovna stran nove revije AR

govori o dejavnostih, ki se razvijajo pri Padričah na fizikalnem, biotehno-loškem in informatičnem področju, in to na dokaj neposreden in preprost način, tako da je revija lahko razumljiva bralcu s povprečno izobrazbo.

Včeraj se je končal vsedravní posvet o tej žgoči problematiki

Čimprej je treba poskrbeti za ustrezno oskrbo ostarelih

»Posvet je bil nadvse pomemben, saj so poročila izvedencev in izkušnje upraviteljev prispevala h konkretnosti in operativnosti načrtov za zdravstvene strukture, v katerih naj bi ostareli in nepremični imeli vsestransko oskrbo, v pristojnih organih pa se razhajajo zaradi ideološke opredelitve, ali naj bodo izrecno zdravstvenega ali socialnega značaja. Spoznanja, izsledki in zaključki poročevalcev bodo prav gotovo koristili javnim upraviteljem, ki morajo uresničiti in upravljaliti te nove objekte.« Tako je deželni odbornik za zdravstvo Brancati ocenil dvodnevni kongres Vsedravnega zdravstvenega sveta in Dežele F-JK, ki se je končal včeraj v hotelu Jolly ob udeležbi vsedravnó priznanih strokovnjakov, zdravnikov, predstavnikov raznih KZE in Dežel, med katerimi naj omenimo Kalabrijo, Emilijo-Romagno, Ligurijo, Marke, Piemont, Apulijo, Toskano, Dolino Aoste, Veneto in avtonomni pokrajini Bocen ter Trident.

Iz raznih poročil je vsekakor izšlo spoznanje, da je treba za te strukture čimprej poskrbeti, kajti povpraševanje po njih je veliko, sedanje rešitve pa so nezaostne in neustrezne. Domovi za ostarele niso opremljeni z zdravstvenimi službami za rehabilitacijo ostarelih, bolnišnice naj bi nudile le visoko specializirane storitve za akutne bolezni, družine — čeprav so še vedno glavna opora za nego starostnikov — pa niso vedno kos ali pripravljene za takšne težke naloge, pa tudi nemoralno je, da pade vsa teža problema nanje.

V zvezi s hospitalizacijami je Brancati spomnil, da je v naši deželi na 250 tisoč sprejemov vsaj 37 tisoč takih, za katere bolnica ni najbolj primerna. Treba je torej uresničiti take strukture, kjer bodo ostareli lahko dostojno živeli, bili negovani in deležni rehabilitacijskih terapij, saj je prav na posvetu bilo dokazano, da se lahko veliko stori za pridobivanje izgubljene avtonomije.

Na posvetu so tudi ugotovili, da je za investicije dovolj finančnih sredstev (kar je za Italijo pravo čudo) in da je zakon precej poenostavil proceduralni postopek. Pri tem velja zabeležiti Brancatijevo zatrdilo, da je dežela F-JK že izdelala deželni zdravstveni načrt in da bo že prihodnji teden odposlala ministrstvu načrte za uresničitev prvih bivališč za ostarele in nepremične (Italijani jim pravijo »residenze sanitarie assistenziali«, s kratiko kar RSA). Po njegovih besedah naj bi prve investicije postale konkretne čez eno leto.

Poleg tega pa je Brancati omenil še druge pozitivne plati dvodnevnega soočanja: poročevalci so precej natančno opredelili značilnosti populacije, kateri naj bi bile nove strukture namenjene, kot tudi poklicne sposobnosti in pravo osebo, ki naj bi imelo zelo pomembno vlogo pri tem, da bi se življenje ostarelih, kronično bolnih in nepremičnih starostnikov odvijalo v skladu z novimi poklicnimi, pa tudi kulturnimi prijemi.

Na ustavljenem vlaku policisti našli brata-mamilaša v »omami«

V noči med ponedeljkom in torkom so ponovno prišle do izraza tragične posledice uživanja mamil: v vagonu hitrega vlaka, ki je ob 2.20 pripeljal iz Benetk, so agenti železniške policije dobro uro kasneje našli dva moška, od katerih je bil eden v komi, drugi pa zelo opazno zmeden zaradi prekomerne doze mamil. Oba so z rešilcem takoj prepeljali v Glavno bolnišnico, kjer so jima nudili ustrezno pomoč.

Izkazalo se je, da sta mamilaša brata, ki sta preiskovalcem že znana zaradi sličnih prekrškov, in sicer 25-letni Alessandro in 28-letni Gianfranco Busletta, ki stanujeta v Ul. Baiaumonti 12. Od dveh je bil Alessandro v izrazito slabšem stanju, saj so ga sprejeli na oddelek za rianimacijo. Vendar pa se je njegovo zdravstveno stanje že po nekaj urah bistveno izboljšalo, tako da so zdravniki izjavili, da ni več v nevarnosti.

Njegovega starejšega brata pa zdravniki, potem ko so mu nudili prvo pomoč, sploh niso zadržali v bolnišnici. Domnevajo, da sta brata Busletta zaužila prekomerno dozo mamil, v kateri je bilo še posebej veliko morfija.

Niso še našli lastnika ukradenega nakita Prijavili tri jugoslovanske državljane

Preiskovalci še niso dognali oziroma povedali (javili naj bi jutri), kje in komu je bil ukraden zlat nakit, ki so ga karabinjerji dolinske postaje zasegli trem jugoslovanskim državljanom v soboto zvečer v ne natančneje opredeljen gozdnem področju dolinske občine. Karabinjerska patrola je zasačila 40-letnega I.S. iz Kopra in brata H.K. in O.K., ki sta stara 32 oziroma 24 let, medtem ko so se želeli daleč od radovednih oči in ušes dogovoriti o ceni ukradenih dragocenosti. Kot kaže pa je bila prav njihova previdnost usodna, saj je bilo karabinjerjem sumljivo, kaj neki počenjajo trije moški in dva avtomobila v tako samotnem kraju.

Med pregledom enega od dveh avtomobilov, zastave s koprsko registracijo, so agenti v polivinilasti vrečki našli večjo zalogo zlatega nakita s skupno težo skoraj šest kilogramov. Lepo izdelani uhani, zapestnice in ogrlice iz 14-karatnega zlata so vredne nad 90 milijonov lir. Agenti predvidevajo, da je bil nakit ukraden v pokrajini Vicenza, zaenkrat pa so tri jugoslovanske državljane prijavili sodnim oblastem zaradi prepodaje ukradenega blaga.

Praznovanje 50-letnikov s Proseka in Kontovela

Pred nekaj dnevi so petdesetletniki s Proseka in Kontovela proslavili srečanje z Abrahamom. Že zjutraj so se zbrali pri cerkvi na Kontovelu, nakar so odšli na pokopališče, kjer so položili venec k spomeniku padlim v NOV in cvetje na grobove soletnikov, ki jim ni bilo dano dočakati ta dan. Isto so nato storili tudi na Proseku. Po kosilu v restavraciji pri Slavkotu na Kontovelu so se odpravili na izlet v Čedad, kjer so si ogledali razstavo o Langobardih in zanimivosti mesteca. Večerjo so imeli v Tavagnaccu, po povratku na Prosek pa so se še zadržali do pozne noči na domu ene od slavljenk ob prijetnem kramljanju in v veselem vzdušju.

Tekst in foto Mario Magajna

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1990/91
V torek, 6. novembra, ob 20.30 se bo predstavila gledališka skupina Giulia Bosettija s Pirandellovim HENRIKOM IV. v režiji Marca Sciaccalunge. Nastopajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli, Camillo Milli in Edoardo Siravo. V abonmaju odrezek št. 1. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

V petek, 2. novembra, ob 20. uri (red L) sedma ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldi.

Osma ponovitev bo v nedeljo, 4. novembra, ob 16. uri za red D.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru ponovitev komedije Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

Gledališče Miela Reina
Nocoj ob 20.30 bodo predvajali video filma »Kantor« in »Imaginary Landscapes«. Prisotna bosta režiserja Duncan Ward in Gabriella Cardazzo.

čestitke

Danes praznujeta rojstni dan ZDENKO in ANDREJ MAJČEN oz. oče in sin. Obilo sreče jima želijo žena in mama Milena, sin in brat Alex, Marko, Kristian in ostalo sorodstvo.

Na Katinari slavita danes srebrno poroko ADRIANA in DARIO. Da bi še dolgo let vztrajala na poti vzajemne ljubezni jima želijo prijatelji iz Boljuna.

Danes slavita 25 let poroke stric GIORGIO in teta LUISA. Želimo jima vso srečo Davide, Andrej, Martina, Katja, Elisa in Ilaria.

Danes praznuje v Samatorci svoj rojstni dan DANICA KOKORAVEC. Vse najboljše in mnogo zdravja ji želi Jadrana s družino.

Danes praznujeta srebrno poroko naša
GIORGIO in LUISA UMARI
Iz vsega srca jima čestitamo in želimo, da bi skupaj praznovala nadaljnje jubileje
Sara in Stojan, Marko in Kristina ter Orieta z družino

PUBLIEST S.r.l.

Ul. Montecchi 6/III. nad.,
tel. 7796611

obvešča, da sprejema oglase vsak dan od 8.30 do 12.30, popoldne pa samo osmrtnice in sožalja od 13.30 do 17. ure.

Jutri, 1. novembra, in v soboto, 3. novembra, pa bo sprejemalo SAMO OSMRTNICE in SOŽALJA uredništvo Primorskega dnevnika od 9. do 21. ure na št. 7796600.

koncerti

VERDI
Koncertna sezona 1990/91
Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.

V četrtek, 8. novembra, ob 20.30 (red A) enkratna izvedba koncerta TRŽASKEGA TRIA. Na sporedu bodo Brahmsove in Beethovnovne skladbe.

GÖTHE INSTITUT
Nocoj ob 20.30 se bo v inštitutu zaključil ciklus, posvečen renesančni in baročni glasbi. IRENA PAHOR (viola da gamba) in GIORGIO CERASOLI (čelo) bosta izvajala skladbe Bacha, Telemanna in Haendla.

Jutri, 1. novembra, ob 21. uri bo v cerkvi Sacro Cuore (Ul. del Ronco) MOZARTOV REKVIEM s Komornim orkestrom Opera Giocosa Furlanije-Juljske krajine in zborom Città di Trieste. Zborovodja Maria Susowski-Semeraro, dirigent Severino Zannerini; solisti Federica Guina (sopran), Manuela Marussi (kontralt), Roberto Rados (tenor) in Paolo Albertelli (bas).

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 Presunto innocente, r. Alan Pakula, i. Harrison Ford.
EXCELSIOR - 17.45, 22.15 Pretty Woman, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.00 Stanno tutti bene, r. Giuseppe Tornatore, i. Marcello Mastroianni.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Weekend con il morto.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Le comiche.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Dick Tracy, r.-i. Warren Beatty, i. Madonna.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Cadillac man, i. Robin Williams.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 Caccia a ottobre rosso, i. Sean Connery.

MIGNON - 16.00, 22.15 Gremlins II.

EDEN - 15.15, 22.00 The Mistress, la ruffiana, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 Fantasia, prod. Walt Disney.

LUMIERE - 17.00, 22.15 Ti amerò fino ad amazzarti, r. L. Kasdan, i. William Hurt, Kevin Kline.

ALCIONE - 16.45, 22.00 Quei bravi ragazzi, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro, □

RADIO - 15.30, 21.30 Stallone superdolfo offresi... per femmine bestiali, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, SREDA, 31. oktobra 1990

BOLFENK

Sonce vzide ob 6.43 in zatone ob 16.54 - Dolžina dneva 10.11 - Luna vzide ob 15.15 in zatone ob 3.31.

Jutri, ČETRTEK, 1. novembra 1990

VSJ SVETI

PLIMOVANJE DANES: ob 1.05 najnižja -32 cm, ob 7.26 najvišja 53 cm, ob 14.05 najnižja -50 cm, ob 20.09 najvišja 28 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16,5 stopinje, zračni tlak 1004,5 mb, raste, brezvetrje, vlaga 80-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 17,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Azzurra Bencich, Alesia Zucca, Martina Cernivani, Mattia Mottica, Micol Meiacco.

UMRLI SO: 95-letna Carmela Dell'Ira, 93-letna Narcisa Fardi, 66-letna Laura Zotti, 69-letna Maria Cappellari, 41-letni Paolo Marchesi, 90-letna Maria Vanon, 58-letna Lucia Gasperini, 78-letna Natalia Samitz, 77-letni Giovanni Skocir, 75-letni Luigi Mocchiut, 91-letna Gisella Piazza, 87-letna Beatrice Volcic, 68-letna Erminia Puppis, 82-letni Beniamino De Almerigotti, 84-letna Maria Buldrin.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 29. oktobra,

do petka, 2. novembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE, Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

BAZOVICA (tel. 226210), MILJE, Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6. BAZOVICA (tel. 226210), MILJE, Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Četrtek, 1.,

in sobota, 3. novembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6. BAZOVICA (tel. 226210), MILJE, Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - Odprti od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava ilustracij MILKA BAMBIČA ob njegovi 85-letnici.

V prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava olj in temper MILKA BAMBIČA.

V galeriji Juliet's room v Ul. della Guardia 16 bodo jutri, 1. novembra, ob 18.30 odprli razstavo slikarke PATRIZIE DEVIDE.

V galeriji »Piccola arte« v Ul. Bernini 4 (Trg Sansovino) bodo v soboto, 3. novembra, ob 18. uri odprli razstavo NEREA VENIERA.

V galeriji Tommaseo v Ul. del Monte 2/1 bo do 20. novembra na ogled razstava GIORGIA COLOMBANJA. Urnik: od torka do sobote od 17. do 20. ure.

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik od 1.11.: vsak dan 10.00-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v galeriji Torbandena pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled še danes.

V galeriji Nadie Bassanese na Trgu Giotti 8 je do 24. novembra odprta razstava z naslovom »Leo Castelli post pop artists«. Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIJA. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je še danes odprta antološka razstava slikarja DURENA. Urnik: 10.00-13.00, 17.00-20.00.

V razstavnici dvorani knjižnice »Biblioteca statale del popolo« v Ul. Teatro Romano 7 je še danes na ogled razstava starih fotografij z naslovom »Co' ierimo putei noi e i nostri veci«. Urnik: 9.00-12.00, 16.00-19.00.

V Palači Costanzi je na ogled razstava slikarke ALICE GOMBACCI.

prispevki

Ob 5. obletnici smrti Danila Škerla darujeta brata Mario in Gigi 50.000 lir za TPPZ.

V spomin na Marijo Sirk darujeta Fani in Ciril Sedmak 15.000 lir za MPZ Vesna.

V spomin na teto Marijo darujeta družini Tretjak in Paulina 50.000 lir za MPZ Vesna.

V spomin na drago mamo Marijo darujeta Aleksander in Niko 100.000 lir za KD Vesna, 100.000 lir za ŠD Vesna, 100.000 lir za ŠD Mladina, 100.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Križu, 100.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu, 100.000 lir za sekcijo KPI Josip Verginella in 100.000 lir za SPDT.

V spomin na Marijo Sirk prispeva družina Padovan 30.000 lir za MPZ Vesna.

V spomin na Marijo Sirk darujeta Marta in Franc Drašček 50.000 lir za cerkev v Križu in 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Marijo Sirk daruje Zofka Radović 30.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

V spomin na Marjota Samca darujeta Olga in Darjo 20.000 lir za KD Rapotec.

V isti namen darujeta Marinka in Sergij 20.000 lir.

Namesto cvetja na grob Danila Kocijancića darujeta Olga in Darjo 20.000 lir za KD Rapotec.

V isti namen darujeta Marinka in Sergij 20.000 lir.

V spomin na Marina Starca daruje družina Sterni 20.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na Angela Danielija daruje družina Danieli 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na dragega očeta Danila Kocijancića daruje Danica 25.000 lir za KD Primorsko in 25.000 lir za KD Jože Rapotec Prebened.

Namesto cvetja na grob Danila Kocijancića daruje Cvetko Smotlak 20.000 lir za KD Jože Rapotec in 20.000 lir za KD Primorsko Mačkolje.

Ob rojstvu malega Sebastjana darujeta Irma in Luciano Sardoč 50.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1139,50	1120.—
Nemška marka	749,12	740.—
Francoski frank	223,81	220,60
Holandski florint	664,68	658.—
Belgijski frank	36,407	35.—
Funt šterling	2219,50	2180.—
Irski šterling	2007,50	1980.—
Danska krona	196,260	190.—
Grška drahma	7,420	7.—
Kanadski dolar	976,65	900.—

šolske vesti

Osnovna šola A. Gradnik na Repen-tabru sporoča, da bo v večernih urah potekal v okviru Ljudske univerze tečaj angleščine za odrasle. Zainteresirani naj telefonirajo v jutranjih urah na telefonsko št. 211119

razne prireditve

SKD Slavec Ricmanje-Log priredi 7. SREČANJE OKTETOV PRIMORSKE v nedeljo, 4. novembra 1990, ob 18. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih. Vabljeni!

mali oglasi

PRODAM vespo 125 v dobrem stanju, brez evidenčne tablice, s spremnimi dokumenti, za 35.000 lir. Telefon 229246.

PRODAM motor aprilia tuareg rally, letnik 89, v zelo dobrem stanju. Cena po dogovoru. Telefonirati v popoldanskih urah na št. (040) 304663.

PRODAM GOLF diesel, letnik 1986, v dobrem stanju. Tel. 364469 v večernih urah.

PRODAM veliko stanovanje v okolici Trsta z dvema kletema. Tel. 360644.

TEHNIK električne in elektronske industrije z znanjem računalništva in digitalne tehnike išče delo. Tel. 753938, 753838.

MLADA ZAKONCA iščeta v najem ali za nakup stanovanje po zmerni ceni v občini Devin-Nabrežina. Telefonirati ob večernih urah na št. 200707 ali 291425.

RESNO mlado dekle išče zaposlitev tudi kot otroška varuška. Telefonirati na št. 757339.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinščine. Telefonirati na št. 728601 ob uri obedov.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu obvešča cenjene člane, da ima na razpolago v svojih trgovinah krizanteme po zelo ugodnih cenah.

IŠČEM motocikel vespo 50 v dobrem stanju. Telefonirati na št. 228390.

IŠČEM slovenski mlad zakonski par z resnim pristopom do dela za pomoč pri vodenju gostinskega lokala na tržaškem Krasu. Telefonirati ob uri obedov na št. 200818.

PROFESSIONAL SPORT, Ul. Udine 45/A, tel. 418315, vam nudi bogato izbiro jesensko-zimske športne konfekcije najboljših firm.

MARIO DEVETAK, Ul. Zanetti 22/A, 34070 Sovodnje ob Soči, tel. (0481) 882112, ponuja: terapijske deke merinos za preprečevanje artroze in revme ter posodo moderne generacije za hitro kuhanje brez vode in za pečenje brez maslač. Ugodna tovarniška cena.

Ob obletnici Mitjeve smrti daruje družina Cvelbar 25.000 lir za odkup sedeža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na drago mamo Emilijo Škabar darujeta Milko in Verica z družinama 70.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom, 70.000 lir za KD Kraški dom in 70.000 lir za LPZ Doberdob.

Alojz Peric prispeva 10.000 lir za SK Devin.

Ob priliki ponovnega uspeha prof. Sama Pahorja v boju za pravice Slovencev v Italiji prispeva SKD Primorec iz Trebč 50.000 lir za Sklad za dvoječnost. Namesto cvetja na grob Pierine Starc darujeta Vojka in Ivan 15.000 lir za spomenik na Kontovelu.

V počastitev spomina Ivana Bana darujeta Vojka in Ivan 20.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V počastitev naših dragih staršev ter v spomin na brata Dragota in Franceta darujeta Vojka in Ivan 25.000 lir za Zvezo vojnih invalidov in 25.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Danila Kocijancića darujejo sinovi kolegi, uslužbenci podjetja ACEGA (oddelek Sotteranea aerea) 350.000 lir za koronarno enoto kardiološkega oddelka.

Ob 2. obletnici smrti Andreja Starca (Kontovel 55) daruje žena Dora 50.000 lir za Center za rakasta obolenja, 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim NOB na Kontovelu in 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na drago mamo in nono Pierino Starc vd. Sigmund darujeta Adriano in Anita z družinama 100.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Danice Košuta daruje Zofi Košuta 10.000 lir za kriški Ljudski dom.

Namesto cvetja na grob France Košuta darujeta Eda in Dora Indri 10.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

V spomin na Otilijo Černjava darujejo Marica, Zofka in Milka 100.000 lir za SPDT, 100.000 lir za MPZ Vasilij Mirk in 100.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Gabrovcu.

Vrhunec 31. jazz festivala z Gillespiejem in njegovo United Nation Orchestra

Stari »burkež« Dizzy v Ljubljani

(Foto Križmančič)

LJUBLJANA — Koncert leta - tako so organizatorji napovedovali sklepno dejanje letošnjega 31. ljubljanskega jazz festivala. Nastop slavnega trobentača Dizzija Gillespieja in njegove United Nation Orchestra je bil res vrhunec jesenskega dela festivala, koncert leta pa morda le ni bil... V zadnjih dveh letih je Dizzy Gillespie kar trikrat igral v naši bližnji okolici: najprej je nastopil v Vidmu, zatem v Trstu, tokrat v Ljubljani. V Vidmu je razočaral ljubitelje jazz, ki so ga prišli poslušat in gledat: z zvoki svoje že legendarne trobente z ukrivljenim odmevnikom se jim je predajal le za kakih 20 minut čiste glasbe. V Trstu ni tako skoparil z notami: s kvartetom, v katerem je kot častni gost igral tudi saksofonist Sam Rivers, je podaril tržaškemu občinstvu res lep jazzovski večer.

V Ljubljani se je, vsaj kar se tiče igranja velikega trobentača, ponovila slika iz Vidma, le da je imel Gillespie tokrat za sabo odlično 14-člansko zasedbo, ki je bila dejanski protagonist ponedeljkovega koncerta v prepolni Cankarjevi dvorani.

Trobenta Dizzija Gillespieja se je v Ljubljani oglasila le v začetni skladbi Manteca, v ekspoziciji teme znane Tin tin teo in ob sklepu prvega dela v njegovi verjetno najbolj znani skladbi Night in Tunisia (še tu pa sta opravila levji delež druga dva trobentača iz njegovega orkestra, Arturo Sandoval in Claudio Roditi). V drugem delu, v katerem so prevladovali solistični nastopi članov te super skupine, se je Gillespie omejil le na duet trobent z glušilcem s Sando-

valom (in to je bil sploh njegov najboljši ljubljanski spev) in na marginalni solo v skladbi, ki je zaključila večer.

Težko je, seveda, ocenjevati velikana jazz ali presojati o njegovi glasbi na podlagi tistega, kar je zaigral v Cankarjevem domu. Že na tržaškem koncertu je bilo razvidno, da so mu leta (ima jih že 72!) razmajala nastavek. Ponedeljkov koncert ni le potrdil tega vtisa, ampak ga je - ob primerjanju njegove glasbe z glasbo, ki se je iz trobente Artura Sandovala dvigala v vrtočave lege - le še učvrstil. In navsezadnje tudi ne more biti drugače: leta tečejo za vse, in povsem naravno je, da Gillespie 90 let ne more biti več tisti Dizzy, ki je pred več kot 40 leti s Charlijem »Bird« Parkerjem utrll jazzu novo pot. Če mi je dovoljena primerjava, bi takole zapisal: v Cankarjevem domu je Arturo Sandoval igral bolj po »dizzyjevsko« kot Gillespie sam, ki pa je igral tako - kot v ponedeljek Sandoval - že cela štiri desetletja pred njim. In prav v tem obstaja in ostaja njegova veličina; prav zato spada Dizzy Gillespie med živeče jazzovske mite, in prav zato lahko - kot vsi živeči, ne preživeli, miti - še polni dvorane širom po svetu.

Dizzy pomeni v angleščini »burkež«. John Birk Gillespie si je »prislužil« ta vzdevek s svojim veselim, razposajenim značajem. Tudi v Ljubljani je ostal zvest svojemu vzdevku: na oder se je primajal v plesnem koraku, z zibanjem je podčrta val diriganje orkestra, šalil se je z glasbeniki in s svojim zagrljenim basovskim glasom kontaktiral z občinstvom. Njegova »pojavnost« je primerno ogrela dvorano, v kateri se je razživila glasba njegove United Nation Orchestra (UNO).

UNO je skupina, ki jo sestavljajo vrhunski glasbeniki, kot že omenjeni trobentač Arturo Sandoval, svetovno znani tolkač Aírto Moreira, njegova žena, pevka Flora Purim, saksofonist in klarinetist Paquito de Rivera, pozavnist Slide Hampton, kitarist Ed Cherry, basist John Lee, bobnar Ignacio Berroa (zadnji trije so že spremljali Gillespieja v Trstu) in saksofonist James Moody. Levji delež koncerta je bil prav njihov: izkazali so se tako z igranjem v skupini kot s soliranjem. Težko je izbrati tistega, ki je največ prispeval k ustvarjanju dobre glasbe v Cankarjevem domu. Če se skupina morda nekoliko preglasila petje Flore Purim (a tehniki bi lahko ojačali mikrofoni, na katerega je pela...), pa so bili Aírto Moreira in drugi glasbeniki brezhibni v izvajanju skladb, ki so imele domala vse skupni imenovalac v afriških oziroma latinskoameriških ritmihi (večina članov je latinskoameriškega porekla). Med vsemi je občinstvo najbolj ogrela Serenada, ki sta jo začela v skorajda klasičnem duu pianist Danilo Perez in klarinetist Paquito de Rivera, in se je nato v čudovitem aranžmaju nadaljevala z vključevanjem drugih instrumentov vse do mogočnega finala. Bila je to glasba, ki te prevzame; zame je bila sploh najboljši del koncerta Dizzija Gillespieja in njegove United Nation Orchestra v Ljubljani. In Dizzy Gillespie v tej skladbi sploh ni igral...

MARJAN KEMPERLE

ženska in njena stvarnost breda pahor

O koprski Iniciativi

»Danes je namreč več kot jasno, da lahko demokracija shaja le s politiko, ki presega koncept boja za oblast, ne glede na sredstva in kjer ženske uspevajo tudi v svojem javnem, zlasti se političnem delovanju ohraniti svoje specifične interese in senzibilnost. V nasprotnem demokracija pomeni le "igro za moške". Ženskam pa ostanejo kot ponavadi dom, otroci in neinventivno, izvrševalno delo. Nad politiko pa lahko le zamahnemo z roko, češ da jih ne zanima.«

S to ugotovitvijo, ki stvarni oceni dodaja (upravičeno) noto pesimizma, se zaključuje sklepno poglavje knjige **Ženska, zasebno, politično**, avtoric **Anuške Ferligoj, Tanje Renner in Mirjane Ule**, ki jo je pred kratkim izdalo Znanstveno in publicistično središče iz Ljubljane. O namenu, pomenu in vsebini publikacije so v petek obširno govorile udeleženke prvega srečanja, ki ga je organizirala **Ženska iniciativa-Iniziativa delle donne** iz Kopra.

Petkovo srečanje v mali dvorani koprškega gledališča je bilo zelo pomembno z več vidikov: v prvi vrsti, ker se je Ženska iniciativa uradno predstavila javnosti, drugič, ker je za svoj nastop izbrala žgočo žensko tematiko, ki pa ni bila izražena zgolj v obliki protesta, temveč kot znanstvena razprava (čemer dajejo moški večjo težo), in končno je bila koprška pobuda uravnana v ovrednotenje ženske ustvarjalnosti in prisotnosti na raznih področjih.

Koprška **Ženska iniciativa-Iniziativa delle donne** je, kot je poudarila Dora Škerjanc-Battelli na petkovem srečanju, neodvisno in nadstrankarsko združenje žensk. Nastalo je konec januarja, vendar pa je dobilo potrdilo o registraciji v tem mesecu, zato se tudi uradno šele sedaj predstavlja. Združenje nikakor ne želi biti igračka v strankarskih rokah, prizadevati pa se namerava za izboljšanje položaja in življenja žensk v vidu zavzemanj za splošno rast kvalitete življenja.

Svoje delovanje namerava koprsko združenje zastaviti na treh ravneh: po

eni strani bo pobudnik raznih akcij, vezanih na posamezne projekte, istočasno bo organiziral okrogle mize in različne kulturne pobude, glede na obstoječe probleme pa sodi, da je umestna uvedba posebnega »sos« telefona za ženske in otroke.

V trenutni fazi, v kateri so ženske v voljenih telesih slabo zastopane (v krajevni občinski skupščini je 18 žensk na 90 delegatov), pa je med poglavitnimi nalogami Ženske iniciative, je dejala Dora Škerjanc-Battelli, da se »demokracija družbe izkaže tudi v odnosu do najštevilčnejše manjšine«.

Po posegu predstavnice italijanskega lica **Ženske iniciative-Iniziativa delle donne** in predstavitvi razstave arhitektnih in oblikovalke Evite Lukež (razstava bo odprta do 9. novembra), je beseda pripadla ljubljanski delegaciji, v kateri sta bili Mirjana Ule in Tanja Renner, dve od treh avtoric knjige, Anuška Ferligoj je namreč na študijskem izpopolnjevanju v ZDA, Vlasta Vičič v imenu založnika in predsednica republiške skupščinske komisije za žensko politiko Metka Mencin.

Tako predstavitev knjige, ki je nastala na podlagi raziskave, ki so jo avtorice opravile za Marksistični center CK ZKS v letu 1989, še posebej pa razprava, sta bili izredno obširni in kot taki težko obnovljivi. Kot piše v uvodu, želi knjiga odgovoriti na dve ključni in neizogovni vprašanji o stopnji »zaslužjenosti« ali »osvojenosti« ženske v Sloveniji, in sicer na to, kakšen je dejanski položaj ženske v Sloveniji in kakšne so dejanske možnosti žensk, da sodelujejo v javnem, političnem življenju in v njegovih transformacijskih ter demokratizacijskih procesih kot samostojen, enakopraven subjekt.

Razprava na koprskem srečanju je predvsem razkrila, da je stopnja ženskega nezaupanja do »politike« in pa tudi njene negotovosti v ocenjevanju »javnega« zelo velika (o tem priča med drugim tudi podnaslov knjige »ne vem, sem neodločen«, ki se nanaša na številne odgovore žensk v raznih javnomnenjskih raziskavah).

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Aktualno: Uno mattina

10.15 Nadaljevanke: Santa Barbara

11.00 Jutranji dnevnik

11.05 Film: Amor non ho! Però... però (kom., It. 1951, r. Giorgio Bianchi, i. Renato Rascel), vmes (11.55) vreme in vesti

13.00 Variete: Fantastico bis

13.55 Dnevnik - tri minute

14.00 Kvarkov svet: Avstralija 1970

14.45 Risanke

15.00 Izobr. oddaji: Odprta šola, 15.30 Novecento - It. literatura po l. 45

16.00 Mladinska oddaja: Big!

17.55 Iz parlamenta in vesti

18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo

18.45 Nad.: Santa Barbara

19.40 Almanah in dnevnik

20.30 Film: Ultimo minuto (r. Pupi Avati, i. Ugo Tognazzi, Elena Sofia Ricci)

22.45 Šport v sredo: teniško prvenstvo Francije, vmes (23.00) večerni dnevnik

24.00 Dnevnik in vreme

0.20 Danes v parlamentu

0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2

7.40 Nanizanki: Lassie, vmes risanke

8.40 Nad.: Clayhanger - Edwin assiste gli infermi

9.30 Dokumentarna oddaja: Crescere

10.00 Film: Una lacrima sul viso (glas., It. 1964, i. Bobby Solo)

11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto

11.55 Nadaljevanke: Capitol

13.00 Dnevnik - Gospodarstvo

13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.30 Destin

15.20 Film: Gli imbroglioni (kom., It. 1963, r. Lucio Fulci, i. Walter Chiari)

17.00 Vesti in Iz parlamenta

17.35 Knjige: Casablanca

17.40 Glasba: Rock café

17.55 Nogomet: Madžarska-Ciper, vmes (18.45) šport

19.50 Dnevnik in sport

20.40 TV film: Cellini (2. del)

22.00 Aktualno: Extra - Dogodki in osebe v Evropi

22.55 Dnevnik - nocoj

23.05 Film: Bronx 41 distretto di polizia (krim., ZDA 1981, r. Daniel Petrie, i. Paul Newman, Ken Wahl), vmes dnevnik

1.15 Dnevnik in horoskop

RAI 3

12.00 Dok. oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Clovek in okolje

14.00 Deželne vesti

14.30 Teniško prvenstvo Francije, vmes hokej na ledu

17.00 Nanizanka: Vita col nonno - Ladri d'auto

17.50 Nanizanka: Throb - Il concerto

18.10 Dokumentarna oddaja: Geo

18.45 Športna rubrika: Derby

19.00 Dnevnik

19.30 Deželne vesti

19.45 BlobCartoon

20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina spedita da Andrea Barbato

20.30 Aktualno: Dan na preturi (urednika Nini Perno in Roberta Petrelluzzi)

22.30 Večerni dnevnik

22.35 Glasbeni variete: L'importante è esagerare (z Enzom Jannaccijem, 1. del)

23.10 Resnične zgodbe: Sanje o hiši

0.05 Nočni dnevnik

0.35 Teniško prvenstvo Francije

TV Slovenija 1

9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav

9.50 Mozaik. TV drama: Zakaj si žalosten (pon.), 10.40 nadaljevanke Nespodobno vedenje (zadnji del)

11.35 Video strani

15.25 Sova (pon.)

16.55 Poslovne informacije

17.00 Dnevnik

17.05 Mozaik. Dokumentarni oddaji: Preživeli St. Jurij v Podkumu, 17.35 Posledeh napredka

18.10 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Levi dežvej (Prežihov Voranc), 18.30 Križem krazem

19.00 Risanke in TV okno

19.30 Dnevnik in vreme

20.05 Pogledi: Znamenja na Slovenskem

21.10 Film: Postaja Termini (dram., Kan. 1989, r. Allan King, i. Colleen Dewhurst, Megan Follows)

23.00 Dnevnik in vreme

23.20 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Max Headroom ter dokumentarni niz Zgodba o Hollywoodu (5. del)

TV Koper

12.30 Dok.: Campo Base

13.00 O boksu: Bordo Ring

14.00 Rubrika: Settimana Gol

15.45 Bezbol - prvenstvo Major League

16.45 Wrestling Spotlight

17.30 Nogomet - angleško prvenstvo

18.30 Spored v slovenščini

18.45 Odprta meja

19.00 TVD Novice

19.30 Otroška oddaja

20.00 Dokumentarna oddaja

20.30 Nan.: Squadra segreta

21.00 EP v nogometu '92: Jugoslavija-Avstrija (posredni prenos)

23.15 O boksu: Bordo Ring

0.15 Nogomet: Jugoslavija-Avstrija (pon.)

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovenec; 9.15 Variete: Ulica Castaldi (pon.); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Glej, kaj ješ; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Revija ZCPZ v Kulturnem domu v Trstu; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Mi in glasba: godalni kvartet GM; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.00 Dan reformacije; 11.05 Oddaja o SLO; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Glasbena mladina; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Studio 26; 20.00 Zborovska glasba po želji; 20.35 Z našimi interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Iz oper Ivana Zajca; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturmo.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servisi; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Poppevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonijske zvezde; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Cilec; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zmerek s psihologom; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.

CANALE 5

7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell

8.25 Film: Allegri esploratori (kom., ZDA 1953, r. Henry Levin, i. Clifton Webb)

10.30 Aktualno: Gente comune

12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie

15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro

16.30 Variete: Buon compleanno 1982

16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito

20.25 Striscia la notizia

20.40 Nadaljevanke: Dallas

21.45 Aktualno: Forum, 22.45 Scene da un matrimonio

23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show

0.55 Striscia la notizia

1.15 Nan.: Marcus Welby, 2.15 Fantasilandia

RETE 4

8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo

11.30 Nanizanka: La casa nella prateria

12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke

13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore

19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati

19.30 Nan.: Top Secret - Un regalo sospeso

20.35 Film: Bertoldo, Bertoldino e Cacaseno (kom., It. 1984, r. Mario Monicelli, i. Alberto Sordi, Ugo Tognazzi)

23.05 Ekološka oddaja: Gaia

23.35 Tednik: Cadillac

0.05 Rubrika: Veliki golf

0.10 Film: Spirale d'odio (dram., ZDA 1972, r. Sidney Lumet, i. James Mason)

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke

8.30 Nanizanke: Batman, 9.00 Skippy, 9.30 Arnold, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy days

14.29 Minuta v kinu

14.30 Glasbena oddaja: Radio Carolina 7703

15.30 Nanizanka: Compagni di scuola

16.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke

18.30 Nanizanke: Chips - Il falco e il cacciatore, 19.30 Casa Keaton, 20.00 Cri Cri - Ferie arretrate

20.30 Nogomet: Brazilijsko-Ostali svet (prijateljska tekma, iz Rima)

22.30 Nanizanka: I Robinson - Discorsi da uomini

23.00 Reportaža: Jonathan

23.45 Filmske novosti

23.50 Nanizanke: Vietnam addio, 0.50 Mike Hammer, 1.50 Benson

ODEON

7.00 Risanke

8.30 Matineja Trivenete

13.00 Risanke

14.45 Variete: Telemeno

15.00 Nad.: Signore e padrone

16.00 Film: Alter Ego (kom., ZDA 1986, r. Mel Damski)

17.45 Nanizanki: Doc Elliot, 18.30 Flash Gordon

19.00 Filmi in risanke

20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù

20.30 Nad.: Pasiones

22.00 Rubrika o zdravju

22.30 Nanizanka: Quinta dimensione - Serata fantastica

23.00 Film: La banda dei razziatori (western, ZDA 1936, i. John Wayne)

TMC

8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Partridge - Canzoni per le strade

10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere

12.00 Kosilo z Wilmo

12.30 Prijateljska narava

13.00 Šport in dnevnik

13.30 Aktualno: Ženska TV

15.00 Film: Memorie di famiglia (dram., ZDA 1975, r.

TELEFRIULI

15.30 Nanizanka: L'albero delle mele

16.00 Otroška oddaja

18.00 Nad.: Vite rubate

19.00 Igra: Marameo

19.30 Dnevnik

20.00 Aktualno: Vivicittà

20.30 Film: Fuori scena (dram., It. 1987)

22.30 Nočne vesti

23.00 Ob čakanju na polnoči

24.00 Kronika iz parlamenta

0.30 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:

19.30 Dogodki in odmevi

A. Segal, i. Robert Preston)

16.45 Aktualno: Ženska TV

18.00 Nanizanki: Autostop per il cielo, 19.00 Anna e il cuore

19.30 Variete: C'era questo...

20.00 Vesti: TMC News

20.30 Film: Pasqualino Settebellezze (dram., It. 1975, r. Lina Wertmüller, i. Giancarlo Giannini)

22.40 Nogomet: Luksemburg-Nemčija (tekma za EP)

0.30 Večerne vesti

0.50 Nan.: Chicago Story

Občinski svet prilagodil nekatere tarife in dajatve V Gorici se bo podražila voda in (za nekatere) davek ICIAP

Cena, ki jo plačujemo za vodo v Gorici je izredno nizka, če jo primerjamo tako z drugimi mesti v Italiji, kot še posebno s cenami v tujini. Kmalu pa najbrž ne bo več tako. Predsinoči je občinski svet odobril približno 20-odstotno podražitev nekaterih elementov skupne cene kubičnega metra porabljene vode, kmalu pa naj bi prišlo še do dodatne podražitve pitne vode. Odobrena podražitev gre na račun stroškov za vzdrževanje greznicega omrežja in čistilnih naprav. Za to smo doslej plačevali 185 lir na kubični meter porabljene vode. S podražitvijo, ki bo stopila v veljavo po novem letu bo ta tarifa narasla na 223 lir. Podražitev je bila potrebna zaradi deficita v upravljanju greznic in čistilne naprave, ki je lani znašal kar 375 milijonov lir. S podražitvijo bo občina pravzaprav krila samo del tega deficita in je že sedaj jasno, da bodo morali prihodnje leto ponovno povišati tarife, je povedal odbornik za finance Alberti.

V razpravi, ki se je okrog tega vprašanja razvila v občinskem svetu, je bilo slišati več ugovorov proti predlogu. Vendar razen komunistov, po mnenju katerih povišanje tarif ni sprejemljivo, če ga ne spremlja tudi izboljšanje storitev, so vse druge kritike temeljile na oceni, da je predlagana podražitev premajhna. Začel je zeleni Fiorelli, ki je dejal, da bi bili morali tarife prilagoditi že lani, pa jih niso, morda zaradi predvolilne računice. Voda postaja vse bolj dragocena naravna dobrina in je zato treba s primernimi cenami, informiranjem občanov in učinkovitejšimi prečiščevalnimi napravami zaščititi naravno bogastvo.

tvo. Inž. Cappella (KD) je kot tehnik na tem področju soglašal s potrebo po večji podražitvi in predlagal, naj bi tarifa znašala po novem 285 lir. Ta predlog sicer ni prodril (pri glasovanju so ga podprli trije svetovalci obeh zelenih list, trije iz vrst KD ter po eden od PRI in SSK), tako da bo za prihodnje leto obveljal predlog uprave o 223 lirah na kubični meter.

Občinski svet je na isti seji tudi odobril nekatere popravke, ki naj bi prinesli v občinske blagajne nekaj več denarja iz davka na proizvodne dejavnosti ICIAP. Davek je leta 1989 narasel na 1.811 milijonov lir, letos pa samo 1.467 milijonov. Z odobrenimi spremembami ocenjujejo, da bodo iztržili približno 150 milijonov lir več. V kompleksnem sistemu določanja davka (predvidenih je 10 vrst dejavnosti, za vsako od teh pa šest skupin glede na razsežnost proizvodnih površin in nadalje tri skupine glede na višino dohodka) so popravili višino dohodka, ki ločuje posamezne skupine. Namesto dosedanjih skupin (do 12 milijonov, od 12 do 50 in preko 50) bodo po novem veljale sledeče meje: do 9 milijonov, od 9 do 35, preko 35. Konkretno to pomeni, da se bo davek ICIAP prihodnje leto podvojil za obvezance z dohodkom med 9 in 12 mil. lir ter med 35 in 50 mil. lir.

Zagotavljale bodo pitnost vode iz zajetja pri Mocchetti Nove čistilne naprave za vodo

Tehnična komisija pri Goriškem mestnem podjetju za storitve je te dni dodelila zakup del za namestitev novih čistilnih naprav za pitno vodo na zajetju pri Mocchetti. Ponudbe je poslalo osem podjetij, med njimi pa so izbrali podjetje BTB iz Rubana pri Padovi, ki je predstavilo ugoden predračun in ki je na Goriškem že znano, saj je med drugim postavljalo črpalke na zajetju pri Mocchetti ter izvajalo druga dela tudi za konzorcij Cafo. Investicija bo veljala pol drugo milijardo lir. Poleg zidarskih del, ki jih bo izvajalo drugo podjetje, je predvidena namestitev desetih ogljikovih filtrov, ki zagotavljajo dotok 400 prečiščenih litrov vode na sekundo v vodovodno omrežje.

Namestitev filtrov je potreben poseg, odkar goriški vodovod zajema večji del vode pri Mocchetti. To nižinsko zajetje je namreč izpostavljeno nevarnosti onesnaževanja. Že leta 1987 je nastal alarm, ko so v tam zajeti vodi zasledili pristonost atrazina. Stanje se je nato izboljšalo tudi zaradi propovedi uporabe herbicidov, vsekakor pa potencialna nevarnost ostaja, saj utegne vsako onesnaževanje Soče ali bližnjih obdelanih površin učinkovati tudi na podtalnico. Sedaj stanje nadzorujejo s tedenskimi analizami, z novimi filtri pa - pravijo pri Mestnem podjetju - bomo lahko brezskrbno pili vodo "doc". Nove čistilne naprave naj bi namestili do prihodnjega poletja.

Barvne gigantografije v Kulturnem domu Do 10. novembra razstava fotografij G. Assirellija

Z razstavo barvnih fotografij — gigantografij Giuseppa Assirellija so v Kulturnem domu v ponedeljek pričeli letošnjo razstavno sezono. Mladega umetnika, po rodu iz Parme, ki pa je v Gorici pognal globoke korenine in je vraččen v tukajšnje kulturno-umetniško stvarnost, je predstavil Joško Prinčič, ki je orisal tri dosedanja Assirellijeva ustvarjalna obdobja, od črno-bele tehnike, preko barvne fotografije do figuralne gigantografije, izražanja, ki se ga poslužuje v zadnjem obdobju in kjer je dosegel zavidljive uspehe. Portreti znanih goriških osebnosti ali zanimivih osebkov dajejo svojevrsten pečat obsežni razstavi v spodnjem in zgornjem preddverju Kulturnega doma. Na petkovi predstavitvi je bilo slišati (dr. Luigi Tavano) zelo posrečeno primerjavo med Tomincem in Assirellijem. Pozdrav pokrajinske uprave je prinesel odbornik Giovanbattista Panzera, v imenu rajonskega sveta v Štandrežu in za svetogorsko četrt pa predsednik Ressi in podpredsednik Matiusi. Omenjena rajonska sveta sta namreč, poleg Goriške hranilnice, gmotno podprla postavitev razstave.

Razstava bo na ogled do 10. novembra. Urnik obiska, ob delavnikih, 10-13 in 16-18.

Na sliki (foto Klemše) G. Assirelli v pogovoru na ponedeljkovi otvoritvi.

Spominske slovesnosti ob jutrišnjem prazniku

Ob jutrišnjem prazniku, dnevu mrtev, pripravljajo občinske uprave, borčevska združenja in razne ustanove vrsto komemorativnih slovesnosti.

Ponekod se bodo spominu za svobodo padlih in žrtev vojne poklonili že danes, večina slovesnosti s polaganjem cvetja in vencev pa bo jutri dopoldne.

Na območju občine **Doberdob** bodo slovesnosti jutri, 1. novembra, po sledečem razporedu: ob 11.30 Jamlje (pokopališče), 11.40 Boneti, 12.00 Dol, 12.10 Poljane, 12.20 Doberdob, 13.00 Jamlje (partizanski spomenik). Slovesnosti pripravlja občinska uprava v sodelovanju z društvi in organizacijami.

Na pobudo Občine v **Sovodnjah** se bodo slovesnosti v raznih krajih odvijale po sledečem razporedu in sicer jutri, 1. novembra: ob 10.30 na Vrhu, 10.50 v Gabrjah, 11.10 v Rupih, 11.30 na Peči in ob 11.50 v Sovodnjah.

Slovesnosti se bodo udeležili tudi predstavniki jugoslovanskega konzulata.

V **Števerjanu** bosta komemoraciji, na pobudo Občine, jutri ob 11.15 na glavnem trgu ter ob 12.30 na Jazbinah.

Spominske slovesnosti s polaganjem vencev ter priložnostnim kulturnim sporedom bodo tudi v primestnih območjih Gorice, na pobudo zveze borcev bodisi rajonskih svetov.

VZPI-ANPI iz **Štandreža** sporoča, da se bodo poklonili spominu padlih partizanskih borcev jutri, 1. novembra, ob 11.10 v Domu A. Budala in ob 11.30 pred spomenikom. Peli bodo pevci zbora Otton Župančič.

V **Pevmi** pripravlja slovesnost rajonski svet in sicer jutri, 1. novembra, ob 9.15 pred spomenikom. Sodelovali bodo osnovnošolski otroci in pevci.

Slovesnost v **Podgori** bo prav tako jutri, 1. novembra, ob 11. uri. Prireja jo sekcija VZPI-ANPI v sodelovanju z rajonskim svetom in društvu. Priložnostni spored bodo oblikovali otroci in pevski zbor.

Predstavniki **SKGZ** se bodo udeležili osrednje komemorativne slovesnosti na goriškem glavnem pokopališču, jutri ob 10.30, še prej, ob 8. uri pa bodo prisotni na komemoraciji v Gonarsu.

Predstavniki občine Gorica so se poklonili spominu umrlih občanov že včeraj, jutri pa bo delegacija obiskala kostnico v Kobaridu. V petek bodo obiskali kostnico na Oslavju, obeležja na glavnem pokopališču ter spominski park in nekatera druga obeležja v mestu.

Danes in jutri bodo spomin padlih partizanskih borcev in žrtev nasilja počastili tudi predstavniki konzulata SFRJ v Trstu in ZZB iz Nove Gorice.

Razpored smo objavili v včerajšnji številki.

Novi predsednik zbornice Slovenije obiskal SDGZ in Trgovinsko zbornico

Novi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Tomaž Košir je bil včeraj na obisku v Gorici. Srečal se je s predstavniki SDGZ, nato pa obiskal še Trgovinsko zbornico. Gosta sta spremljala dosedanjí predsednik Marko Bulc in predsednik novogoriške gospodarske zbornice Davorin Škarabot. Sprejeli so ga predsednik SDGZ za Goriško Anton Nanut, tajnik Hadrijan

Corsi, direktor Orel ter načelnika zunanjetrgovinske in obrtniške sekcije Černic in Butkovič.

Predsednik Nanut se je zahvalil Marku Bulcu za sodelovanje s tukajšnjimi slovenskimi gospodarstveniki, v odgovoru pa je gost ocenil, da so zasluge obojestranske, saj so člani SDGZ znali z lastnim delom okrepiti gospodarsko moč manjšine in biti po-

membna vez med slovenskim in italijanskim gospodarstvom. Govor je bil tudi o bodočem sodelovanju, ki je v novih tržnih razmerah še toliko pomembnejše. Z obojestranskim informiranjem je namreč mogoče zmanjševati poslovni rizik v zvezi z likvidnostjo podjetij. Zanimiva zamisel, ki jo gre razviti, je tudi skupno nastopanje v odnosu do drugih vzhodnih tržišč, kjer bi združevanje izkušenj slovenskih gospodarstvenikov iz matice in zamejstva lahko obrodilo zelo pozitivne rezultate.

Na Trgovinski zbornici so slovensko delegacijo sprejeli predsednik Bevilacqua, predsednik zavoda za poslovanje s tujino ICE iz Vidma dr. Guarnieri in Hadrijan Corsi kot predsednik goriške sekcije mešane zbornice Ital-Jug. Bevilacqua je govoril o potrebi po avtocesti med Novo Gorico in Razdrtim, o poslovanju po avtonomnem računu (potrebna je njegova revizija, saj se blagovna izmenjava veča na vsedržavni ravni, na krajevni pa upada), o težavah avtoprevoznštva, možnem sodelovanju v sejemskih dejavnostih in perspektivah sodelovanja v zvezi z zakonom za obmejna območja. Predsednik Košir je predstavil gospodarsko stanje v Sloveniji in še posebej poudaril, da potrebujejo danes zaupanje tujih gospodarstvenikov. Na srečanju so se dogovorili, da bodo o teh vprašanjih poglobljeno razpravljali na ponovnem srečanju v Ljubljani.

Na sliki (foto Marinčič) včerajšnje srečanje na sedežu SDGZ.

Dražje mleko in pivo

Od 2. novembra se bosta podražila mleko in pivo. Tak sklep sporoča pokrajinski odbor za cene. Mleko bo dražje za 50 lir. Enaka podražitev je predvidena tako za litrske, kakor pol-litrske konfekcije. Za liter svežega pasteriziranega mleka bo treba tako plačati 1380 lir, za pollitrsko konfekcijo pa 750 lir.

Podražitev cene mleka (ukrep pokrajinskega odbora za cene sicer navaja, da gre za prilagoditev) je menda posledica naraščajočih proizvodnih stroškov.

S povišanjem davka na dodatno vrednost (IVA) od 9. na 19 odstotkov pa omenjeni odbor utemeljuje povišanje cene piva. Maksimalne prodajne cene za pivo bodo višje od 180 do 240 lir za liter. Ker pa se pivo prodaja v različnih konfekcijah, pride povisek seveda preračunan na prostornino konfekcije. Tako bodo pločevinke (1/3 litra) navadnega piva italijanske proizvodnje dražje za 60 lir, posebnega piva pa za 70 lir. Uvoženo pivo v pol-litrskih steklenicah bo od petka dražje za 75 lir.

Škoda zaradi poplav

Ponedeljkovo deževje je povzročilo precej škode tudi na Goriškem, zlasti v njenem spodnjem delu in na Krminskem, na meji z videmsko pokrajino. V okolici Krmina so v nekaj urah v ponedeljek namerili okrog 60 mm padavin. V Krminu je voda, ki je drla iz višjih predelov poplavlila glavne ulice, zaradi poplavljenega cestišča je bil oviran promet tudi na državni cesti proti Vidmu. V ponedeljek ponoči so nekaj ur v strahu preživeli prebivalci Koprivnega zaradi narasle Birše. Reka

je sicer nekoliko nižje, pri Romansu poplavlila precej obsežno območje, ker je popustil nasip. Na srečo se je gmota vode razlila v smeri proti Vilešu in Idriji. Škoda je precejšnja predvsem v kmetijstvu. Najbolj kritično je bilo v ponedeljek med prvo in drugo uro. Včeraj, ko so padavine prenehale in je za nekaj časa tudi posijalo sonce, je nevarnost precej popustila, voda pa se je v glavnem umaknila. V Romansu je včeraj zasedal štab za civilno zaščito in posebna komisija vodnega gospodarstva iz Benetk.

Promet je bil po navedbah prometne policije povsod usposobljen z izjemo mosta na Idriji med Vilešem in Rudo.

■ V Ul. D'Aosta v Gorici se je pred-sinoči ponesrečila 30-letna Claudia Terrana s Palkišča 23/1, ki jo je med prečkanjem ceste zblila panda, ki jo je upravljaj Gorican Ulderico Silvestri. Ranjenko so sprejeli v splošno bolnišnico s prognozo okrevanja v 30 dneh zaradi pretresa možganov in zloma ramena.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Moro - Trg De Amicis 10 - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 2 (Comunale) - Ul. A. Manlio 14/B - tel. 480405.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Giorni di tuono«. Igra Tom Cruise.

VERDI 18.00-22.00 »Week end con il morto«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Fantasia«. Walt Disney. Risanka.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Supervogliose«. Prep. ml. pod 18. letom.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Kung Fu otroci — 2. del«. Ob 20.00 »Slabe sanje«.

pogrebi

Danes ob 9.30 Silvan Terpin iz splošne bolnišnice v cerkev v Podgori in na tamkajšnje pokopališče, ob 11. uri Paolina Hrast iz mrliške veže glavnega pokopališča, ob 12.45 Alberto Peres iz splošne bolnišnice v Krmin.

Kulturno društvo Andrej Paglavec in sekcija VZPI-ANPI iz Podgore izrekata svojcem iskreno sožalje ob težki izgubi dragega moža in očeta Silvana Terpina.

PRESTIAUTO

■ Do trideset milijonov lir, ki jih boš lahko vračal z ugodnimi mesečnimi obroki v časovnem roku do štirih let

■ V prvem letu boš brezplačno razpolagal z vrsto posebnih zavarovanj, ki smo si jih zamislili v sodelovanju s SAI

■ (0481) 387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTIAUTO
Posebna telefonska številka, na kateri boš dobil katerokoli pojasnilo

Banca Agricola
Kmečka banka
Gorica

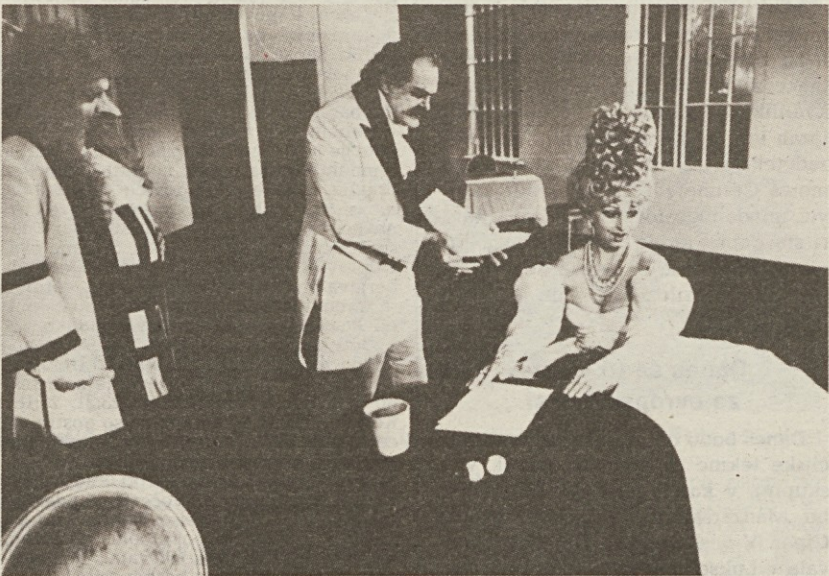
V Mariboru se je v ponedeljek končalo letošnje Borštnikovo srečanje

Izraz odrske vsebine

Tri knjige o slovenskih sodobnikih

»Slovenska gledališča so pripravila pravo darilo festivalu ob njegovem srebrnem jubileju — izredno visoko raven gledaliških dosežkov in njihove raznolikosti.« Trditev žirije (Jože Babič, Aleš Berger, Dalibor Foretič, Vasja Predan in Vilma Štritof) letošnjega Borštnikovega srečanja pravzaprav odlično sintetizira raven prireditve, ki vsako leto privabi v Maribor slovenska profesionalna gledališča (letos prav vsa, saj je po daljšem razdobju spet sodelovalo tudi Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane). Tekmovalni del BS je bil resnično na višini in je posredoval visoko kakovost ustvarjalnih prizadevanj posameznih teatrov, ki so najbrž že zdavnaj (a potrditve v dobrem niso nikoli zlo) dokazali zavidljivo mednarodno razsežnost. Letošnji vrh vsega tega je brez dvoma uprizoritev Goethejevega »Fausta« v režiji Tomaža Pandurja (izvedba: Drama SNG Maribor), ki je povsem upravičeno odnesla levji delež nagrad (predstava v celoti, režija, scenografija, nagradi igralcema Šturbeju in Mišičevi, dramaturgija), saj predstavlja inscenacija znamenitega dela nemške literature gigantsko zamisel, predvsem pa nov način pristopanja k uprizorjanju dramskih del. Resnici na ljubo — to pot je pred leti nakazal že Dušan Jovanovič z delom v Slovenskem mladinskem gledališču, »Faust« pa je nadaljevanje in potenciranje v izkoriščanju vsakršnih odskih izrazil, ki se združijo na simbiotični točki med zunanjo spektakularno veličino in notranjim povednim vsebinskim nabojem. V tem smislu gre presojati tudi uprizoritev Wedekindove »Lulu« (Drama SNG Maribor) v režiji Edvarda Milerja, kar pomeni, da »Faust« ni bil le srečno naključje, zajec v cilindru, ampak rezultat natančnega premišljanja in osebne gledališke vizije, ki postavlja ta čas mariborski teater med najbolj kreativne in kakovostne.

A tudi v drugih, poenostavljeno rečeno tradicionalnejših pristopih h gle-

dališki umetnosti, je zaznati nemalo tiste sugestivne poante, zaradi katere je oder vedno in povsod, v vsakem prostoru in času skrivnostni vzvod vsakršnih niti, ki oblikujejo umetnost, življenje, intimo, pragmatizem, objektivna stanja, utopijo. O tem smo se seveda spet prepričali na letošnjem Borštnikovem srečanju (oblikoval ga je selektor Metod Pevec) ob gledanju najrazličnejših predstav. Domala vse so izražale neverjetno živost artistske invencije, pa naj je šlo za Repnikove »Brigade lepote« (Gledališče Helios in Cankarjev dom), Taborijev »Mein Kampf« (Drama SNG Ljubljana), Grafenauerjeve »Skrivnosti« in Tauferjevega »Odiseja in sina« (Slovensko mladinsko gledališče), Williamsovo »Tetovirano rožo« (SSG Trst), Erdmanovega »Samomorilca« (PDG Nova Gorica), Dumasovega »Pokvarjenca« (SLG Celje) ali Syngejevega

»Junaka z Zahoda« (Mestno gledališče ljubljansko). Vsa ta dela so bila uprizorjena z velikim ustvarjalnim prizadevanjem, čisto, igralsko izpiljeno in samozavestno, čustveno poglobljeno, ironično sproščeno, iskateljsko, a vedno z jasno mislijo, da je treba ujeti sozvočje z vsemi oblikovalnimi elementi postavitve — besedo, glasbo, likovnostjo. Zato je bilo letošnje jubilejno Borštnikovo srečanje nemara še najbolj od dosedanjih zavezano intimni, močni in vseobsegajoči odski govorici, skratka, gledališki izpovednosti. Manj je bilo spremnih prireditelj in »zunanjega« življenja, na kar kažejo že naslednji podatki: 49 gledaliških predstav (od tega 13 tekmovalnih) si je ogledalo 13.990 gledalcev, spremljevalnih prireditev 6.330, na Malem Borštnikovem srečanju pa se je zbralo 2.210 ljudi. Za deset dni trajajoči festival so to številke, ki vlivajo spoštovanje in dokazujejo, da je po-

treba po »kulturni hrani« tudi v našem času velika, ta hrana pa mora biti seveda užitna. Skratka, čeprav je šlo za pregled produkcije lanske sezone, ima Borštnikovo srečanje tako, kakršno se nam danes predstavlja, seveda svojo nenadomestljivo funkcijo. To velja tako za občinstvo kot tiste presojevalce gledališke umetnosti, ki nimajo vedno priložnosti ogleda celotne slovenske produkcije.

Na koncu pa moramo še enkrat poudariti, da je Borštnikov prstan letos prejel Boris Kralj, ki ga tržaško občinstvo dobro pozna, saj je sodeloval tudi s SSG. V obrazložitvi je med drugim rečeno, da je »Boris Kralj v slovenskem povojnem gledališču, potem ko je leta 1952 debitiral na odru ljubljanske Drame, najprej ustvaril vrsto karakternih vlog v klasičnih in sodobnih dramah. Ščasoma so se mu glede na njegovo aristokratsko pojavo začele zbirati monumentalne tragedijske vloge, potem pa se je odprl v širok repertoar najrazličnejših kreacij, med njimi so bile opazne nekatere v izvornih slovenskih dramah, sicer pa se je z veliko igralsko gotovostjo uresničeval v različnih žanrih, filozofskem, poetskem in celo komedijantskem — in to v dolgem, desetletja trajajočem nizu. Izjemen delež s prav tako nepregledno vrsto različnih vlog je prispeval k slovenski radijski igri. S svojim radiogeničnim glasom globokega in močnega zvena ter visoko kultivirano izreko je ostajal dolga leta domala nenadomestljiv v najrazličnejših zvrsteh radijskega branja.«

Dve preostali veliki priznanji, Borštnikovi zlati znački, pa sta prejela dolgoletna predsednica Izvršilnega odbora BS Olga Jančar in scenograf Sveta Jovanovič.

Na sliki: prizor iz uprizoritve »Pokvarjenec«, s katerim bo SLG iz Celja gostovalo tudi v Trstu in Gorici.

MARIJ ČUK

TADEJA KREČIČ

Zbirka o morju, Istri in Dalmaciji

Sprehodi pesnika Filipija

Goran Filipi: Minule šetnje - Pulj: Istarska književna kolonija »Grozđ«, 1990. - (Histria poetica)

Zapis o pesniku, prevajalcu in lingvistu Goranu Filipiju je najbolje začeti z biografskimi »drobtinami«, kajti njegova življenjska pot je v marsičem vplivala na njegovo literarno dejavnost. Otroška leta oziroma prvo mladost je preživel v Izoli, dijaška leta so ga popeljala v Krško, študentski martirij pa je preživel v Zadru in v Dubrovniku. Po končanem študiju na Filozofski fakulteti v Zadru se je posvetil pedagoškemu delu (Izola, Koper, Pulj) in hkrati nadaljeval z vsestranskim raziskovalnim, književnim in prevajalskim delom. Tudi danes ko je profesionalno in življenjsko vezan na Pulj ohranja in spodbuja žive stike med pesniki, pisatelji in publicisti, delujočimi na širšem področju Istre (npr. Marjan Tomšič, Milan Rakovac, Miroslav Bertoša, Boris Biletič itd.); vse to pa daje njegovemu ustvarjalnemu delu nove dimenzije in spoznanje, torej vrednote, ki nam jih odkritosrčno ponuja v razmisleku tudi v svoji pesniški zbirki »Minule šetnje« (Minuli sprehodi).

Poezijo je začel pisati v 70. letih, torej v obdobju, ko so bili idoli mlade generacije številni kantavtorji, izmed katerih naj omenim npr. Tomaža Pengova, Marjana Breclja, Draga Mlinarca, Arseno Dedića, Leonarda Cohena, Gina Paolija, Fabrizia de Andrèja itd. Kdor pozna umetniško udejstvovanje omenjenih avtorjev, bo vsekakor razumel »duh časa«, v katerem so nastajale prve Goranove pesmi, za katere je značilno odkrivanje pesniške metafore, introspektivno raziskovanje lastnega jaza in minljivosti vsega kar živi, se spreminja in odмира v pesnikovem intimnem svetu - svetu, ki je eksistencialno in duhovno nedeljiv od njegove najbolj trajne ljubezni - morja. V tem svetu so se rojevala njegova prva spoznanja, da ima tudi bolečina svoje stopnje, sorazmerne s tem, kolikor globlje prodre; od bolečine, ki pluje na morju videzov pa vse do večne tesnobe, vira tragičnega občutja življenja, ki se po mnemju Miguela de Unamuna useda v globotčino večnega in tam budi tolažbo.

Morje - zibelka življenja, je vedno lepo in človeku, ki ga zna opazovati,

ponuja v vsakem trenutku različne prizore; v brezkončnosti svojih odtenkov vzbuja navdih in občutek neminljivosti. Z valovanjem prihajajo in odhajajo številni spomini, rojevajo se in izginjajo nikoli povsem uresničene želje, radosti, upi in razočaranja; puščajo samo bežno sled na kamniti obali ali peščenem produ - razbrzdanem obrazu večnosti. Poglavitne pesniške teme Gorana Filipija so čas, prostor, človek, ljubezen, minljivost, navezanost na morsko obalo, samota... Človek, ki piše pesmi, jih piše zato, ker mu jezik »prišepetava« ali včasih dobesedno »narekuje« prihodnje vrstice, s katerimi izraža vse kar je v domeni njegove spoznavne dojemljivosti, domišljije in lastne kreativnosti. Prav tako tudi Filipijevo pesnjenje izraža spoznanje, miselnost, razumevanje sveta, v katerem živi in se mu podreja. Vsaka njegova pesem je v določenem smislu oblika pesnikovega spopada s časom, nekakšen obračun s preteklostjo. V njegovih pesmih kar mrgoli spominov na minule čase (temu primeren je tudi naslov pesniške zbirke: Minuli sprehodi), vendar ti spomini niso zgolj pesniški »zapiski« preteklosti, temveč rojevajo nova razmišljanja o usodi človeške eksistence ali kot je nekoč dejal Josif Brodski: »Spomin je, bi rekel, nadomestek za rep, ki smo ga v srečnem razvoju za zmeraj izgubili. Usmerja nam premike...« Koliko resničnosti je v razmišljanju ali so vrzeli spomina samo nemi glas suma, da smo vsi samo tujci med seboj? Poskus priklicati v spomin preteklost je nekaj podobnega, kakor če bi hoteli dojeti smisel bivanja in napraviti obračun vseh preteklih udejanjenih zmot, ki jih ljudje ponavljamo kot skupina in kot posamezniki. V človeškem življenju ima pomembno vlogo tudi podzavest, ki je v navezi z domišljijo branik pred neznansko enoličnostjo in hkrati pobudnik svojevrstne modrosti, da življenje samo po sebi ni ne dobro ne slabo, temveč predvsem nepredvidljivo, nikoli vnaprej določeno! Goran Filipi je že vrsto let prisoten v primorskem literarnem prostoru (Vidici, Primorska srečanja, Fontana, Slovensko morje in zaledje itd.), kjer se je uveljavil kot pesnik, prevajalec in lingvist.

Zato je razumljivo, da namenja posebno skrb govornim manifestaci-

jam misli, širše, jeziku kot tistemu človekovemu izrazilu, ki ostaja zapisano in ohranjeno bodočim rodovom. Izredna skrb za jezik je opazna tudi v pesniški zbirki, v kateri je v svojo neposredno pesniško prakso vključil tradicionalne postopke, ki so mu omogočili razviti lasten poetični sistem. Svoj pesniški horizont širi z variiranjem starih in vpeljevanjem novih tem, pri čemer nova razmišljanja retroaktivno vplivajo na že znano ter dajejo novo spoznavno dimenzijo njegovi poeziji, ki jo sam pojmuje pot polno uresničitev jezika oziroma človekove snovno-duhovne eksistence. V poeziji Gorana Filipija zasledimo tudi eksistencialne teme dvojništva (bivanje v sebi in bivanje v svetu), odtujenosti, osamljenosti in pa nekoliko zakrito problematiko t.i. »homo duplexa« (telesna prisotnost v Istri, duševna v ljubljani Dalmaciji). Kot pesnik se zaveda, da njegova poezija ni zgolj sinonimična, temveč predvsem vzporedna z zgodovino in načinom bivanja; besedno ustvarjanje pa najkonkretnější način njegovega večnega boja s časom in smrtjo. Vedno je pisal predvsem o tistem, kar ga je v posameznih obdobjih življenja osebno najbolj pritegnilo; pri tem pa se je izogibal modernističnim usmeritvam, saj se je vseskozi zavedal, da ne obstaja nikakršna čarobna literarna formula, s katero bi lahko po bližnjici vstopil v čudoviti svet poezije, v katerega sicer lahko zakorači vsak povprečen avtor, vendar je trajno mesto v tem svetu namenjeno le redkim posameznikom. Velja tudi omeniti, da je Goranu Filipiju uspelo preseči vpliv t.i. književnega regionalizma (včasih pozitivnega, včasih negativnega), ki se tako v Istri kot v Dalmaciji občasno pojavlja kot gibanje z izrazito težnjo, da v literarna dela vnaša izključno folklorno specifikko iz življenja posameznih krajev. To kar daje poglavitni smisel Goranovi poeziji, je predvsem dejstvo, da je znal senzibilno ubesediti delček splošno humanih vrednot in jih globoko občuteno povezati ter projicirati v naše vsakdanje življenje in tako izpričati in potrditi svojo neminljivo ljubezen do vsega, kar ima okus ali vsaj priokus morja in soli.

SLAVKO GABERC

Peršoljeve skulpture z novo izpovednostjo

Klpar Miroslav Peršolja iz Nove Gorice (že nekaj časa pa živi in dela v Ljubljani) je uveljavljen mojster v slovenskem in zahodnoevropskem likovnem prostoru. Nazadnje je imel razstavo v Mariboru, kjer je dal na ogled vrsto skulptur, ki so povezane z gledališčem, saj gre za nekakšne maske, v katerih je viden prehod od enostavnega označevanja okolja oziroma določitve mesta plastike v prostoru, k definiciji samega telesa — skulpture

Danes v kvalifikacijah za EP 500. tekma »modrih« Jubilejna Jugoslavija-Avstrija

BEograd — »Radostili se bomo in slavili šele po tekmi, seveda, če bomo zmagali.« Tako je povedal včeraj novinarjem trener jugoslovanske nogometne reprezentance Ivica Osim na tiskovni konferenci pred današnjo kvalifikacijsko tekmo med Jugoslavijo in Avstrijo. Kljub selektorjevemu opozorilu pa bo že pred tekmo na beograjskem stadionu svečano in radostno: »modri« bodo namreč odigrali svojo 500. tekmo, ki bo za jugoslovansko vrsto sila pomembna.

Po zmagi na prvi tekmi v Belfastu imajo namreč Jugoslavlani lepe možnosti, da se dokaj zlahka uvrstijo v skupino del tekmovalcev za evropski pokal na Švedskem. Seveda bodo morali danes premagati svoje severne sode, ki jim je tekma v Beogradu že skorajda zadnja priložnost za uvrstitev v finalni del evropskega prvenstva. Avstrija je namreč pred nekaj tedni presenetljivo izgubila proti »rubiški reprezentanci« Fererskih otokov in bi bila z novim porazom praktično že izločena iz boja za prvo mesto.

Osim je včeraj ponovil, da gleda na današnjo tekmo z zelo realnimi očmi. Čeprav je avstrijska reprezentanca v

globoki krizi, pa je ne gre podcenjevati. Ogródje reprezentance sestavlja jo nogometaši dunajskega Rapida, ki ga je Inter izločil v prvem kolu tekmovalca za Pokal UEFA. Avstrijski trener Alfred Riedl je pred odhodom v Beograd izjavil, da se zavzema za klubske bloke, a pod pogojem, da ima na voljo primerne igrance.

Današnja tekma bo — poleg 500. jubileja — »posebna« tudi zaradi vrnitve Baždarevića v reprezentančno vrsto. Baždarević je prestal enoletno diskvalifikacijo in se vrača na mesto graditelja igre »modre« reprezentance. Čeprav Osim ni točno pojasnil, s katero postavbo bo Jugoslavija zaigrala proti Avstriji (»Vse bo odvisno od tega, kakšen napad bo predstavila Avstrija,« je izjavil), pa kaže, da bo poslal na igrišče sledečo ekipo: Ivković, Vulić, Spasić, Katanec, Jozić, Hadžibegić, Prosić, Susić, Pančev, Baždarević, Vujić.

Avstrija naj bi pa igrala s sledečim moštvom: Konsel, Aigner, Artner, Pecl, Streiter, Linzmaier, Schöttel, Herzog, Reisinger, Ogris, Polster.

Tekmo bo sodil Nemec Schmidhuber.

Jugoslovanski »olimpijci« premagali Avstrije

MARIBOR — Jugoslovanska olimpijska reprezentanca je včeraj v Mariboru premagala avstrijsko reprezentanco z 1:0 (0:0). Tekma je veljala za kvalifikacije za nastop na olimpijskih igrah leta 1992 v Barceloni. Zmagoviti zadetek je v 55. minuti dosegel nogometaš Crvene zvezde Vladimir Jugović, mlada jugoslovanska vrsta, v kateri sta dobro igrala tudi Slovenca Englaro in Novak, je imela še vsaj tri stoodstotne priložnosti, a jih je zastrejal.

Danes še tri tekme za evropski pokal

Danes bodo odigrali še tri kvalifikacijske tekme za evropski pokal. V 3. skupini, v kateri nastopa tudi Italija, bo Madžarska v Budimpešti gostila Ciper. V 5. skupini bo Nemčija gostovala v Luksemburgu, v 6. kvalifikacijski skupini pa se bosta v Atenah pomerili Grčija in Malta.

Za Peruzzija in Carnevaleja

Potrjena izključitev

RIM — Zvezna prizivna komisija je zavrnila prizive Rome ter igralcev Andrea Carnevaleja in Angela Peruzzija ter potrdila prvostopenjsko razsodbo: eno leto izključitev za igralca ter 150 milijonov lir globe za društvo. Kot znano, sta bila Peruzzi in Carnevale obtožena jemanja poživil po antidoping kontroli, ki so jo izvedli po tekmi Roma - Bari (23. 9.)

Praznik za Peleja

MILAN — Za 50-letnico Peleja bodo danes na stadionu Meazza odigrali prijateljsko tekmo med brazilsko reprezentanco, ki jo vodi Falcao in za katero bo zadnjič nastopil Pele, ter selekcijo ostalega sveta. Pravi hollywoodski spektakel se bo pričel ob 19.45, tekma pa ob 20.15 (v prenesenem posnetku ob 20.30 po Italija 1).

Zmaga Olimpije

LJUBLJANA — V 11. kolu 1. jugoslovanske zvezne lige v hokeju na ledu so tako igrali: Olimpija - Medveščak Goran 4:2 (2:0, 1:1, 1:1), Jesenice - Vojvodina 5:2 (3:1, 1:0, 1:1), Crvena zvezda - Partizan 8:2.

Pri Udineseju že 8 trenerjev v 4 letih

Odslovili Marchesija

VIDEM — »Najbolj presenečen sem jaz sam, saj ima ekipa samo tri točke manj od vodilnega na lestvici in čeprav nas je pestilo pet kazenskih točk (kar pa ni moja krivda kot tudi ne krivda igralcev) smo se povzpeli proti vrhu in po 8 srečanjih, od katerih pet v gosteh, smo se uveljavili na skupni lestvici.« Tako je povedal trener Udineseja Rino Marchesi, ki so ga včeraj nepričakovano odslovili.

Se pred tremi tedni so Marchesiju potrdili »popolno in brezpogojno zaupanje«, zato je včerajšnja odločitev društva že toliko bolj nerazumljiva. Morda gre vzrok iskati v značaju Marchesija samega. Kot je pojasnil, ni v njegovi naravi diplomatsko vedenje: »Hočem delati tako, kot se meni zdi prav in odločati, ne da bi me kdo pogojeval. Predsedniki pa naj opravljajo svoje delo. Vsakdo pač ima svoj značaj, predsedniki in trenerji.« Pripomnil je še, da so morda sklep sprejeli že pred časom in ob prvi priložnosti so se ga znebili. »Sprašujem pa se, zakaj so me poleti potrdili,« je še pristavil.

Marchesijevo mesto so začasno porabili pomožnemu trenerju, 46-letnemu Pieru Fontani. Slednji je v zadnjih štirih letih, odkar Udineseju predseduje Pozzo, že osmi trener. Pred njim so ekipo vodili De Sisti, Giacomini, Milutinović, Lombardo, Sonetti, Mazzia in nazadnje Marchesi. Proti takemu početju društva so navijači protestirali že med včerajšnjim treningom, ki ga je vodil Fontana.

Včeraj pa so odslovili še enega trenerja, in sicer Giannija Di Marzia, ki je vodil Cosenzo. Slednja je s 5 točkami v 8 tekmah na prepredzadnjem mestu B lige.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat obravnavala samo srečanja B lige, za dve koli je diskvalificirala Miggiana (Avellino), po eno kolo pa bodo počivali Bonaldi (Modena), Cossaro (Taranto), Gualco (Cremonese) in Miletta (Cosenza).

V 2. kolu ženske namiznoteniške B lige v Leccu

Kras Corium pokazal vztrajnost homogenost in veliko borbenost

Namiznoteniška ekipa Krasa Corium je v 2. kolu drugoligaškega prvenstva žela pomembno zmago. Po treh urah in pol igre je v gosteh premagala Canottieri Lecco. Kakovostna raven ekip je bila dokaj izenačena, o čemer pričajo tudi rezultati, saj se je kar polovica tekem končala šele v odločilnem, tretjem setu.

Prva je stopila za zeleno mizo Tanja Ravbar in prepustila zmago Senzanijevi v tretjem setu z minimalno razliko. Ravnotežje je v rezultatu vzpostavila Biserka Simoneta, ki je v treh napetih nizih odpravila Cortijevo. Radovičeva je zatem le za las zgubila s Sangregorijevo. Do nove osvojevalne točke proti trdoživim nasprotnicam je zatem prišla Simonetova. Odpravila je Senzanovo, nakar je Ravberjeva premagala naslednjo nasprotnico in Radovičeva Cortijevo. V sedmi tekmi, po kateri bi Kras Corium že lahko zaključil srečanje v svojo korist, se je ponovno zapletlo. Številka 10 med tretjekategoricami, Sangregorijevo, je zelo tesno premagala Simonetovo (23:21, 21:18). Ko je bil poraz že očitno, pa so gostiteljice očitno hotele iztržiti vsaj minimalno razliko v končnem rezultatu, saj je Senzanijeva poskušala vse proti Radovičevi v zadnjem srečanju večera, vendar je bila krasovka uspešnejša. Končni izid 5:3 za Kras Corium je popolnoma zaslužen, saj so se naša dekleta izkazala s homogenostjo, vztrajnostjo in borbenostjo.

CANOTTIERI LECCO - KRAS CORIUM

3:5
Senzani - Ravbar 1:2 (21:13, 15:21, 22:20), Corti - Simoneta 1:2 (21:17, 16:21, 15:21), Sangregorio - Radović 2:0 (21:16, 24:22), Sanzani - Simoneta 0:2 (9:21, 7:21), Sangregorio - Ravbar 0:2 (19:21, 17:21), Corti - Radović 1:2 (21:14, 15:21, 19:21), Sangregorio - Simoneta 2:0 (23:21, 21:18), Senzani - Radović 1:2 (21:23, 21:19, 14:21).
OSTALI IZIDI 2. KOLA SKUPINE B:
Recoaro Agostini Bocen - TT Turbigo 5:1, Cordano al Campo - Carneid Bocen 5:3, Auer Ora Plater počitek.

LESTVICA: Recoaro Bocen, Cordano al Campo 4, Auer Ora Bocen, Kras Corium 2, Canottieri Lecco, Turbigo, Carneid brez točk.

MOŠKA B-2 LIGA

Druga zmaga Krasove ekipe v 2. kolu moškega B-2 prvenstva je ponoven dokaz, da fantje uresničujejo zadane si cilje, čeprav so novinci v ligi. Včasih tudi prevelika preprčanost v zmago lahko prinaša negativne posledice in prav to se je primerilo Igorju Miliću v srečanju z Melandijem, proti katereemu je izgubil prvo tekmo. Sicer pa so se krasovci ponovno izkazali kot homogena ekipa proti gostitelju, goriski Legi nazionalne, in jo odpravili s 3:5. V nadaljevanju srečanja je Igor Milić za barve Krasa osvojil dve točki, prav tako tudi Christian Mersi, a eno Marjan Milić. V naslednjem kolu (10. 11.) bodo krasovci gostili bocenski Alto Adige.

LEGA NAZIONALE - KRAS

3:5
Melandi - I. Milić 2:0 (22:20, 22:20), Donda - Mersi 0:2 (14:21, 6:21), Tosoratti - M. Milić 2:0 (21:14, 21:13), Donda - I. Milić 0:2 (18:21, 11:21), Melandi - M.

Milić 1:2 (21:16, 20:22, 18:21), Tosoratti - Mersi 0:2 (17:21, 12:21), Donda - M. Milić 2:0 (21:10, 21:18), Tosoratti - I. Milić 1:2 (21:16, 17:21, 13:21).

OSTALI IZIDI: Duomo Folgore Treviso - Bieffe Lanterna Bleu 0:5, Cassa Rurale Villazzano - Pol. Volta Bresciana Brescia 5:4, Azzurra Gorica - Alto Adige Bocen: rezultata niso sporočili.

LESTVICA: Lanterna Bleu, Kras Zgonik 4, Alto Adige Bocen, Pol. Volta Bresciana Brescia, Cassa Rurale Villazzano 2, Azzurra Gorica, Lega Nazionale, Duomo Folgore Treviso 0.

ŽENSKA C LIGA

Krasovke so zopet naletale na težko oviro. V gosteh pri ekipi Zinella so namreč izgubile drugo prvenstveno srečanje. Za razliko od drugih prvenstev se tu igra po Davisovem sistemu, ki vključuje tudi igro dvojic. Prav ta pa je bila šibka točka ekipe Krasa Activa. Dvojica Doljak - K. Milić je bila neuigrana in ni delovala skladno. Obe točki je za Kras Activa osvojila Doljakova, medtem ko Katja Milić ni uspela premagati močnih nasprotnic. V tretjem kolu (10. 11.) bodo krasovke igrale doma s Chiadinom.

ZINELLA - KRAS ACTIVA

3:2
Biancani - Doljak 0:2 (24:22, 12:21), Amorati - K. Milić 2:0 (21:16, 21:15), Biancani-Amorati - Doljak-K. Milić 2:0 (21:13, 21:18), Amorati - Doljak 1:2 (21:19, 12:21, 18:21), Biancani - K. Milić 2:0 (21:18, 21:15).

OSTALI IZIDI SKUPINE C: Montebaldo Verona - Azzurra Gorica: rezultata niso sporočili, Recoaro Bocen - Chiadino Trst 2:3.

LESTVICA: Azzurra Gorica, Zinella, Recoaro Bocen, Chiadino Trst 2, Montebaldo Verona in Kras Activa 0. (J. J.)

Pri Bordeauxu ženske in šampanjec za sodnike

PARIZ — Pri francoskem nogometnem prvotigašu Bordeauxu so bili ob srečanjih za evropske pokale zelo gostoljubni s sodniki. Predsednik Bordeauxa Claude Bez je v intervjuju za športni dnevnik »L'Equipe« povedal, da so poskrbeli za prikupne mladenke, ki so kratile čas sodniški trojici in da z denarjem za šampanjec in pojedine niso štedili. Za vse naj bi skrbel neki Ljubo Barin, ki formalno ni bil v delovnem razmerju z Bordeauxom in se je »izgubil«, ko se je za njegove dejavnosti začela zanimati policija. Barin je vsakokrat (dogodek naj bi se ponovil vsaj 5-krat ali 6-krat) iz Pariza pripeljal po 4 prostitutke, saj se je tudi sam pridružil veseli družini. Pri vsej zadevi pa nekaj ni šlo »v račun«: ko so davčni inšpektorji preverjali račune društva, so se tudi pozanimali, od kod stroški za dvojne sobe in vse ostalo. Pri Bordeauxu so zadevo pojasnili, vendar stroškov niso mogli všteti med davčne odtegljaje.

Po povratnih tekmah osmine finala pokala pokalnih prvakov

Košarkarji Crvene zvezde ter Knorra že v četrtfinalu

Tako beograjska Crvena zvezda kot bolnjski Knorr sta se uvrstila v četrtfinale košarkarskega pokala pokalnih prvakov. V včerajšnjih povratnih srečanjih je Crvena zvezda s 86:76 premagala turški Pasabache (v prvi tekmi je izgubila s 85:94), Knorr pa je s 113:72 odpravil romunsko peterko CSU Balanta (v prvi tekmi so tudi zmagali Bolonjčani, in sicer s 105:69).

Ostali izidi: Hapoel Galil (Izr.) - Slask Wroclaw (Pol.) 108:95 (1. tekma 109:84); Dinamo Moskva (SZ) - Kormend Hunor (Madž.) 113:72 (1. tekma 86:74); PAOK Solun (Gr.) - Sunderland (Angl.) 97:85 (1. tekma 96:89); Cholet (Fr.) - Arapt Uppsala (Sve.) 105:84 (1. tekma 108:111); CAI Zaragoza (Šp.) - Steiner Beyreuth (Nem.)

101:90 (1. tekma 94:90); Lahden Lahti (Fin.) - AD Avarense (Por.) 77:75 (1. tekma 77:86).

V četrtfinale so se tako poleg Knorra in Crvene zvezde uvrstili Hapoel Galil, Dinamo Moskva, PAOK Solun, Cholet, CAI Zaragoza, AD Ovarense.

Radja bo morda v nedeljo igral

RIM — Dino Radja, sloviti bivši center sedaj tudi bivše Jugoplastike, je od včeraj na razpolago trenerju rimskega Messaggera Bianchiniju. Radja, ki je dalj časamiroval zaradi poškodbe na nogi, bo morda svoj prvi nastop opravil v nedeljo.

obvestila - obvestila

ŠD BREG

OTROŠKA TELOVADBA

Sporočamo, da bo vpisovanje, oziroma prva vadbeni ura v sredo, 7. novembra, ob 16. uri v občinski telovadnici v Dolini.

SK DEVIN

obvešča, da je iz tehničnih razlogov tečaj na plastični smučarski stezi prestavljen na vsak ponedeljek od 17. do 19. ure.

SK DEVIN

obvešča, da se začenja splošna rekreativna telovadba v telovadnici socialnega centra v Sesišanu vsako sredo in petek od 19.30 do 21. ure.

SK BRDINA

sporoča vsem zainteresiranim, da je odhod na Möltaller na štiridnevni trening dneva, 31. t. m., ob 15. uri z Opčin.

SK BRDINA

obvešča vse ljubitelje smučanja, da imajo na razpolago izkaznice FISU in Smučarske zveze Slovenije. Izkaznice in informacije dobite na sedežu društva ob ponedeljkih od 20. do 21. ure.

SK DEVIN in ŠD SOKOL organizirata 10., 11. in 12. novembra v prostorih KD I. Gruđen sejem nove in rabljene smučarske opreme.

PLANINSKI ODSKEK

ŠZ SLOGA in SK DEVIN organizirata v nedeljo, 4. novembra, izlet v neznano z osebnimi avtomobili.

Zbirališče in odhod ob 7. uri izpred spomenika v Bazovici. Informacije V. Stopar (tel. 226283) in B. Škerk (tel. 200236).

ŠD BREG - REKREACIJA

sporoča, da je v teku rekreacijska telovadba v občinski telovadnici v Dolini, in sicer ob torkih in petkih ob 21. uri.

ZŠDI

obvešča, da bosta v petek, 2. novembra, urada v Trstu in Gorici zaprta.

DSMO - REKREACIJSKA

TELOVADBA ZA ODRASLE
Sporočamo, da so že v teku ure rekreacijske vadbe v mali telovadnici italijanske srednje šole N. Sauro v Ul. D'Annunzio 48. Urnik: sredo in petek od 17. do 18. ure. Vadi prof. Igor Tul. Pri-dite!

TENIŠKA ŠOLA ŠZ GAJA

Teniška sekcija športnega združenja Gaja organizira v novem pokritem objektu na Padričah redno teniško šolo za mladino od 6. do 14. leta starosti. Šola bo trajala od novembra letos do 1. junija 1991, tečaj pa bodo dvakrat na teden v prvih popoldanskih urah. Vpisovanje ter informacije na telefonskih številkah: 212989 (od 12.00 do 14.00), 410740 (od 14.00 do 16.00) ali neposredno na sedežu Gaje v dneh 5., 6. in 7. novembra od 18.00 do 20.00 (tel. 226115). Vpisovanje se zaključuje v sredo, 7. novembra.

Združena odbojcarska ekipa odslej Agorest-Posojilnica Sovodnje

Potrjen pomen združevanja

V zelo sproščenem in domačem vzdušju, kar je še bolj ovrednotilo do potankosti odlično organiziran večer, je bila v ponedeljek v občinski telovadnici v Sovodnjah predstavitev delovanja združene goriške odbojcarske ženske ekipe. O samem ugledu, ki ga uživa danes to gibanje, ki združuje štiri društva v zastopstvu celotne goriške pokrajine, priča število uglednih gostov, ki so se udeležili večera. V prvi vrsti bi omenili delegata CONI za goriško pokrajino Feriga in podpredsednika goriške odbojcarske zveze Daria Bresigaria. Prisotni so bili tudi predstavniki naših ustanov, in sicer predsednik goriškega teritorialnega odbora ZŠDI Aldo Rupel, občinski odbornik za šport v sovodenjski občini Marjan Tomšič, podpredsednik ŠZ Dom iz Gorice Livio Semolič in seveda predstavnik sponzorjev, ki bodo letos finančno pomagali odbornikom pri uresničitvi zahtevnega programa. Med temi bi omenili predsednika Kmečko delavske Posojilnice v Sovodnjah Mirka Hmeljaka in direktorja Agoresta Dina Ronerja.

Najprej je prisotne nagovoril predsednik združene ekipe Ivo Rojec, ki je v letošnji sezoni nasledil Dinu Ronerju, ki je bil pravzaprav glavni pobudnik, da je pred petimi leti sploh prišlo do združevanja. K začetni zamisli, ki je najprej povezala dve društvi, Sovodnje in Dom, sta kasneje pristopili še Mladost iz Doberdoba in Briški grič iz Števerjana, tako da je delovanje preraslo vsako najbolj rožnato predvidevanje in doseglo res velike dimenzije, saj povezuje skupine iz celotnega goriškega teritorija. Ob zadoščenju za dosežene rezultate, je za razmah obremenil odbornike z dodatnimi skrbmi, predvsem organizacijskega in finančnega značaja. Prav zato je v svojem pozdravu Rojec podčrtal neprecenljivo vlogo, ki so jo ob uspešnem delovanju združenja odigrali prav sponzorji. Še največ zaslug ima podjetje Agorest, ki je že od samega začetka podprlo delovanje, tako da je pravzaprav postal Agorest pojem ženskega združevanja na odbojcarskem področju v Gorici. Ob njem se velja zahvaliti tudi podjetju Robo in Kmečki banki za tehnično

sponsorizacijo. Nazadnje, vendar je slednja prav gotovo največja pridobitev, bo letos finančno podprla delovanje še Posojilnica iz Sovodnje, ki bo sponzorizirala člansko vrsto.

Zahvali sponzorjem je sledila predstavitev celotnega delovanja v sezoni 1990/91. Uradno je bila predstavljena članska vrsta, ki se bo letos imenovala Agorest-Posojilnica Sovodnje in bo nastopala v prvenstvu C2. Letos je prišlo v okviru ekipe do večjih novosti. V prvi vrsti gre omeniti zamenjavo na samem krmlilu moštva, saj je večletnega trenerja Mirana Strgarja, ki bo odslej vadal mladinske vrste, zamenjal Jože Cej. Tudi v igralskem kadru je prišlo do nekaterih sprememb, saj bodo ob povratku Ines Orel in ob odstopu nekaterih igralrk, vstopile v ekipo nekatere mlajše in perspektivne odbojkarice, ki so zrasle v mladinskih vrstah.

In prav pomladek naj bi bil največja skrb odbornikov, saj ne gre prezreti dejstva, da bo ob nižji nataliteti v bodoče še težje najti zamenjavo za prve ekipe. Prav zato bo treba še bolj ovrednotiti mladinski sektor. Letos bo združena ekipa nastopala v teh mladinskih prvenstvih: under 16, under 14 in under 13 ter mini in super minivolleyu. Celotno delovanje zaobjema tako 80 igralrk.

Po daljšem posegu predsednika Iva Rojca, ki je povsem natanko orisal celotno delovanje, je prevzel besedo trener članske ekipe Cej. V svojem pozdravu si je Cej zaželel predvsem to, da bi ustvaril dobro in homogeno skupino, ki naj bi se s skupnim trudom dokopala do uspeha. Predpostavke za to so še kar dobre, saj so igralke pokazale dobro pripravljenost.

Sledili so nato pozdravi gostov, ki so vsi skupaj voščili novemu odboru združene ekipe čimveč uspehov v novi sezoni in istočasno potrdili, da je pot združevanja, ki so jo ubrali pred štirimi leti, bila povsem pravilna in dalekosežna. (MAL)

Na sliki: s ponedeljkovje predstavitev v Sovodnjah.

Vrsto tekem v mladinskih nogometnih prvenstvih so odložili zaradi slabega vremena

Zmagi naraščajnikov Brega in Primorja

NA TRŽAŠKEM UNDER 18

IZID 5. KOLA

Fortitudo - Azzurra 6:2. Vse ostale tekme so odložili.

LESTVICA

Fortitudo 10 točk, Muggesana 7, Montebello 5, Domio, Chiarbola, Edile Adriatica in PRIMORJE 4, S. Andrea, Campanelle, Costalunga, BREG 3, Olimpia, Opicina in S. Nazario 2, Azzurra 0. Fortitudo in Azzurra sta odigrala tekmo več.

PRIHODNJE KOLO

Mugesana - BREG, Opicina - Sant'Andrea, S. Nazario - Domio, Campanelle, Edile Adriatica, Olimpia - PRIMORJE, Azzurra - Costalunga, Chiarbola - Fortitudo. Montebello je prost.

NARAŠČAJNIKI

SANT'ANDREA - PRIMORJE 0:2 (0:0)

STRELECA: Sadroč in Bembič. PRIMORJE: Franza, Puntar, A. Pahor, Savi, Gherbassi, Natalicchio, Digovich, Stolf, Zacchigna, Sardoč, K. Pahor, Bembič, Emili.

Prvi polčas je potekal mirno, brez večjih nevarnosti za vratarja. Ekipi sta si bili enakovredni. Nobena ni prevladala nad drugo. V drugem polčasu pa so naši zaigrali odločneje in kmalu je po prostem strelu Savija Sardoč z glavo povedel. Primorjasi so zatem igrali bolj sproščeno in le nadzorovali nasprotnika, ki je kdaj pa kdaj postal nevar. Proti koncu so naši podvojili z Bembičem, ki je lepo preskočil nasprotnika in mirno zadel. (Maxi)

CGS - BREG 1:2 (0:1)

STRELECA za BREG: Mauri in Mondo. BREG: Iztok Rapotec, Kalč, Štranj, Lavrica, Reja, Švab, Mondo, Črt Rapotec, Mauri, Pavletič, Švara (Bajec), Gropazzi, Čuk.

Brežani so končno nastopili v popolni postavi in tudi dokazali, kaj zmorejo. Močno ekipo CGS so v prvem polčasu popolnoma nadigrali. Že od vsega začetka so napadali, tako da je Mauri kmalu preigral tri nasprotnike v kazenskem prostoru in zatresel mrežo. Domačini niso reagirali, tako da so naši do konca prvega polčasa le nadzorovali igro.

V drugem polčasu se gostitelji očitno "niso strinjali" z negativnim rezultatom in so tako tudi izenačili. Tedaj pa so se gostje podali v napad in zaslužen spet povedli. V nadaljevanju sta si bili ekipi enakovredni. Vsekakor je Breg dobro zdržal vse do konca. Zmaga naraščajnikov Brega, med katerimi je opravljal svoj krstni nastop mladi Črt Rapotec, je bila tako povsem zaslužena. (Luka)

COSTALUNGA - ZARJA ADRIAIMPEX 2:0 (0:0)

ZARJA ADRIAIMPEX: Beoni, Savron, Plehan (Moreu), Carli, Martingon, Doz, Ugo, Vremec, Castellano, Zonis, Kariš (Passanisi), Nocsan.

Po dobrem začetku v prvenstvu naraščajnikov so Bazovci tretjič zaporedno ostali brez točk. Po izenačenem prvem polčasu, v katerem so zarjani pri-

Začetniki Primorja so klonili proti ekipi S. Andrea z 1:3 (Foto Magajna)

šli do kazenskega prostora in z lepima streloma Vremca oziroma Martingona spravili domačega vratarja v škrpce, so v drugem polčasu povsem popustili. Domačini so v drugem polčasu napadali in so tako v zadnjih minutah igre kar dvakrat ugnali bazovskega vratarja.

Omeniti je treba, da je Zarja igrala v okrnjeni postavi zaradi izključitve dveh od njenih najboljših igralcev. Kljub porazu pa je treba pohvaliti vse igralce, saj so igrali pošteno. (Rest)

OSTALI IZIDI

S. Luigi - Olimpia 0:1, Portuale - Campanelle 1:1, Fortitudo - Chiarbola 0:2, Domio - Zaule 0:0, Don Bosco - Opicina 6:1.

LESTVICA

Costalunga 10 točk, S. Luigi in Chiarbola 9, CGS 8, Zaule in Olimpia 7, BREG, ZARJA in Fortitudo 5, Don Bosco, Domio in Sant'Andrea 4, Opicina 3, PRIMORJE, Campanelle in Portuale 2.

PRIHODNJE KOLO

PRIMORJE - Portuale, BREG - S. Luigi, Zarja - CGS, Opicina - Costalunga, Zaule - Don Bosco, Chiarbola - Domio, Campanelle - Fortitudo, Olimpia - S. Andrea.

NAJMLAJŠI

Skupina A

COSTALUNGA - PRIMORJE 3:1 (2:0)

STRELEC za PRIMORJE: Husu (11-metrovka)

PRIMORJE: Emili, Rebula, Husu, Nadlišek, Guštin, Sardoč, Passelli, Širca, Ostrouska, Kuk, Lukša (Turk).

Prosečani so tokrat zaigrali pod svojimi sposobnostmi in pustili pobudo domačinom, ki so se znašli bolje na zelo razmočenem padriškem igrišču. Gostje so imeli največ težav v napadu, kjer so bili povsem nemočni pred fizično boljšim nasprotnikom. Po res skromnem prvem polčasu, so v drugi polovici le poskusili nekaj protinapadov, a prisluzili so si le 11-metrovko po prekršku nad Turkom v kazenskem prostoru. Najstrožjo kazen je uspešno

izvedel Husu, a do konca tekme je manjkalo le pet minut in Tržačani so imeli še dva zadetka prednosti. Tako so morali »rdeče-rumeni« kloniti proti sicer solidnemu nasprotniku. (Š. M.)

OSTALI IZIDI

Montebello - Domio 3:5, Servola - S. Giovanni 0:3, Fortitudo - Triestina 2:2.

LESTVICA

S. Giovanni 12 točk, Triestina 10, Costalunga 9, Domio 6, PRIMORJE 4, Fortitudo 3, Servola 2, Montebello 0.

PRIHODNJE KOLO

PRIMORJE - Servola, S. Giovanni - Triestina, Domio - Costalunga, Montebello - Fortitudo.

Skupina C

IZID 5. KOLA

Opicina - CGS 1:4. Ostali dve tekmi so odložili.

LESTVICA

CGS 10 točk, Campanelle 8, ZARJA, S. Nazario in Opicina 4, Don Bosco 2, Esperia 0. CGS je odigral tekmo več.

PRIHODNJE KOLO

ZARJA - S. Nazario, CGS - Esperia, Campanelle - Opicina. Don Bosco je prost.

ZAČETNIKI

Skupina A

SANT'ANDREA - PRIMORJE 3:1 (1:0)

STRELEC za PRIMORJE: Pertot v 30. min.

PRIMORJE: Husu, Sardo, Miliani, Braini, Šušteršič, Bukavec, Šemec, Bergania, Pertot, Furlani, Lovrenčič, Gruđen, Spinazzola, Picculin, Milič.

V prvem delu sta si bili ekipi še kar enakovredni. Naši so začeli precej dobro. Večjih priložnosti ni bilo ne za ene ne za druge. Ravnoesje pa je trajalo dokler so gostje povedli, tudi tokrat zaradi negotovosti obrambe. Tudi drugi polčas je bil precej lep, žal so naši drugič klonili že v prvih minutah. Takojšna reakcija so »rdeče-rumeni« konkretizirali po veliki napaki vratarja domačinov, ki jo je Pertot izkoristil na najboljši način. Naši so še naprej pritiskali in imeli številne priložnosti,

proti koncu pa so gostitelji v protinapadu potrojili s strelom iz daljine. (Maxi)

ZARJA ADRIAIMPEX - PORTUALE

0:8 (0:5)
ZARJA ADRIAIMPEX: Dagneletto, Jozza, Tenze, Lorenzi, Martini, Ban, Domio, Curman, Ota, Sancin, Šik, Rismondo, Racman, Gregori.

Proti premočnemu nasprotniku so mladi zarjani doživeli visok poraz, kljub temu da so se pošteno trudili in vedno športno zoperstavljali odlični gostujoči napadalni vrsti.

Taki neuspehi pa ne smejo potreti naših predstavnikov, saj so v tej kategoriji novinci in bodo imeli do konca sezone še možnost, da pokažejo svoje sposobnosti.

OSTALI IZIDI

Opicina B - Ponziana A 0:1, Soncini A - Domio 5:0, Esperia - Muggesana 0:0, Fortitudo A - Altura 6:0. Fani - Chiarbola odl. S. Sergio je bil prost.

LESTVICA

Portuale in Soncini A 10 točk, Fortitudo A 7, Ponziana A 6, S. Andrea 5, S. Sergio in Altura 4, PRIMORJE, Domio, Opicina B in Esperia 3, ZARJA in Fani 1, Chiarbola 0.

CICIBANI

Skupina B

Vse tekme tega kola so odložili zaradi slabega vremena.

LESTVICA

S. Luigi 6 točk, BOR, PRIMORJE, Olimpia in Roianese 4 točke, S. Andrea in S. Vito 2, Portuale, Esperia in Don Bosco 0.

PRIHODNJE KOLO

BOR - S. Vito, Esperia - PRIMORJE, Fani A - S. Andrea, Roianese - Don Bosco, Portuale - S. Luigi.

MLAJŠI CICIBANI

Skupina A

Vse tekme tega kola so odložili zaradi slabega vremena.

LESTVICA

Ponziana 6 točk, Esperia, Altura, S. Giovanni in Fortitudo 4, BOR in S. Luigi 2, Costalunga, Opicina B in Zaule 0.

PRIHODNJE KOLO

BOR - Fortitudo, S. Luigi - S. Giovanni, Altura - Zaule, Opicina B - Ponziana, Esperia - Costalunga.

NA GORIŠKEM

NARAŠČAJNIKI

JUVENTINA - SAN SERGIO 1:0 (0:0)

STRELEC: David Gergolet

JUVENTINA: Peric, Florenin (Fergogli), Marko Peteani, Zanier, Peršolja, Dario, P. Gergolet (Todde), Marino Peteani, Marvin, D. Gergolet, Kobal, (Scimone, Lorusso).

Čeprav brez treh standardnih igralcev je Juventina zabeležila, proti močni ekipi iz Trsta, tretjo prvenstveno zmago. V prvem polčasu so gostje večkrat ogrožali vratarja Perica, ki se je dobro izkazal. V drugem delu srečanja je bila tekma še bolj zanimiva, saj sta obe ekipi stalno napadali. Zadelek je padel v drugem polčasu iz prostega

strela, ki ga je močno in precizno streljal David Gergolet. Naj omenimo še, da bo v četrtlet igral v goriški reprezentanci naraščajnikov Martin Marušič, kar je za štandresko društvo in za trenerje lepo zadoščenje. Prihodnjo tekmo bodo naraščajniki igrali v nedeljo v Trzinu proti San Micheleju. (A. F.)

IZIDI 5. KOLA

Aris S. Polo - S. Nazario n.o., Azzurra - Pro Gorizia 0:4, Staranzano - Gradese 0:0, Corno - Natisone 3:2, Muggesana - JUVENTINA 3:1, San Sergio - Lucinico 3:0, počivali sta ekipi San Michele in Cormonese.

LESTVICA

Staranzano 8, Muggesana 7, Pro Gorizia in Gradese 6, Aris S. Polo 5, San Michele, San Sergio, Corno in JUVENTINA 4, San Nazario in Lucinico 3, Natisone 2, Cormonese in Azzurra 1.

NAJMLAJŠI

IZIDI 4. KOLA

Isontina - Corno n.o., JUVENTINA - Azzurra n.o., Itala S. Marco B - Sanrocchese 1:3, Pro Farra - Pro Romans n.o., Mossa - Lucinico 0:4, počivala je ekipa Natisone.

LESTVICA

JUVENTINA in Pro Romans 7, Azzurra, Lucinico in Sanrocchese 5, Itala S. Marco in Natisone 4, Pro Farra 3, Isontina in Corno 2, Mossa 1.

ZAČETNIKI

SOVODNJE - NATISONE 2:1 (1:0)

STRELEC: Florenin 2. SOVODNJE: Pelegrin, Ožbot, Peric, E. in V. Petijan, Devetak, Pahor, Mažgon, Florenin, Prinčič, Tartaglia, Morro in Marušič.

V nadaljevanju prvenstva so začetniki Sovodnji osvojili dve zelo pomembni točki in dosegli svojo drugo prvenstveno zmago. Zmago so si povsem zaslužili in to kljub nenaklonjenemu sodniku. Le-ta je namreč dobesedno izmisli dve enajstmetrovki v škodo naših. Se sreča, da je eno enajstmetrovko vratar Pelegrin ubranil in s tem rešil rezultat. (I. P.)

IZIDI 5. KOLA

Azzurra - Cormonese B 4:0, Corno - Itala S. Marco A 0:3, Isontina - SOVODNJE 3:0, Natisone - Sanrocchese 1:2, Pro Romans - Sagrado 2:0, Itala S. Marco B - Medea 0:3, Cormonese A - Lucinico 4:1, počivala je ekipa Mossa.

LESTVICA

Sanrocchese 10, Itala S. Marco A in Cormonese 8, Isontina in Lucinico 7, Medea 6, Azzurra 5, Natisone, SOVODNJE in Pro Romans 4, Mossa in Corno 3, Cormonese B 1, Itala S. Marco B in Sagrado 0.

CICIBANI

IZIDI 3. KOLA

Pro Gorizia - Borgo S. Anna n.o., Azzurra - Audax n.o., SOVODNJE - Cormonese A n.o., Isontina B - Lucinico n.o., Sanrocchese - Itala S. Marco n.o.

LESTVICA

Lucinico in Isontina B 6, Cormonese A in Azzurra 4, Sanrocchese in Borgo S. Anna 3, SOVODNJE in Pro Gorizia 2, Audax in Itala S. Marco B 0.

Člani Mladine Resco in Grmade Hobles povsem solidni na DP

V nedeljo sta se Mladina Resco in Grmada Hobles udeležili finala za državni rolkarski naslov v teku v reber. Na tekmovalnem, ki je bilo v Bassano del Grappa in je bilo odločilno za podelitev naslova, so seveda nastopili vsi najboljši. Devet naših predstavnikov (7 Mladina Resco in 2 Grmada Hobles) se je še kar dobro odrezalo, če pomislimo na število in kvaliteto nastopajočih. Povedati je treba, da tekmujejo v reber predvsem tekači na smučeh, ki so strmine bolj vajeni.

Pri mlajših začetnikih se Erik Tence pomeril na 6 km dolgi progi in v ostri konkurenci zasedel dobro 10. mesto. Cicibani so pretekli v reber 2,5 km. V tej kategoriji so od naših dosegli dobre rezultate Erik Iori, Matej Lah, David Bogatec in Tibor Drasič. Nekoliko je razočaral David Bogatec, ki je v prvem delu bil z vodilno skupino, proti koncu pa je popustil. Na zelo dobro 2. mesto pa se je uvrstil Tibor Drasič, in sicer v posebni kategoriji mlajših cicibanov, ki pa ni veljala za državni naslov, temveč kot priznanje za najmlajše rolkarje. Tudi društveno se je Mladina Resco izkazala: med skupno 32. družini se je uvrstila na 9. mesto, kar pomeni napredek v primerjavi z lanskim letom. Vrstni red:

CICIBANI: 1. Gianmarco D'Incau (Pol. Sovramonte) 10'24"; 8. Erik Iori (Grmada) 12'51"; 10. Matej Lah 13'08"; 11. David Bogatec 13'18"; 12. Tibor Drasič 13'28"; 18. Mitja Košuta 15'20"; 20. Edi Di Felice 16'08"; 22. Daniel Tence (vsi Mladina) 17'37".

MLAJŠI ZAČETNIKI: 1. Fabrizio Pozzer (Unicars) 26'57"; 10. Erik Tence (Mladina) 33'05"; 16. Erik Peric (Grmada) 48'55".

DRUŠTVENA LESTVICA: 1. Bassano 639 točk; 9. Mladina 151; 21. Grmada 48. (B. B.)

Na zamejskem balinarskem prvenstvu za dvojice Skupek-Simoneta prvaka

Boris Simoneta in Zdravko Skupek sta potrdila vlogo favorita in premočno osvojila zamejsko balinarsko prvenstvo za dvojice, ki ga je tretje leto zapored organizirala balinarska komisija pri ZSSDI. Krasova predstavnika sta tako nasledila Succiju in Škabarju.

Dvodnevnega tekmovalnega se je udeležilo skupno 36 dvojic iz 8 zamejskih balinarskih društev, ki so merile moči na 4 stezah balinišča pristaniških delavcev pri Briščkih. Že v soboto smo bili priča nekaterim presenečenjem, saj sta izpadli kar 2 od prvih 4 dvojic s prejšnje izvedbe, veliko pa sta v uvodnem srečanju tvegala tudi lanska zmagovalca.

Tudi nedeljski obračuni so nam pokazali, da nekateri dramatični razpleti. Največji podvig sta krasovca opravila prav v uvodnem nastopu, ko ju je čakal eden izmed favoritov, dvojica Kalc-Nesich (Gaja). Zmedena Skupek in Simoneta sta že izgubljala z 1:9 in ko je že vse izgledalo, da bosta doživela katastrofo, sta z neustavljivim finišem izšla kot zmagovalca v napeti igri živcev. Njuna trnova pot se je nadaljevala tudi v osmini finala, ko pa se repenski par ni znal izkoristiti nekaterih zelo ugodnih priložnosti in to na koncu drago plačal (končni rezultat je bil 9:10). Svojo pravo moč sta Simoneta in Skupek pokazala šele v finalni fazi, potem ko sta se v četrtfinalu, a ne brez težav, otresla Žagarja in Pečarja (Zarja). V samih 33 minutah je morala nato v polfinalu priznati njuno premoč še druga postava Zarje v sestavi Franc Križmančič-Počkar.

Poglavje zase pa je bil finale, v katerega sta se uvrstili Krasovi dvojici (lani sta bili to dvojici Kraskega doma). Emiliju in Dell'Annu gre velika zasluga, da sta izločila kar tri favorite: najprej Miheliča in Pertota (Sokol), v četrtfinalu dvojico Succij-Skabar (Kraški dom), v polfinalu pa še žilav Sokolov par Sullini-Mario Ušaj. Očitno jima je nato manjkalo moči, saj sta se v samih 14 minutah

predala mlajšima klubskima soigralcema.

Zaključnega nagrajevanja, na katerem so prve štiri dvojice prejele zlate kolajne, se je tudi tokrat udeležil predsednik deželne odbora UBI Aldo Iacchini, ki je potrdil, da postaja zamejska balinarska dejavnost že prava realnost, z veseljem pa je pozdravil vstop nabrežinskega Sokola v vsedrjavno balinarsko zvezo. Na posebni ekipni lestvici je zgoniški Kras premočno ponovil uspeh iz predlanske izvedbe. Rezultati so bili sledeči:

POLFINALE: Skupek-Simoneta (Kras) - Franc Križmančič-Počkar (Zarja) 11:3; Dell'Anno-Emili (Kras) - Sullini-Mario Ušaj (Sokol) 11:6; FINALE ZA 1. MESTO: Skupek-Simoneta (Kras) - Dell'Anno-Emili (Kras) 11:0.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Skupek-Simoneta (Kras); 2. Emili-Dell'Anno (Kras); 3. Sullini-Mario Ušaj (Sokol); 4. Franc Križmančič-Počkar (Zarja); 5. exaequo Žagar-Pečar (Zarja) in Succij-Skabar (Kraški dom); 7. Danieli-Morganti (Polet), 8. Širca-Guštini (Sokol). (Z. S.)

V Kulturnem domu v Gorici

Drevi tečaj »sladke gimnastike«

Drevi ob 20.45 bodo v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici predstavili tečaj "sladke gimnastike", ki ga prireja športno združenje "Movie studio" iz Vidma. Ta telesnokulturna dejavnost pridobiva vse več privrženec, saj je dostopna vsakomur in še posebej priporočljiva za vse, ki imajo težave s hrbenico, stresom itd. Tečaj omogoča boljše zaznavanje telesa (dihalne vaje, raztegnitev hrbenične verige in drugo). Interesenti se lahko javijo kar na nocojšnji predstavitvi, po možnosti v športni trenirki.

S tekmovalnim-kolesarskim vzponom »Na Štjak«

Zaključena uspešna sezona Kolesarskega kluba Sežana

Sežanski kolesarski klub je zadnjo nedeljo v oktobru organiziral tekmovalni kolesarski vzpon "Na Štjak", ki se ga je udeležilo 80 kolesarjev iz Slovenije in zamejstva. S to dirko tekmovalnega značaja, ki je bila letos organizirana prvič, postala pa naj bi tradicionalna, se je tudi zaključila uspešna sezona sežanskega Kolesarskega kluba.

V lepem sončnem vremenu se je na križišču za Kazlje in Majcne pri Štorjah zbralo 80 tekmovalcev. Najbolj številni so bili veterani in člani. Prišli so od vsepovsod s Primorskega in celo iz Novega mesta, med njimi so bila tudi znana imena slovenskega kolesarstva in državne reprezentance. V spremstvu policije in vozil domačega kluba so startali ob vznožju reke Raše (237 m nadmorske višine) in se takoj povzpeli v hudo strmino, saj je bil cilj 600 m visoko. Najhitrejši je bil Bogdan Ravbar (letnik 1968) iz KK Krka Novo Mesto, ki je 10 km prevozil v 18'50". Tudi ostala mesta so zasedli kolesarji Krke: Bogdan Fink v 19'16", za sekundo počasnejši je bil Srečko Glivar.

Na cilju je tekmovalce pričakal topel čaj, nakar so se preselili k lovski koči na Ocinci, kjer so razglasili rezultate in podelili diplome, kolajne, pokale in praktične nagrade. Številne udeležence je pozdravil Ivo Jorgič, predsednik KK Sežana. Tudi predstavniki ostalih klubov so izrekli pozdrave in pohvalo organizatorju. Vsa udeležena je prejel v spomin tudi majico in medaljo.

Tekmovalce so razdelili v 11 kategorij, vendar ni bilo udeležencev v vseh kategorijah. Zaradi velikega števila veterani so to kategorijo razdelili na tri skupine. Prvi trije so prejeli tudi pokale, ki jih je prispeval Giuseppe Petelin, predsednik KK Petelin iz Opčin, s katerim sežanski kolesarski klub uspešno sodeluje. Sicer pa so praktične nagrade prejeli prvi trije iz vsake kategorije (prvouvrščeni je dobil tudi pony kolo). Povejmo, da je bil najmlajši udeleženec 10-letni

Borut Bžič iz KK Sloga Idrija, najstarejši pa Karlo Petelin, podpredsednik KK Petelin. (Olga Knez Stojković)

Košarkarji Sokola gostujejo v ČSFR

Članska košarkarska ekipa Sokola odpotuje danes na petdnevno gostovanje na Češkoslovaško. Košarkarji Sokola bodo gostje istoimenskega kluba iz kraja Libochovice, 60 km severno od Prage. Med svojim gostovanjem bodo odigrali nekaj prijateljskih tekem, udeležili pa se bodo tudi košarkarskega turnirja. Gostovanje na Češkoslovaškem spada v okvir medsebojnih prijateljskih stikov med nabrežinskim Sokolom in »češkoslovaškim« Sokolom, Nabrežinci pa z njim vračajo gostiteljem obisk, ki so ga le-ti opravili v naših krajih konec letošnjega julija. Košarkarji Sokola se bodo vrnili domov v nedeljo ponoči.

Zaradi gostovanja košarkarjev Sokola v ČSFR so preložili prvenstveno tekmo v promocijskem prvenstvu, ki bi jo morali odigrati konec tega tedna. Tako bo srečanje med Cicibono in Sokolom na sporedu v sredo, 7. novembra, ob 19.30 na stadionu 1. maj.

PONTECO in TV Koper

vabita na predstavitev televizijske športne oddaje

»6. KROG«

danes ob 20. uri v občinski knjižnici v Saležu.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovskih 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-888, tix 460270

EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 31. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

CEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Medtem ko so režimsko nasilje zamenjale politične in nacionalistične strasti

V Sovjetski zvezi obeležili dan političnega zapornika

MOSKVA — V Moskvi in v drugih sovjetskih mestih so včeraj prvič javno praznovali dan političnega zapornika, v spomin na gladovno stavko političnih jetnikov iz »delovnega taborišča Mordovija« vzhodno od Moskve. Protikomunistična opozicija je ta dan praznovala vse od leta 1974, kljub poskusom oblasti, da bi z vsemi sredstvi preprečile take manifestacije.

Po izjavah bivšega disidenta in sedanjega poslanca Sergeja Kovaljova so včerajšnji dan obeležili v vseh sovjetskih kazenskih taboriščih. Komemoracija je bila tudi v zadnjem taborišču za politične jetnike v Čusovuju pri Permu v zahodni Sibiriji. Tu naj bi bilo še vedno zaprtih 18 političnih jetnikov, ki so prav včeraj začeli gladovno protestno stavko in zahtevajo svobodo in rehabilitacijo.

Zahteve po rehabilitaciji vseh žrtev stalinističnega terorja so iz dneva v dan glasnejše. V Moskvi so včeraj po-

ložili temeljni kamen za spomenik »vsem žrtvam totalitarnega režima« in to pred zloglasno palačo Lubianka, kjer je osrednji sedež tajne policije KGB. Kamen so aktivisti za rehabilitacijo žrtev prinesli iz taborišča Solovki na otočju Solovetski v Belem morju.

Dan političnega zapornika pa so praznovali tudi v drugih sovjetskih mestih. Obenem so bile številne maše zadušnice za žrtev političnega nasilja od leta 1917 do današnjih dni.

Nasilje pa je še vedno stalnica v sovjetski stvarnosti. Režimsko nasilje so sedaj zamenjale nacionalistične in politične strasti. Gruzijško časopisje je včeraj na vidnem mestu objavilo proglas poglavarja gruzijske Cerkve katolikos Ilije, ki v božjem imenu proglašča za sovražnika gruzijskega ljudstva vsakega Gruzijca, ki bi ubil svojega sonarodnjaka ne glede, če je nedolžen ali kriv. Njegovo ime bodo

zapisali v poseben seznam pri gruzijskem patriarhatu, tako da bo njegovo ime prekleto in ga bodo obsojali tudi bodoči rodovi. Po volitvah, na katerih so po vsem sodeč zmagali pristaši Svobodne Gruzije, pretresa to republiko politično nasilje, ker se razne politične skupine nočejo sprijazniti z volilnim porazom.

Še nevarnejše od političnih pa so nacionalistične strasti. Komaj je specialcem, ki jih je v Moldovo (Moldavijo) poslalo zvezno notranje ministrstvo, uspelo pomiriti Gagauze, že so moldovske oblasti poskrbele za novo napetost. Iz republiškega vrhovnega sovjeta so namreč odstranili deset poslancev gagauške narodnosti, češ da ne spoštujejo moldovskih zakonov. To bo dalo novega netiva Gagauzom, pripadnikom turško govoreče manjšine, ki se je pokristjanila, tako da niso zanimivi niti za Ankaru.

Pokopali Tognazzija

V »cerkvi umetnikov« kot imenujejo cerkev na rimskem Trgu del popolo, je bil včeraj pogrebni obred za popularnim filmskim igralcem Ugom Tognazzijem. Obredu so poleg svojcev, na sliki sta vdova Franca Bettoja in hčerka, prisostvovali številni predstavniki filmskega in gledališkega življenja, navzoče so bile rimske mestne oblasti z županom Carrarom na čelu. Pred cerkvijo se je zbrala nekajtisočglava množica, ki je želela še poslednjič potrditi priljubljenost pokojnega igralca, ki je nepričakovano umrl v soboto (Telefoto AP)

Monsignor Marcinkus zapušča Vatikan Vrača se v ZDA kot navaden duhovnik

VATIKAN — Nadškof Paul Marcinkus bo po štiridesetih letih službovanja zapustil Vatikan. Papež Janez Pavel II. je namreč včeraj sprejel odstop, ki ga je Marcinkus vložil pred skoraj letom dni. Z njegovim odhodom, Marcinkus se bo posvetil preprosti duhovniški službi v Chicagu, se dokončno zapira primer, ki je v sedemdesetih letih buril javnost zaradi afere z bančnim zavodom Banco Ambrosiano.

Paul C. Marcinkus se je rodil v Ciceru (Chicago) leta 1922, leta 1947 pa je bil posvečen za duhovnika. Še zelo mlad je sprejel službo v Vatikanu, kjer je kmalu pokazal izjemne organizacijske sposobnosti. Med pomembnejšimi nalogami, ki jih je prevzel, je organizacija potovanja tedanjega papeža Pavla VI. na Filippine. Prav med tem potovanjem je neki neuravnovešenec v Manili skušal zabosti papeža, vendar je Marcinkus pravočasno posegel in preprečil najhujše. Ta dogodek je pripomogel k Marcinkusovemu hitremu vzponu na strmi poti vatikanske diplomacije.

Precej bolj sporno pa je Marcinkusovo vodenje vatikanskega denarnega zavoda IOR, ki ga je prevzel po kardinalu Di Joriu. Uvedel je številne inovacije in reforme, po izbruhu afere Ambrosiano pa so se nad Marcinkusovo glavo začele zgrinjati črne sence, kljub temu da je lahko zaupal v podporo papeža Wojtyła, ki ga je vselej branil. Sodne preiskave in obravnave niso nikoli dokončno razjasnile ozadja o povezavi med IOR in Bancom Ambrosiano. Najozgibnejši sodelavci so vselej trdili, da je bil Marcinkus predvsem skrajno naiven, vendar to ni preprečilo sodnikom, da ne bi zanj izdali dveh zapornih nalogov, ki pa ju niso nikoli udejanili. Šele pred tremi leti je možnost, da bi se moral Marcinkus zavarjati pred sodniki zaradi kraha Ambrosiano, odpadla. Resnica pa ni nikoli prišla popolnoma na dan.

Msrgr. Marcinkus je v poslovnem pismu papežu izrazil hvaležnost, ker je sprejel odpoved, ki mu bo omogočila, da se »po štiridesetih letih vrne k duhovniškemu poklicu, za katerega se je odločil že od mladih nog«.

Varnostne sile streljale na hindujske skrajneže, ki rušijo mošeje v Ayodhyji

Indiji že grozi versko klanje

NEW DELHI — Nad vso Indijo je kot zla slutnja legla senca v Ayodhyji ubitih hindujcev, ker se vsi bojijo splošnega verskega spopada med muslimani in hindujci, tako da bi se lahko ponovili strahotni pokoli iz preteklosti. Stotisočglava safanatizirana množica je namreč včeraj prebila kordon varnostnih sil pred mošejo Babri Mašid in jo začela rušiti. Policija je segla po orožju in po še začasnih vesteh ubila enajst skrajnežev, ogromno jih je ranila, skoraj 2 tisoč pa jih je aretirala. O mrtvih in ranjenih pa poročajo tudi iz drugih krajev Indije, kjer se hindujci hočejo maščevati nad muslimani, ker jim oblasti ne dovolijo porušiti

mošeje v Ayodhyji. Ta je pravi biser muslimanske umetnosti, ki jo je dal leta 1528 zgraditi prvi mogulski vladar Zahirudin Muhamad Babur. Hindujci trdijo, da se je prav na tistem mestu bog Višnu utelešil v Ramo. Muslimanski vladar Babur pa je dal porušiti hindujski tempelj, da bi na njegovih ruševinah zgradil mošejo. Sedaj pa bi hindujci radi vrnili muslimanom milo za drago, a kaj ko se z njihovo zamisljajo, ki naj bi stala kar 25 milijard lir, oblasti ne strinjajo. Eno od treh kupol mošeje so včeraj skrajneži že porušili na drugih dveh pa so »dela v teku«.

Na sliki (telefoto Ap): indijske varnostne sile v Ayodhyji

Vallefiorita - pomemben center prekupčevanja z mamili

CATANZARO — V Kalabriji so doslej aretirali osem oseb, ki so baje vpletene v mednarodno prekupčevanje z mamili med Kolumbijo in Kalabrijo. Do aretacij je prišlo ob koncu skupnih prizadevanj sodne policije in osrednjega urada za boj proti mamilom. Po mnenju preiskovalcev so kokain izdelovali v Kolumbiji, namenjen pa je bil v mestce Vallefiorita pri Catanzaru: posredovalca sta bila dva Kalabreža iz Švice. V preteklih mesecih so na zuriškem letališču zasegli 8 kilogramov kokaina, ki je bil namenjen Salvatoreju Panaii iz Vallefiorite, ki pa že dalj časa stanuje v Švici, nekaj dni kasneje pa so odkrili še 3 kilograme kokaina, skritega v posodah za kavo, na rimskem letališču Fiumicino, tudi tokrat namenjenih ljudem v Val-

lefioriti. Skratka, za rešetkami so trenutno Vito Tolone in Salvatore Panai, oba stanujoča v Švici in tam tudi v zaporu, za njima pa še Salvatore in Giuseppe Remondo, Giuseppe Tolone (Vitoov brat), Giovanni Bruno, Maurizio Carcillo in Caterina Bruno. Slednja je v hišnem priporu.

Med policijsko operacijo so aretirali še druge tri osebe iz Vallefiorite in sicer zaradi nedovoljene posesti orožja. Kot kaže, se je preiskava začela po umorih Maria Sestita, ki so ga ustrelili v Vallefioriti, kjer je imel kavarno, in Rocca Catoneja, prav tako iz Vallefiorite, ki pa je bil lastnik gradbenega podjetja.

Oba umora sodita v okvir obračunavanja med nasprotujočimi si tolpmami prekupčevalcev z mamili.

Kozmonavta na Miru nista odpravila okvare na plovilu

MOSKVA — Sovjetska kozmonavta Genadij Manakov in Genadij Strekalov, ki sta že skoraj tri mesece na vesoljski postaji Mir, nista uspela popraviti okvare na okencu plovila. Vest o tem je posredovala tiskovna agencija Tass, ki tudi poroča, da sta kozmonavta ostala na »sprehodu« zunaj postaje, ko sta skušala odpraviti napako, tri ure in 45 minut. Isto napako sta pred Manakovim in Strekalovom skušala že julija letos popraviti kozmonavta Solovjov in Balandin.

»Sprehod« je bil prvotno predviden že za 19. oktober, vendar so ga preložili na včerajšnjo noč, ker je bil Strekalov rahlo prehlajen. Tass tudi poroča, da je šlo za povsem normalna popravila »in čeprav kozmonavtoma ni uspelo odpraviti napake, položaj na Miru v nobenem primeru ni izreden«.

V Latinski Ameriki 90 tisoč izginulih

MANAGUA — V Južni Ameriki je približno 90 tisoč »desaparecidosov«, od tega pa jih je polovica iz Gvatemale. Te podatke so posredovali na 10. južnoameriškem kongresu družinskih članov pogrešanih oseb, ki poteka v nikaragovski prestolnici.

V poročilu je zapisano, da so osebe izginjale povsod, kjer so si diktatorski režimi tudi na tak način zagotavljali nadzor nad lastnim ljudstvom in institucijami. Sorodniki izginulih so se tudi zavzeli, da je treba svetu »odpreti oči in ga seznaniti s hudimi kršitvami človekovih pravic v Latinski Ameriki«.

Konferenci v Managui med drugimi prisostvujejo tudi predstavniki »Mater s Plaza de mayo« iz Argentine in člani sorodne organizacije iz Gvatemale, ki sta v mednarodni javnosti najbolj poznani.

Toskanska KPI prodaja svoj sedež v Firencah

FIRENCE — Toskanska KPI prodaja svoj sedež v Firencah, da bi na ta način pokrila velikanski primanjkljaj 11,5 milijarde lir z vsedržavnega praznika Unità pred dvema letoma v Firencah. Vodstvo krajevne KPI je do te odločitve prišlo potem ko velikanke »luknje« ni bilo mogoče pokriti na drugačen način.

Pogajanja za prodajo so že v teku in govori se, da naj bi bila med najresnejšimi kandidati tudi zavarovalnica Unipol. Neuradno se je tudi izvedelo, da naj bi petnadstropno palačo, ki so jo pred dvajsetimi leti zgradili namensko za sedež KPI, prodajali za 7 milijard. Do prodaje naj bi prišlo že v kratkem in toskanska KPI naj bi se že v začetku prihodnjega leta preselila v precej bolj tesne prostore.

Do milijard s prevaro

HO ŠI MINH — Zvezda 31-letnega Nguyen Van Muoi Haia je sijala le približno 14 mesecev, v tem času pa je dobro izkoristil gospodarsko in valutno liberalizacijo hanojske vlade ter postal eden novih vietnamskih milijarderjev. Na različne načine - v glavnem nezakonite - je uspel nagrabiti 148 milijard dongov (vietnamski denar), kar bi ustrezalo približno 33 milijardam lir. Imel je tovarno parfumov, ekstravagantno se je oblačil, zaradi česar je veljal za vietnamskega Donalda Trumpa. Toda sodišče je ugotovilo, da je bilo njegovo bogastvo sad številnih goljufij, zato je bil obsojen na do smrtno ječo, za 12 let pa bo šla v zapor tudi njegova žena.